

לחיפוש נצחיות רוח קדשו של אור האורות הנחל נובע מקור חכמה

אב קשד

בס"ד | גליון 48 | אייר תשפ"א

ירחון חסידי ברסלב

השב"י נפשי חולת אהבתך

לחיות את האור של רבי שמעון

60 שנה להסתלקותו של החסיד רבי יונה לבל שהיה מקושר בעבודת אהבה כל ימיו לאורו של רשב"י וציונו הקדוש

רפואה שלמה תרפאנו

לאחר שהיטלטל בין חיים למוות, מגולל הר"ר הערשל כהן את נס החלמתו המופלאה בחסדי הבורא יתברך

ניצוץ של אור:

מעין עולם הבא - ניגוניו המופלאים של החסיד רבי שמואל מאיר אנשין היוצאים לראשונה לאור עולם

ל"ג בעומר אשתקד רבבות יהודים משתוקקים להשתתף בהילולא הגדולה למרות המניעות והסגרים | על ההרים עמדו אלפים והביטו ממרחק על ציונו הקדוש כוספים להיכלל בקדושתו הנוראה | מסע הגעגועים של שלושה אברכים מתוכם שיצאו לדרך הארוכה, חדורים באש שלא כבתה גם לנוכח החששות וההסתבכות ביערות | וגם: יומן מרתק מתוך מסעם של עשרות מאנ"ש שלא התייאשו גם בתוך רפש וטיט בהרים ובגאיות בדרך להר מירון

ברסלב גליון
השער לחסידות ברסלב

מדור
אידיש
מיוחד לדוברי
שפת האידיש

בגליון:

12 לא מותרים על ההילולא

שלושה מתוך רבבות יהודים שיצאו בדרך להילולא הגדולה במירון בשנה שעברה למרות הקשיים והמניעות מספרים על ההסתבכות ביער והנס המופלא כשלבסוף זכו והגיעו לרשב"י עם לב בוער באהבה עצומה

מדורים:

נפשי בשאלת

מהי השמחה הגדולה במירון?

עצת העצות

להודות לה' בהתבודדות

ההולכים בתות ה'

סודה של התכלית

דעת זקנים

גדולתו של רשב"י

ניצוץ של אור

הניגונים של ר' שמואל מאיר אנשין

מיוחד: יומן מסע ביערות ובגאיות תוך מנוסה ופחד שעוררו את הכיסופים והגעגועים

22 לעולם אודן

ניגון של הודיה והתחזקות עם הר"ר הערשל כהן שנדבק בנגיף והורדם בין חיים למוות ולבסוף התעורר וזכה לרקוד בחתונת ביתו לאחר שבועות ספורים בלבד ללא כל פגע

28 הלב שבער לרבי שמעון

שביב אור מחייו המאירים והנלבבים של ר' יונה לבל איש מירון שהאיר סביבו את אורו של רבינו הקדוש | לרגל מלאות 60 שנה להסתלקותו

לקוראינו הנכבדים!

מדור בעקבות הרועה לא מופיע בגליון זה עקב תקלה טכנית

עמכם הסליחה!

יָלַד שְׁעִשׂוּעִים

אור צְדִיקִים יִשְׁמַח
מֵאִמֶּר

לא מוֹתְרִים עַל רַבִּי
שְׁמֵעוֹן
סְפוֹר

מִי לָכֶם פֶּה וּמָה לָכֶם
פֶּה?
שְׁעִשׂוּעוֹן

עמוד 52

ואשרי העומדים על סודך...

יחיל עיני מערכת אבקשה

טל: 02-539-63-63
פקס: 077-318-0237

כל הזכויות שמורות. העתקת קטעי מאמרים, או תמונות, אך ורק באישור בכתב מהמערכת.

עיצוב גרפי: א. שפירא

החוברת פורסם ע"י מערכת 'ברסלב גלובל' info@breslevglobal.com

הגליון מודפס ע"י מ.א. הפקות דפוס - כל סוגי ההדפסות במחירים זולים לקבלת הצעת מחיר משתלמת במיוחד פנו לטלפון 052-7631367

לשותפות בבית אבקשה בארץ ישראל: (לתרומות בלבד) 0534-112-148

לכל עניני אבקשה בארה"ב, ווערן א שותף, טוישן אדרעס וכדו רופט: 845-288-0574

חלק מהתמונות בגליון זה ובגליונות קודמים הם באדיבותם הרבה של ר' אהרן ברגר מארכיונו של חמיו הרה"ח לייבל ברגר ומאת ר' שמואל יצחק רוזנפלד הי"ד

...ואשרי העומדים על סודך!

היבול הקדוש והמבורך הרב והעצום הן בכלל והן בפרט, עלול פיתוי קליל אחד של שטות והבל לדרדר מגדול ועד קטן לעמקי עמקי שאול תחתיה, כשהקדושה, זו שהיתה אמורה להשיב דברים נכוחים מנה אחת אפיים ולהבריה בהבזק קרן אור אחת מן המאור שבה את כל הררי החושך והאפלה של טורפי ודורסי בניה, נותרת כביכול אילמת באין בפיה מענה הולם, כאיש נדהם כגיבור לא יוכל להושיע.

o o o

ולכאן מופיע יום ל"ג בעומר!

היום המבשר ואומר כי זה משה האיש לא נם ולא שקט לרגע, כי הוא עצמו מעולם לא ידע שובעה במ"ט שעריו, שבעה כפול שבעה, אלא עלה ונתעלה לעילא ולעילא אל הר נון בו עד ששב והופיע בדמותו ובפניו של רשבי" לגלות לעם סגולה סתרי נסתרות שאין להם קץ ותכלה, להודיע את רזי דרזי הלמעלה מכל גבול החבי ונעלם ומתנוצץ מבעד לכל גבול, מבעד לכל אות ומילה בתורה וכל דיבור ומעשה שבקיום כל מצווה ומצווה. משה לא מת! משה לא נח ולא נעצר בשום גבול ומידה, ולראשונה על פני המלחמה הנטושה - הנה גם לנו כוח וגבורה למעלה למעלה מכל גבול ומכל מידה!

"כי משה רבינו ע"ה נתגלגל ברשבי" ע"ה, ולזה היה רשבי" משביח עצמו באידרא ואמר: 'זאנא ידענא דאנפאי נהירין ומשה לא ידע'... פירושו: שעתה בגלגול זה שנתגלגלתי - השגתי וכו' מה שלא השגתי בימים הראשונים וכו'... זה שכתב: 'זאנא חמי השתא', באופן שהוא - הווא!" (המקובל האלוקי בעל אור החמה, כרך ב' דף קמ"א).

רשבי" הוא המבשר הראשון לכך שנשמתו של משה עולה בכל עת ובכל רגע גבוה מעל גבוה ושמותם גבהי מרומים נוחתת היא מן שמיא ושבחה ופוקדת את הארץ כשהיא מפיצה לכל עבר את שפע מעיינותיה, ומאז והלאה, מדור לדור ומרגע לרגע, ככל שהנלחמים בקדושה גוברים ומתעצמים בפיתויים לאין מספר שמתחפשים ונדמים חדשים לבקרים לפורצי כל גבול וגדר וחומה, הרי שלעומתם - "ועכשיו יש נחל נובע מקור חכמה וכו'!"... (סיום התגלות נפלא מסוד גדולת הרשבי").

"מן רשבי" היה העולם שקט... עד האר"י... עד הבעש"ט... עד שבאתי אנכי, ועתה אני מתחיל לגלות חדשות נפלאות לגמרי!" (היי מוהר"ו רע"ט).

o o o

ואכן, ככל שנגביר יותר ויותר חיילים ללמוד וללמד, לדלות ולהשקות כל באי עולם הקרובים והרחוקים באותם מקורות מים חיים ומחיים הנובעים משיא שיאם של כל ההתגלויות מאז ומקדם דורות עולמים, כן נזכה לזרז ולהחיש את קץ הפלאות, שאזי אז, כאשר צבר משרשיו יפרה, "בן יחפש בגזי אביו, נור עטרת נעטר בבן חביב" (שיר נעים בתחילת ספר ליקוטי מוהר"ן), "שאז יתגלה גם ספרו הגנוז וספרו הנשרף, וגם עוצם הנוראות שבפרדס תורתו ומעשיותיו של עכשיו" (הקדמת כוכבי אור) -

"יתגלו עצות עמוקות ונפלאות כאלה עד אין סוף, שיהיה בלתי אפשר להסטר-א-אחרא לסותרן בשום אופן בעולם, כי העצות שימשיך משיח במהרה בימינו, יהיו עד אין סוף ואין תכלית... פלא על פלא בלי גבול... שעל ידי זה נזכה לקיים את התורה בשלימות לעולם ועד, ועל כן תהיה גאולה האחרונה גאולה שלימה לעולם!" (ליקוטי הלכות עירובי תחומין ה, כב כג לו).

השמחה הגדולה, העצומה והפלאית, שמקיפה וחודרת את כל שכבות עם ישראל מקצה העולם ועד קצהו, השמחה שמשתפת ומאחדת דור אחר דור במחול שאין בו תחילה וסוף את העקביים שבעקביים עם ראשי אלפי ישראל הרמים והנישאים, השמחה שאין עבורה שום הסבר ושום דוגמה הפורצת בבת אחת עם דמדומי החמה של ערב ספירת שלושה ושלושים יום לעומר כשהיא ממלאת את אוויר העולם כולו בקרני הוד שבהוד לאורך יממה שלימה, כאילו נקרעו לפתע פתאום ארובות בשמיים ונהרי נחלי זוהרי אורות שלא מעלמא הדין שוטפים ופושטים ימה וקדמה צפונה וגגבה מאין הפוגות, שמחה זו אומרת דרשני!

בבחינה מסוימת ובפנימיותו ועומקו של דבר, גדולה שמחה זו מכל שמחה אחרת המתגלית בכל זמן ומועד אחר במעגל השנה, ואף מי שלקראת כל שבת וחודש וחג נותר דחוי ומגורש מחוץ לטרקלין - הרי שביום גדול וקדוש זה כאילו נשאבים גם כל הנידחים והאובדים לפני ולפנים, כשהם הופכים, ולו ליום אחד, לבני היכלא דמלכא מקודשים ומקוראים ובראשיהם עדיי עדיים.

מהו סודו של יום זה? חג שאין לו שם וזכר מפורש ונגלה לא במקרא, אף לא במשנה ולא בגמרא, חג שכל מקורו וכל מהותו ועניינו אינו אלא סוד?

o o o

אכן, זה הסוד והוה הפשר.

כל שמחה קדושה אחרת, גדולה ככל שתהא, סוף סוף נתונה היא בסד גבול ומידה מסוימת. העולם הנברא הוא בעל גבול, התורה והמצוות, לימודה וקיומן - כולם בתוככי מציאות מוגבלת: עד כאן תחום שבת, כזה ראה וקדש, הכל בגדיי מקום, זמן וציון.

ואמנם כן, בדורות הראשונים, בטרם ירדה כנסת ישראל פלאים לדורות השמד והסתר הפנים המוחלט הסתרה שבתוך הסתרה, כאשר המשכן והמקדש התנוססו לתפארה על מכונם ועל תילם בשלל יריעותיהם אדיניהם ועמודיהם, בגובה אורך ורוחב טפחיהם ואמותיהם הכל בכתב מיד השם לכל פרטיהם ודקדוקיהם - התגברו גם כוחות הרוע שלעומתם באופן מדוד ומוגבל, אך מאז נפרץ ונחרב בית המיזות עד היסוד וארץ הקודש הקיאה מארבע גבולותיה את בניה כשהיא מפררת וזורה אותם לכל רוח ותחתי תחתיות התהום שאין לו חקר הרחיבו נפשם ופערו פיהם לבלי חוק, ומאז ועד הנה אין לך יום שאין קללתו מרובה משל חברו - הרי שנוצר מצב-ביש בו הופר כביכול השיוויון שבין כוחות הלוחמים זה-לעומת-זה וכאילו ניתן יתרון לצד שכנגד.

הקדושה מתוחמת בגבולותיה, ארבעים ותשעה שיערים נגלו למשה ותחסרהו מעט, ואילו הסטר-א-אחרא גוברת מאד מאד על הארץ בים שעריה לאין גבול! אכן נכון הדבר כי הנקודה הזעירה ביותר של אמת וטוב, בבואה דבבואה של שער אחד דקדושה, ממוססת ומבטלת ברגע קטן ריבואי ריבואות של שערי תוהו ותעתועים, אך עם כל זאת: בעולם הניסיון, התמורה והבחירה, כאשר מתחוללת המערכה בין חוט-שערה דקה מן הדקה לרוח-סערה מפרקת הרים ומשברת סלעים - הרי קמה וגם ניצבת המסקנה האומללה כי נפלה ולא תוסיף קום בתולת ישראל ועתידיה תורה שתשתכח חלילה מישראל! כי למבול השוטף של האפיקורסות, הכפירה והקיריות - אין תשובה! כי לגלי ונחשולי ההפקרות ופריקת העול - אין תרופה!

ומכאן העצב הקודר שנערם בהררי עפר ואפר עד דכוכה של נפש כל מי שרגלי אבותיו עמדו על הר סיני, מי לא ידע ומי לא מבין כהיום הזה כי אחרי כל התעצמות כוחה ואורה של הקדושה מן המסד ועד הטפחות, אחרי כל עלייה וצמיחה ושגשוג מדרגה לדרגה, אחרי כל

רשבי" הוא המבשר הראשון של שנשמתו של משה עולה בכל עת ובכל רגע גבוה מעל גבוה ושמותם גבהי מרומים נוחתת היא מן שמיא ושבחה ופוקדת את הארץ כשהיא מפיצה לכל עבר את שפע מעיינותיה, ומאז והלאה, מדור לדור ומרגע לרגע, ככל שהנלחמים בקדושה גוברים ומתעצמים בפיתויים לאין מספר שמתחפשים ונדמים חדשים לבקרים לפורצי כל גבול וגדר וחומה, הרי שלעומתם - "ועכשיו יש נחל נובע מקור חכמה וכו'!"... (סיום התגלות נפלא מסוד גדולת הרשבי").

מה מסתתר מאחורי ההילולא במירון?

שמחה וששון, ריקודים ושירים, בהילולת הרשב"י במירון | מה המכוון של כל מה שקורה שם? ומה זה קשור אליי? האם מותר גם לבכות שם כשרוצים? | גילויים מאירים על אהבת הצדיק שמתגלית אצל התלמידים | **סודותיה של חתונה מופלאה**

וחיל לר' שמעון להמתיק דינים [זחז שרבינו הדגיש לענין הקיבוץ שלו את החשיבות הקריטית שיש גם להגעתו של האיש הפשוט ביותר אליו].
ומה גם שהרי כל אחד מאתנו צריך וזקוק מאד לכוונו של רשב"י, ולשפע ההשפעות וההמתקות הנפלאות הנשפעים שם ביום זה לכל אחד ואחד, וכדרך 'בעל שמחה' שמרוב שמחתו - לבו וכיסו פתוחים ומחלק מתנות וברכות לכל הפושט יד - כך נוהג גם ר' שמעון בהילולא דיליה - ומי פתי יפסיד הזדמנות פז שכזו?!

4) ואכן כיון שמדובר בהזדמנות כזאת של עת רצון וגם השמחה הגדולה טבעה לפתות את הלב ולשברו ולהשיח על ידי זה את אשר עם לבבו (שיחות הר"ן כ') זאת ועוד שכשאדם שמח ומרקד בשמחה של מצוה זה גורם לו להרגיש את כאב חטאיו עד שמתחיל להתוודות (תורה קע"ח), ועל ידי זה מגיעים הוידי, הרהורי התשובה, פתיחת הלב, ובקשת הצרכים הגשמיים והרוחניים גם יחד, שרואים שם במירון שהם דבר טבעי ומוכן מאליה, ובוודאי שאפשר וגם רצוי לנצל את ההזדמנות הזאת לבכות על צרות הכלל והפרט, אלא שאין זו העבודה העיקרית ואין לקבל חלישות הדעת אם לא הספקת להתפלל די הצורך, או אם לא הצלחת לפרש את לבך היטב, כי העיקר הוא השמחה עם ר' שמעון ואין ספק כי אדם שמרוב שמחה וריקודים לא הספיק להתפלל על עניניו לא יפסיד כלום ובוודאי שרשב"י לא ישאר לו חייב...

■ **שאלה: מה שייך אלי הקשר שבין הרשב"י ורבינו? מה שייך בכלל אחרי שיש את רבינו להיות כל כך קשור לרשב"י כמו שראינו אצל אנ"ש וכו'?**

תשובה: ענין זה הוא ענין דק ועדין שלא ניתן כ"כ להסבירו בפה ובוודאי שלא בכתב, אבל בזאת אניח את דעתך כי ככל שתבגר וככל שתתמיד בספרי רבינו כך תוקל מעליך קושיא זו.

אבל נקודה אחת כן תוכל להבין. נשמה, כמו כל דבר רוחני אינם כמו גוף וכל חפץ גשמי אחר שתופס זמן ומקום, ותמיד חפץ אחד יהיה על חשבון השני. כאן זהו עניין רוחני ונשמותיהם של רשב"י ורבינו משמשות עבורנו כאחד - להצלה ותיקון לנפשתינו בזה ובבא ואין האחד דוחק את השני. והבן [אך גם אם לא הבנת לא קרה כלום - תרחיק את החקירה זאת מלבך ותעשה את המוטל עליך בתמימות כל דבר בעיתו ובזמנו ועם הזמן תבין יותר וכנ"ל].

■ **שאלה: הנה מגיעים ימי הילולת הרשב"י ואני משתוקק מאד להבין מה הסוד של ההילולא של הקדושה בל"ג בעומר, מה עושים שם, למה צריך אותי גם כן במקום, והאם אפשר ורצוי גם לבכות שם על הצרות שלי למרות שזה יום כל כך שמח?**

תשובה: 1) אכן כמה וכמה ענינים נשגבים מתבארים במרחבי ה'לקוטי הלכות' בסוד עוצם שגב גדולת יום ההילולא דרשב"י [ואם תרצה להרוות נפשך עיני ב'אוצר היראה' ערך 'פסח ספירה שבועות' חפש שם וכל פעם שתראה סעיף המדבר על ל"ג בעומר תלמד אותו ותעשה ממנו תפילה, ועל זה הדרך תמשיך לעלעל עד סוף ערך ה"נל ותמצא נחת].

אך אם נרצה לאחוז ב'ידית' של נשמת יום גדול זה ולתרגם ולתמצת את ענינו לעובדא ולמעשה לאנשים כערכינו - דומה כי דבריו הקצרים והקולעים של ראבר"ן [שיחות וסיפורים אות י"ז] עומדים ומזהירים כנגד עינינו בכל תקופה קדושה זו, גם בכל מהלך הנסיעה לרשב"י, ובפרט בעבודת השמחה ביום זה.

ובמילים אחרות: בכך שאנו משתדלים לשמוח בשמחתו של רשב"י, ובשמחתנו אנו שיש לנו כזה צדיק אמת, אשר על ידו תקוות כל ישראל לצאת מגלותנו - גלות הכללי והפרטי - מתעוררת בלבבנו אהבה עצומה וקדושה אליו שעל ידה נישאים אנו על כנפי זרועו של הצדיק ומתרוממים יחד עמו לעוצם גדולתו וקדושתו! כמה טהרה מכל טומאה וזוהמא זה מביא על האדם! כמה דינים בגשמיות ורוחניות זה ממתיק, וכמה רוממות והרגש מקרבת אלוקים זוהה כל המקיים ברשב"י "ובו תדבק" - להידבק בצדיקים האמיתיים!

2) ואכן זה בעיקר מה שעושים שם [בעצם בכל מקום בעולם אפשר וצריך לשמוח ברשב"י וגם בלי 'עוילם', הינך יכול לשבת או לרקוד בחדר לבד ולשיר 'בר יוחאי וכו'] שמחים ורוקדים ועולזים בשמחתו, ששים בדיצה על כך שיש לנו כזה צדיק יסוד עולם, משבחים ומפארים אותו מתוך אהבה יוקדת ורשפי שלהבת אליו!

3) זאת וודאי שר' שמעון צריך שם כל אחד ואחד, גם את האנשים הפשוטים ביותר (וישנם על כך כמה וכמה מעשיות כמה ר' שמעון מקנא את קנאתו כשרצו להמעט ולו במשהו מהשמחה הגדולה שלו) כי כל אחד מוסיף על השמחה וההילולא ומן הסתם כל אחד מוסיף גם כח

בחור יקר! ניתן לשלוח שאלות, התלבטויות, בענייני עבודת ה', בדרכי רבינו הק', וכיוצ"ב, באמצעות הקלטת השאלה בטל' המערכת: 02-539-63-63 שלוחה 5, או בשליחה לפקס: 077-318-0237.

וְזֶה בְּחִינַת הַלּוּלָא דְרַבֵּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי בְּל"ג
בְּעֶמֶר, כִּי תַלְמִידֵי רַבֵּי עֶקִיבָא נִסְתַּלְקוּ עַד ל"ג
בְּעֶמֶר מִחַמַּת מַחֲלֶקֶת, שֶׁלֹּא הָיָה בֵּינֵיהֶם שְׁלוֹם,
שֶׁעַל יְדֵי זֶה אֵין הַדְּבֹר נִשְׁמָע לְמַרְחוֹק... וְרַבֵּי
שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי וְחֻבְרֵי שֶׁהָיוּ הַתְּקוּן שְׁלָהֶם, עַל
כֵּן אָמַר רַבֵּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי, אֲנִי בְּחֻבְיבוּתָא
תַּלְיָא. 'בְּחֻבְיבוּתָא' דִּיקָא בְּחִינַת אֶהְבָּה וְשְׁלוֹם,
שֶׁצָּרִיכִין הַחֻבְרֵי לְזַהַר מְאֹד מְאֹד שֶׁיְהִיָּה בֵּינֵיהֶם
אֶהְבָּה וְשְׁלוֹם גָּדוֹל כְּדֵי שְׁיֻכְלוּ לְהַשְׁמִיעַ לְמַרְחוֹק
הַדְּבֹרִים קְדוּשִׁים שְׁמֻקְבְּלִין מֵרַבָּן בְּכָל פְּעַם שֶׁהֵם
דְּבוּרֵי אֲמוּנָה. וְעַל כֵּן נִסְתַּלְקוּ רַבֵּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי
בְּל"ג בְּעֶמֶר, שְׁאֵז כָּבֵד גִּזְדִּיבָה הָאוֹר הַרְבֵּה עַל יְדֵי
קְדוּשַׁת הַמְּצוּהָ שֶׁל סְפִירַת הָעֶמֶר כַּנ"ל, עַד שֶׁעוֹלָה
הַטוֹב מֵהַרְגֵלִין.

וְעַל כֵּן אֵז מֵאִיר קְדוּשַׁת רַבֵּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי
שֶׁהוּא בְּחִינַת אֶהְבָּה וְשְׁלוֹם, שֶׁזֶה עֶקֶר הַתְּקוּן שֶׁל
הַסְּפִירָה שְׁמַתְגַּלָּה בְּיוֹתֵר בְּל"ג בְּעֶמֶר כַּנ"ל. וְעַל
כֵּן נִסְתַּלְקוּ אֵז רַבֵּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי וְאֵז הוּא יוֹם
הַלּוּלָא רַבָּא דִּילָהּ, כִּי גְדוּלִים צְדִיקִים בְּמִיתָתָן
יוֹתֵר מִבְּחִינָהֶם, כִּי יְמֵי חַיֵּיהֶם שֶׁל הַצְּדִיקִים כָּל
יְגִיעָתָם וְטִרְחָתָם לְגִלוֹת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּעוֹלָם,
לְהוֹדִיעַ לְבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרָתָיו וְכָבוֹד הַדֵּר מְלָכוּתוֹ...
וְגַם עֲתָה נִמְצָאִים בְּכָל עַת אֲנָשִׁים כְּשֵׁרִים
הַמְּכִירִים הָאֲמֶת וְקוֹנִים סְפָרֵי וּמְחַפְּשִׁים אַחֲרֵיהֶם
כַּמְטְמוֹנִים וְשׁוֹמְעִים דְּבָרֵי דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים.
וְרוֹאִים וּמְבִינִים מְעַט עֶצֶם נִפְלְאוֹת קְדוּשַׁת תּוֹרָתוֹ
הַקְּדוּשָׁה וְכוּ' וְכוּ'. כִּי גְדוּלִים צְדִיקִים בְּמִיתָתָם
יוֹתֵר מִבְּחִינָהֶם.

(ליקו"ה בכור בהמה טהורה ד')

זעת זקנים

פורסם ע"י מערכת ברסלב גלובל | info@breslevglobal.com

לקט אמרים ומעשיות נפלאים
מאוצר שיחותיו וסיפוריו של החסיד
הישיש ר' לוי יצחק בנדר זצ"ל
(בתרגום משפת האידיש)

גדולת רשב"י ומעלתו של ספר 'הזוהר'

מוכרחים ללכת משם, כי לא קיבלו אותם!
ומובא שר' שמעון הקפיד על כך, וזה היה לאחר הסתלקותו,
והקפיד על כך ר' שמעון שר' אלעזר מרחיק אנשים!
דבר זה לא מובא בזוהר, אך מובא שר' שמעון הקפיד על כך.
ר' חגאי היה תנא בזמן הגמרא, ומובא "שרבי חגאי לעולם
לא נהנה מדברי תורה!"

"מדוע אתה מרחק אנשים"? כי רבי שמעון היה כזה טוב
לב, ורחמן, ומאד הקפיד על כך, שאפילו אם הוא לא היה
ראוי, אבל האם יוצאים ומבעירים אש ביניהם כדי שילכו?
לומדים אנו מכך מהו רצון הצדיקים האמיתיים, שהתורה
הקדושה תטהר את כל אחד ואחד, ללא שום הבדל, בין אחד
לרעהו!

אלא מה? מי שיש לו טינא בלבו ואין לו בכלל שום רצון...
(אז הצדיק לא יכול לקבלו).

על כך אומר רבינו ז"ל בליקוטי מוהר"ן: שכשם שכאחד
אוכל איזה מאכל, אם אינו יכול לסבול את אותו מאכל, הרי
הוא מקיאו, כן הוא במה שנאמר על ארץ ישראל, 'ולא תקיא
הארץ אתכם', שמחמת החטאים הארץ מקיאה את יושביה,
והרבי אומר בתורה זו שצריך מאד לזוהר, שחלילה ארץ
ישראל לא תקיא אותנו! ה' יצילנו!

ומוסיף על כך הרבי, שכל זה מדובר אם אין לו שום רצון
להשי"ת אינו רוצה כלל כי יש לו איזה טינא בלב, אז מקיאים
אותו לגמרי, כמו מאכל שהאוכל אינו יכול לסבול אותו, בזה
הוא מקיאו לגמרי.

אבל אם יש לו כן איזה רצון, אלא מה? הוא אינו יכול עדיין
להכנס בזה ולקיימו, אדרבה - רבינו מכניס אותו אליו, ומקרב
אותו, וגם מוריד את עצמו אליו!

בנו 'העובד' אותו

מזמנו של משה רבינו עד זמנו של רבי שמעון התקיים
העולם רק על ידי 'תורה שבנגלה', ומשם נמשך חיות לעולם,
ואח"כ הגיע זמן שנעשה כזו 'הסתרה', שכל התנאים שהיו
בכרם ביבנה אמרו "עתידה תורה שתשתכח מירשאל, ואמר
רבי שמעון חס ושלום", ויש כאן להקשות, והרי הוא הביא עמו

בהאי חיבורא יפקון ביה מן גלותא'

הקשו, על מה שכתוב בזוהר הקדוש, 'בהאי חיבורא דאיהו
ספר הזוהר יפקון ביה מן גלותא', וכי מי ביכולתו ללמוד זוהר?
וכי מי יודע ומבין בכל מה שנידון שם? האם אנשים הנמצאים
במדריגה נמוכה יכולים גם הם ללמוד זוהר?! ולפי מה שנראה
לימוד הזוהר הקדוש שייך רק לאנשים גדולים!?

אלא מאי, הזוהר מוציא ומגלה כזו הארה, כזה אור גדול,
שהאור הזה משפיע לכל אחד ואחד! ולא רק למי שלומד בו,
אלא אפילו מי שאינו לומד את הזוהר הקדוש, 'בהאי חיבורא
דאיהו ספר הזוהר', הוא מגלה ומשפיע בעולם כזו הארה, כזו
'רוח טהרה' שנכנסת ומשפיעה לכל אדם ואדם, ומתפשטת
רוח הטהרה הזו בכל העולם.

יוצא מכך שרבי שמעון - היום הוא הרי יום ל"ג בעומר, והיום
מדברים מרבי שמעון - וכן הוא אצל כל הצדיקים האמיתיים,
שהם מגלים ומשפיעים כזו רוח טהרה, עד כדי כך שאפילו מי
שאינו לומד את דבריהם, וגם אינו יכול בכלל להבין אותם, או
שקשה לו להבין אותם, מכל מקום 'רוח הטהרה' שיוצאת ממנו
- משפיעה לכל אחד ואחד!

מסופר בזוהר, א שלאחר ההסתלקות של ר' שמעון הלך ר'
חייא אל ר' אלעזר, וכאשר היה בדרך פגש את "רבי חגאי" שבא
לקראתו, - ר' חגאי היה אז גם מענקי הדור, ר' חגאי, היה מהדור
של התנאים! - וכאשר פגש את ר' חייא, שאל אותו "לאן אתה
הולך?" וביקש ממנו - "ברצוני גם ללכת אל ר' אלעזר!" השיב
לו ר' חייא, "אינני יודע, אם הנך יכול ללכת אל ר' אלעזר? וכי
הנך ראוי ללכת אל ר' אלעזר?" השיב לו ר' חגאי, "כן!"

ומובא שם בזוהר הק', שכאשר ר' אלעזר ראה את ר' חייא יחד
עם עוד אדם, לא רצה לצאת אליהם, ולא חפץ לגשת אליהם, וזה
לאחר שראה עוד אחד עמו כבר לא רצה להפגש עמהם!

בקיצור, אח"כ שלח לשאול אותם קושיה בעניין מסויים,
ששניהם ישיבו לו, לר' חייא לא הייתה תשובה, אבל ר' חגאי כן
השיב, לא לפני ר' אלעזר (רק לפני משמשו). וכשיצא אליהם
ר' אלעזר והתחיל לדבר, התחילה לבעור אש בין שניהם, והיו

כתוב
בזוהר כמה
פעמים כאלו
לשוונות של
התחזקות,
'אשריהם',
'אשריו',
בריבוי
שבח ולשון
של חיבה
עצומה,
ובכל פעם
הוא חוזר
על הלשון
'זכאה'
'זכאה אה',
כמה אהבה
וחיבה יש
להשי"ת
אלינו ובכזו
התקרבות
נוראה
ועצומה
מחזק הזוהר
את כל אחד
ואחד!

**"מדוע
אתה מרחק
אנשים?"...
כי רבי שמעון
היה כזה 'טוב
לב', ו'רחמן',
ומאד הקפיד
על כך,
שאפילו אם
הוא לא היה
ראוי, אבל
האם יוצאים
ומבעירים אש
ביניהם כדי
שילכו?"**

תשכח מפי זרעו" ור' שמעון בעצמו הוא
ענין אחר לגמרי?)

בשעה שהרבי אמר תורה זו, סוד ההתגלות
של ר' שמעון, שהפסוק כי לא תשכח מרמז
בסופי תיבות יוחאי, וענין זה מפי זרעו
דייקא, היינו מפי זרעו של יוחאי, אמר רבי
נתן לרבינו ז"ל: "ר' שמעון כנראה מאד
נהנה מחידוש זה, שהרי מצאתם עליו
כזה רמז יפה!" הוסיף לו הרבי, "כי שמעון
בעצמו מרומז בפסוק - עיר וקדיש מן
שמיא נחית!" והוא פסוק בספר דניאל,
'עיר' היינו מלאך, וקדיש מן שמיא נחית,
ראשי תיבות 'שמעון', 'עיר' פירושו שהוא
ער, וקדיש, אומר על כך רבינו, כי אדם
ככל שהוא יותר קדוש הרי הוא יותר
רחוק מהשינה, 'עיר וקדיש', 'עיר' פירושו
מלא בהתעוררות, וקדיש שהוא קדוש.

וכן אומר רבינו ז"ל בספר המדות -
שאדם שהוא יותר קדוש הוא יותר רחוק
משינה! ומציין שם הרב מטשערין 'עיר
וקדיש' 'ער וקדוש'! רבי שמעון עצמו
הוא, 'עיר וקדיש מן שמיא נחית'!

כתוב בזוהר כמה פעמים כאלו
לשונות של התחזקות, 'אשריהם',
'אשריו', בריבוי שבח ולשון של חיבה
עצומה, ובכל פעם הוא חוזר על
הלשון 'זכאה' 'זכאה' אה, כמה אהבה
וחיבה יש להשי"ת אלינו ובכזו
התקרבות נוראה ועצומה מחזק
הזוהר את כל אחד ואחד!

וזאת למרות שהוא עוסק בעניינים
גבוהים מאד, והעניינים הללו הם עסק
מיוחד לעצמם, אבל בינתיים הוא אומר
כאלו דברים שאת כל אחד זה מחיה
ומחזק!

ודברנו על כך שהזוהר כל כך מחיה את העולם, ולא רק את
מי שלומד זוהר, כי אם כל העולם שואב חיות מהזוהר הקדוש!
ומרוח הטהרה היוצאת מהזוהר הקדוש, וכן מהספרים
הקדושים, כל העולם שואב מכך חיות!

רבינו ז"ל אמר פעם, שרצה לעשות פירוש על הספר "עץ
חיים", ופירוש פשוט אי אפשר לעשות, על כן מוכרחים לומר
תורה, והרי אני אומר תורה!

וזה ממש פלא: כי דברי רבינו ז"ל - הם הפירוש על אלו
הדיבורים שב'עץ חיים'! שהרי כך אמר רבינו "רצוני לעשות
פירוש על עץ חיים - ולומר תורה יהיה הפירוש על זה".

כי גם אם איני יודע כל מה שנעשה בתוך ה'עץ חיים', אבל
עם דיבורי רבינו ז"ל תירצתי וביארתי את דברי העץ חיים! וזה
נפלא, "אני אומר תורה, וזהו פירוש על העץ חיים!"

פסוק "כי לא תשכח מפי זרעו", ובלשון הזה אמר; 'חס ושלום
כי לא תשכח מפי זרעו', וכי הם לא ראו פסוק זה? והרי היו שם
כולם תנאים, בעלי רוח הקודש, ובוודאי שהם גם ראו פסוק זה
בתורה! כי לא תשכח מפי זרעו! ובאמת רבינו ז"ל מבאר איך
מרומז שם שמו של רבי שמעון.

אלא הכוונה בזה כך היא, כל אלו התנאים, כל אחד דיבר לפי
ה'כוחות' שהיו לו, הם ראו כי בתורה שבנגלה שנמשכה ממזמן
משה רבינו עד עתה תהיה 'שכחה', וצריכים כעת איזה כח יותר
גבוה, ועם הכח הזה לא תהיה שכחה בתורה שבנגלה!

ועל כן יצא לאור עולם ה'זוהר הקדוש', ומ'ספר הזוהר' הזה
יצא כח גדול שכבר לא תהיה 'שכחה'! ועל כן 'רבי שמעון'
עצמו אמר (כי לא תשכח וגו'), דהיינו על ידו!

כי עד אז היה 'אסור', כי לא התירו לדבר כלל בתורה
שבנסתר, 'תורה דעתיקא טמיר וסתים' בשום אופן לא התירו
לדבר מכך, כי כאשר היה להם קיום ללא תורה זו (שבנסתר),
היו צריכים באמת רק להשתמש ב(תורה שבנגלה).

ולכאורה הרי רבי שמעון עצמו חידש הרבה בתורה שבנגלה
וכל התורה מלאה עם דברי ר' שמעון? אלא מה - כאשר ר'
שמעון ראה שתבוא 'שכחה', צריך להמשיך כזה 'כח' שלא
תהיה שכחה, וזה יהיה באמת בכוחו!

וכן אומר הרבי, שהפסוק 'כי לא תשכח' מפי זרעו' סופי
תיבות 'יוחאי', ו'מפי זרעו' דייקא, מפי זרעו של מי שמרומז כאן
(רבי שמעון בר יוחאי בעצמו).

לומדים אנו מכל זה, שכל צדיק רואה מה שצריך לתקן,
כאשר הוא רואה שתהיה שכחה נוראה, ותהיה העלמה
נוראה - והסתרה נוראה, הרי מוסר את עצמו להוריד את
עצמו והרי הוא מבטל לגמרי את כל ה'השגות' שלו הוא
מתבטל לגמרי.

וכן מבאר הרבי בזה, "כאשר יחמול איש על בנו העובד
אותו", 'עבד' הרי הוא שפל, אבל 'בנו' הוא בדרגת בנו, אומר
הרבי, כי מדבר מ'בן' - שהוא גם 'עובד', כמו עבד שפל ופשוט,
וזה עוד יתר גבוה מדרגת 'בן'! 'בן' המחפש בגנזיא דמלאכ'
- הוא אמנם 'בן', ומכל מקום הוא בן וגם עבד, שניהם יחד
מתקיימים בו! הוא באמת 'בן' ומכל מקום הוא 'עובד אותו'!
בכל זאת הוא עבד פשוט!

וזוהר גדולת הצדיקים, הם עצמם 'בחינת בן', אבל הוא רואה
שאם הוא יהיה בבחינת 'בן', ורק יהיה בדרגת 'מחפש בגנזיא
דמלאכ', מה ירויח הדור שלו? הרי הדור כולו יכול ליפול? ומה
נאמר אנו? איך יכולים אנו להחזיק מעמד עד שיבא משיח,
כאשר הצדיק כל כך 'נעלם מעין כל חי'?

והתירוץ לזה, הוא אמנם 'בן', אבל הוא 'עבד'! הוא רואה
ומבין היטב שאם ישאר במדרגת 'בן' בלבד, לא יצא כלום מזה,
על כן הוא נשאר אמנם 'בן', אבל הוא גם 'עבד'! (וכך הצדיק
משפיע לכל הדור)

'עיר וקדיש'

(השואל: מה הכוונה במה שאומר הרבי "שרבי שמעון
בעצמו מרומז בפסוק אחר!" היינו שבר יוחאי מרומז ב"כי לא

תודה הודאה

המכשיר פלט מזמונים בזה אחר זה, עשרים אלף במספר. יקב עמד נרגש, לא בכל יום מקבלים סכום כזה במתנה...

בעודו פוסע נרגש צף בו דחף בלתי מוסבר לחלק את כספו לנצרכים, למוסדות שונים, השמועות נחלקו בהסבר הדבר, האם זה בכדי ששמו יפורסם כגביר, או שמא אולי תחביב הנובע מלב טוב. מי יודע...

בסופו של יום, כאשר חזר אל ביתו מסופק, רצה לקנות לחם לביתו. אך כאשר הכניס ידו לכיסו, אוויה.. הוא היה ריק מכל וכל.

ובני ביתו בתימהון עצום: כל היום גלגלת כל-כך הרבה כסף, ולביתך-שלך לא יכולת להשאיר, ולו מעט?!

לעיתים רגילים אנו לעשות העברות בנקאיות לכל החפץ. בל נשכח נמען אחד: את נשמתנו שממתינה בכיליון עיניים. הייתכן שאותם, הקרובים לנו, דווקא הם יישארו בסופו של יום עם צביטת רעב?!

הוא מוכן, היצר, שתעסוק בגדולות ונצורות, שתדבר עם חברך על דרכי חיסולו וניצחונו. לא איכפת לו כל עוד הוא יודע שלא תכניס לליבך פנימה את הדברים.

מרום הרגילות לדבר על התבודדות, מרוב עוצמת האמונה, עלולים לשכוח את עצם הפשטות. עלינו לדאוג לכך שלא ניותר אנו עצמנו בצד. שלא יארע שמעבר ל'מתנגד' - עמו ניסנו להתווכח - נדלג על המעשה הפשוט של ההתבודדות. שלא נגיע למצב שילדינו ירעבו לחם בעוד כל השכונה כבר שבעו.

רביה"ק התבטא: "נכספתי מאד להמשיך את העולם אל עשיה... ולהרבות בתפלה ותחנונים תמיד והכל בפשיטות בלי שום חכמות". (שיחות הר"ן אות יט).

דיבורים, הרגשים, הרהורים - טובים כולם. אבל אם בסופו של דבר לא יקח האדם את שני רגליו ויקחם אל מקום של ישוב הדעת, יושיבם ויפתח פיו וליבו, מה תועלת יש בכל השאר.

ולתחנך לילך בדרך זו.

כל אחד יודע בנפשו, שהרחבת שיחה עם הקב"ה נדמית פעמים משימה בלתי אפשרית. אולם יש עצה טובה: לפתוח את דבריו עם הודאה לקב"ה. במילים פשוטות. הרי לכל אדם יש על מה להודות: על החיים, המשפחה, הבריאות. על עצם ההודאה שזוכים אליה - כמו שאומרים בתפילת מודים: "על שאנחנו מודים לך".

דוד, מלך ישראל, עבר תלאות מרובות במהלך חייו. עם זאת לא פסקו שפנותיו מלמלמל שירה והודיה לקב"ה. מזמורי התהילים, אף במצבים הקשים, נאמרו בדרך השבח והודאה.

כאשר נאלץ לברוח מבנו-שלו פתח את פיו במזמור והודה לקב"ה: "מזמור" לדוד בברחו מפני אבשלום בנו... ואתה ה' מגן בעדי, כבודי ומרים ראשי" - - -

ההרחבה הנצחית

עוד נקודה בעניין ההודאה: 'בצר הרחבת ל'. רביה"ק מאריך שעל האדם לראות את ההרחבה שהשי"ת הרחיב, אפי' בתוך הצרה עצמה.

היצר נלחם בדרך ההודאה. טוען שאם יש צרה, היא נמצאת במלואה. אך עם ישראל יודע שבכל מקום ומקום ה' יתברך נמצא בטובו, ולעולם לא יעזוב את בנו. "כי לא יטוש ה' את עמו ונחלתו לא יעזוב". וכן במגילת איכה: "כי לא יזנח לעולם ה', כי אם הוגה (לשון תוגה ויגון) - וריחם כרוב חסדיו".

עלינו, כיהודים, להילחם עם קליפה טמאה זו שנמצאת בתוכנו ואומרת: 'אין טעם להודות', 'אין

הנה, בוודאי שלא ניתן להעלות על דל שפתיים 'מתכון והדרכה כיצד מתבודדים', כיון שזה סותר את המטרה עצמה.

כל שבידינו, לחפש רעיונות וכיווני מחשבה העולים מספרי רביה"ק וליישם אותם מתוך רוגע וישוב הדעת. להבין שהם באים לסייע למטרה הנכספת: "לְאָהֵב אֶת עַצְמוֹ עִם הַשֵּׁם יְתָבָרַךְ בְּאֵהָבָה יְתִירָה... שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹהֵב אֶת עַצְמוֹ עִם יִשְׂרָאֵל" (ליקו"מ קמא לג).

כאשר אנו יושבים עם השי"ת, ומתבודדים - הדבר החשוב ביותר, אליו מעשנו מכוונים, הוא להרגיש את היותנו בנים. לדבר ולהיזכר באהבה הגדולה השוררת בינינו. כי ה' יתברך משתעשע עמנו, גם אם לא נראה לנו וגם אם אין דיבורים כלל. מטרת ההתבודדות היא ליצור שיח וקשר פורה עם הקב"ה. קשר אמיתי וחזק שיימשך אף מעבר לזמן ההתבודדות.

והיות והעצה הטובה היא לדבר רבות עם הקב"ה, שכן דיבור מביא קירבה - ישנן עצות רבות לעניין הדיבור, ואחת מהם היא ההודאה להשי"ת שבה נעסוק בפרק זה.

שעשוע עוה"ב

דיבורי שבח והודאה, מביאים תענוג מיוחד לקב"ה - ורביה"ק מגדירים (ליקו"מ תנינא ב', ועוד) כ'שעשוע עולם הבא'.

אדם שמודה, הוא אדם אחר מחברו שאינו כזה. ההודאה היא דרך חיים שמשנה את האדם ברוחניות ובגשמיות. עלינו להרגיל עצמנו

עצת העצות

נתיב לא ידעו עיט

נתיבות ומסילות בדרכי קנין ההתבודדות

פרק ה'

על מה' וכו' - לדעת שטענות אלו הן מגוחכות ואין בהן ממש. שכן אנו מוצפים בים של טוב וחסד, רק צריך להגביה את העיניים ולהבחין בו. ה' יתברך מתענג על ההודאה שלנו, ואם כך הרי שאין מקום להיסוסים נוספים.

אמונה בעצמו

שלמות התפילה נשלמת כאשר היא באה עם שתי נקודות: האחת היא, ידיעה שה' יתברך מנהיג ומושל ובידו לשנות את הטבע. נקודה נוספת, יתירה מן הראשונה: שה' יקבל וישמע גם את תפילתי שלי, שכן שומע הוא תפילת כל פה.

"כמו כן צריך שיהיה לו אמונה בעצמו, להאמין באמונה שלמה שה' יתברך שומע ומאזין ומקשיב כל דבור ודבור של כל אדם מישך אל אפלו מהגרוע שבגרועם, כי הוא יתברך שומע תפילת כל פה. ויש כח בכל אדם מישך אל לפעל בקשתו ברחמים".

דרגת אמונה זו - גבוהה. שכן כל אדם יודע היטב בנפשו את שפלות מעשיו ושבאמת אינו ראוי שיתקבלו תפילותיו. כיצד אפוא זוכים למדרגה זו?

"ובשביל זה צריך לנסות שבחו של מקום תחלה ואחר כך לשאל צרכיו, כי על ידי סדור שבחו של מקום נתחזקה האמונה בשלמות כפי"ל" (לקו"ה חו"מ נחלות ד).

וכשם שבתחילת שמו"ע, טרם בקשת צרכינו, מזכירים שבחו של המקום: האל הגדול וכו' - ואף בעיצומם של הבקשות ושאלת הצרכים, מוזכר שבת: "רפאנו ונרפא - ברוך אתה רופא חולי עמו ישראל". עלינו ללמוד מכך גם על תפילת האדם בפרטיות, שפותחים עם הודאה וממשיכים עם הודאה ואז כל הבקשות מגיעות לאיכות אחרת.

ואף אם אמנם, כמו שהזכרנו לעיל, לא ניתן להכין מתוכן להתבודדות ולומר שתמיד הדרך היא לפתוח בהודאה - אולם ניתן לקבל הימנה השראה, לידע שזו עצה טובה.

אחר שהבנו את מעלת ההודאה, מה טוב יהיה להקדיש לכך זמן מיוחד בהתבודדות, וכפי שמאריך מוהר"ת בעניין זה:

וזה ידוע שכל מה שיעובר על האדם בנדאי פגנת ה' יתברך לטובה פדי להזכירו לשוב ולהתקרב על ידי זה ולמקור הפשע... אך רבים אומרים דחיות של שקר ומטעים את עצמן שגורבי הצרות והיסורים אינם יכולים ללמד ולהתפלל ולהתקרב לה' יתברך.

ובאמת הוא להפך שכל הצרות והתלאות והיסורים שה' יתברך שולח על כל אדם לכל אדם כפי עונו הכל הוא רק לקרב ולא לרחק כי פגנת ה' יתברך הוא בנדאי לטובה ולא לרעה חס ושלום, וכמו שאמר רבותינו זכרונם לברכה שחביב אדם לומר בכל עת כל מה דעבר רחמנא לטב עבד.

על פן עקר העצה הוא דרך הנ"ל להרגיל עצמו בתודה והודאה לה' יתברך שהוא בחינת שעשוע עולם הבא, להודות ולהלל לה' יתברך על כל החסדים והנפלאות שעשה עמנו עד הנה והוציאנו ומלט נפשו ממכה צרות ותלאות בגוף ונפש וממון...

והעקר הוא להודות ולהלל אותו יתברך על עקר החסד והטובה הנצחית אשר הפליא חסדו הגדול עמנו והבדילנו מן התועים ובחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו. (ליקו"ה הלכות פריקה וטעינה ד).

כעני בפתח

כאשר יש חולה חלילה, נערכות לרפואתו עצרות תפילה, מנייני תהילים של צעקה לקב"ה. הכל מבינים שהתפילה

היא מפתח הישועה היחיד לחולה. היא תקוותו האחרונה.

האם לאחר שיבריא יודה הציבור בכזו התלהבות?

האמונה בכוח ההודאה קשה. שכן היהודי סבור: מה תועלת יש בהודאתי, הן ה' השפיע כבר את החסד, ברצונו, ומה טובה יש בהודאתי. ובכלל ליבי אינו שלם בהודאה, שכן יכול היה להיות טוב יותר... אולי היה עדיף שמלכתחילה לא הייתה הצרה מתרגשת ובאה...

וכאן על היהודי להתחזק עד למאוד במידת התמימות והפשיטות. עליו לדעת שכפי שהאדם יוצא בחובת ברכת הנהנין אף אם לא כיוון, ורק הוציא מפיו את מילות הברכה - גם כאן, לדיבור יש כוח גדול. מחויבים אנו להודות, אף אם חסרה בזה כוונת הלב!

לא ניתן לחכות להרגשת הלב. אם נמתין, פעמים שלא תגיע ונחמץ את ההודאה. חובתנו היא לעשות בפועל ובפשטות. למעשה. פעמים שצריך האדם להחליט בעצמו: כעת מודה אני לקב"ה חמש דקות.

הקושי להודות נובע ממחשבה ש'מגיע לי שמים וארץ, ולא קיבלתי'... אולם היא טעות מיסודה:

ולהמחיש זאת: הנוסע במונית ומקבל שירות שאינו הולם, הרכב לא היה נוח וכיו"ב - ליבו נחמץ. שכן כאשר משלם, חפץ לקבל תמורה הולמת.

בשונה מזאת, אדם שנוסע ב'טרמפ', אף אם הרכב לא היה נוח, אף אם לא היה מזגן וכו' - בכל זאת יודה לנהג ממעמקי ליבו. וזאת משום שיועד שעצם עלייתו לרכב היתה בחסד, כך שאין כל חיוב לתוספות נוחות.

הסתכלותנו והרגשתנו אמורה להיות כנוסע ב'טרמפ' - שכל המשא ומתן אתו מתקבל בהודאה עמוקה, שיועד שהכל זה חסד.

חז"ל התבטאו (חגיגה ט): "אה עניותא לישראל", הכוונה שעם ישראל מחזיקים עצמם כעניים, לאמור: כל מה שאנו מקבלים, מתנה גמורה היא. כל דבר שברשותנו, נחשב לתוספת שמצדינו לא היינו ראויים לקבלו.

כך יכול האדם להחיות עצמו מכל מנעל פשוט, ועל אחת כמה וכמה כאשר מדובר בדברים גדולים יותר בגשמיות. קל וחומר בעבודת ה': שיש לשמוח ולהתחדש מכל דבר, אפי' קטן.

כל מעשה הוא חסד גמור שהשי"ת גומל עמנו: הספקתי את האוטובוס. פגשתי חבר. עשיתי מצווה - הכל זה חסד. עלי להודות עליו.

לא קל להתרגל לילך עם דרך ההודאה. אך בהחלט כדאי. האדם שיש בו ראייה של הודאה, חייו איכותיים. גם בגשמיות. אין בו כעס על מה ש'מגיע לו'. יודע שבכל דבר ודבר יש טובה, גם אם אינו רואה אותה.

ובפרט עלינו להודות על עצם זה שזכינו להתבטל ולהיקרא על שמו של אור האורות, לקבל מזון משולחן מלכים.

אם נודה כדבעי רק על נקודה זו - לא יפסוק פינו משירה, לא נחל משמחה והודאה על הזכות העצומה שנפלה בגורלנו במתנת חסד גמורה. "כמה מעלות טובות למקום עלינו. אלו לא שמענו אלא דבור אחד מזאת התורה דינו. ואם נתחיל לומר אלו וכו' דינו דינו - לא יספיקו ימינו להודות להשם יתברך על אחת מני אלפי אלפים ורגי רבבות פעמים הטובות שעשה עמנו אבותינו ועמנו בימינו וכו' וכו'. מה נדבר והוא אומר ועשה כחסדו כטובו כרחמינו כנפלאותיו לא כחטאינו עשה לנו וכו'. כרחם אב על בנים רחם ה' עלינו וכו' וכו'. אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו ומה יפה וישתנו" (עלים לתרופה מכתב ט).

עלינו, כיהודים, להילחם עם קליפה טמאה זו שנמצאת בתוכנו ואומרת: 'אין טעם להודות', 'אין על מה' וכו' - לדעת שטענות אלו הן מגוחכות ואין בהן ממש. שכן אנו מוצפים בים של טוב וחסד, רק צריך להגביה את העיניים ולהבחין בו. ה' יתברך מתענג על ההודאה שלנו, ואם כך הרי שאין מקום להיסוסים נוספים

התרחקות שהיא הדרך לתכלית

נסיונו של האדם להגיע לתכלית נתקל כל הזמן בקשיים שנדמה שהם מרחיקים אותו פרסאות לכיוון ההפוך | אך לפתע מתגלה שדווקא ההרחקות הכי גדולות כשמתייחסים אליהם בצורה הנכונה, נהיים הכלי להשגת התכלית בעצמה | **לכל דבר יש תכלית**

שהרצון אליה אמיתי ועמוק יותר, ממש עד עצמותה של הנפש שהרי "אם יש את נפשכם, היינו - רצונכם". ואם כן ההתרחקות ממנה היא ממש פרישה מן החיים בעצמם... ובוודאי שה"כעס" אמור להכפיל את עצמו עשרת מונים... אולם כאמור זוהי רק התפיסה האנושית!

בתורה בה עוסקים אנו כעת, מאיר רבינו הקדוש את הדברים באור חדש לגמרי:

"דע, כי לכל דבר יש תכלית, ולתכלית יש עוד תכלית אחר, גבה מעל גבה וכו' ותכלית העבודה וכו'..." (ליקו"מ ח' קמא)

אכן כמה שסדר יום עמוס עם סדרי לימוד והספקים ועבודת ה' כראוי וכיאות אליבא דאמת, בכל זאת זוהי עדיין איננה עצם התכלית...

"דע, ש'התכלית' של הבריאה הוא ש'עשוע' עולם הבא..." (שם)
מדובר אמנם בתכלית עלומה ונשגבה, בלתי ידועה, מחוסרת כל ציור והשגה, הרחוקה כליל מהתפיסה האנושית ולא נשאר לנו אלא לקרוא אתה בשמה מבלי שום תפיסה בה.

ואי אפשר לקרב זאת התכלית למחשבות בני אדם, כי זאת התכלית עליו נאמר "עין לא ראתה וכו'..." (שם)

אולם פריצת דרך יש, אחת ויחידה, והיא בתכלית ההיפך מהכעס שצוייר בתיאור דלעיל!
והוא:

"הצדיקים באמת, גם הם יכולים לתפס במחשבתם תכלית עולם הבא. וכל אחד ואחד מישראל, לפי שרשו שיש לו בתוך נשמת הצדיק, פן מקבל ממנו גם פן זאת התכלית, כפי הפרת הפעס ברחמנות..." (שם)

אם אכן חפצים אנו בחיים של התכלית ולא "תכלית" בשם המושאל, אלא "תכלית הטוב תכלית האמת, תכלית הטוב של כל התכליתין" (לקו"ת), אזי הדרך היחיד הוא להשיג איזושהי תפיסה בה היא כפי הפרת הכעס ברחמנות!

כאן נקלעים אנו לתוך שני בחינה שמרוכבת משני הפכים, וכפי שידוע ומרומז שהצדיק "כל ביתה לבוש שנים" - אל תקרי שנים אלא שנים.

ככל שנקפו הימים, חלחלה בנפשו פנימה ההכרה - שהנה כבר הגיע הזמן לעשות קץ ותכלית לימים הריקנים וחסרי תנובה הללו - והיא לא הרפתה ממנו אף לרגע קט.

הוא החליט לקום ולעשות מעשה, ולקח לעצמו שעה של שקט, של ישוב הדעת, בה תכנן את סדר יומו על כל חוריו וסדקיו. הוא בנה לעצמו תכנית מסודרת לניצול הזמן כראוי, כאשר כמובן בראש הכל, התפילה תקבל צורה של תפילה, התבודדות שעה ביום ללא וויתור! ללא חכמות! ואף זמן תורה לחוד, הוא קבע לעצמו סדרי לימוד בש"ס, ובשו"ע, זוהר הק', כך גם לימוד ספרי רבינו הק' עם יעדים והספקים, הלא אין טוב מכך.

הוא אכן 'לקח את עצמו לידיים' והחליט לחיות **חיים עם תכלית**, מעתה לא יהיו יותר ימיו כולם כחלום בלהות שעובר בחפזון. עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים, כל יום עם ההספקים והקניינים שלו, ידיעות מעשירות בכל חלקי התורה, שכל אחת מהן הצלחת הנפש היא. חיים של ממש, חיים של תורה, כללו של דבר "חיים שיש בהם..." אולם....

רצונות וכיסופין מחד, וחיי המעשה מאידך, היצר אינו שוקט על שמריו ואורב לו על בצידי הדרכים הנבנים והולכים, מניעות נערמות מכל צדדיו כגלי הים... הוא אכן לקח בחשבון שיהיו קשיים, שכן להיחלץ ממלתעות היצר ולחיות **חיי תכלית** הוא מסכים שצריך להתאמץ. אולם בכל זאת חזקה עליו המלחמה פנים ואחור, רצונותיו וחלומותיו מתנפצים להם על סלע המציאות החזק כל כך. אכן, מנסה הוא להילחם בכל כוחו, אבל רחוק הוא כמטחוי קשת מצורת החיים שהגדיר לעצמו. נפשו עגומה עליו ומתמלאית טרוניה וכעס פנימי שעולה על גדותיו ופורץ החוצה, מה רוצים ממני? סך הכל נלחם אני **על תכלית חיי** ואילו היא מתחמקת ממני בעקשנות כל כך.

ואכן לפי התפיסה האנושית, ככל שהצבתי לעצמי מטרה מסוימת ואני מוצא את עצמי מתרחק ממנה, מתמלא אני כל כולי בכעס. וביותר כשהתכלית אליה כוסף אני כל כך עליונה היא וקדושה כל כך, הרי

וכפי שמורגלים אנו בכל תורה ותורה של רביה"ק לתפוס את ה'חוטרא'
[מקל] משגי צדדיו!

שכן זה ברור, שאין הכוונה להרחיק את האדם ולו במשהו מחיים של תכלית במובן הפשוט, דהיינו חיים עמוסים בעשייה של תורה עבודה ויראת שמים כפשוטו, שאליהם צריך כל אדם להשתוקק בכל ליבו ומאודו. אלא מודיעים לנו שכל זה הוא רק השביל והדרך להשגת התכלית, שהוא בעצמותו גבוה מעל גבוה, וכפי לשונו הק' של מוהרנ"ת בלקו"ת:

"וְנִזְכָּה לְעֵסֶק בְּעִבּוּדְתָּהּ תְּמִיד בְּאֵמֶת וּבְלֵב שְׁלֵם וְנִזְכָּה לְסוּר מִרְעַע לְגַמְרֵי בְּאֵמֶת וְלַעֲשׂוֹת הַטּוֹב בְּעִינֵי תְּמִיד, לְמַעַן נִזְכָּה עַל-יְדֵי-זֶה לְהַשִּׁיג הַתְּכֵלִית הָאֵמֶת". (ליקו"ת ח' קמא)

פירושו: על ידי שנעסוק בעבודתך (עשייה רוחנית, תורה ומצוות) ונעשה הטוב בעיניך תמיד, נזכה להשיג את אותה 'תכלית אמיתית'.

רדיפת התכלית הזאת היא באופן בלתי מתפשר, שכן אם לא נזכה להשיג אותה אזי:

"לְמַה לִּי חַיִּים כְּאֵלֶּה, חַיֵּי צַעַר כְּאֵלֶּה, חַיִּים מְרִים וּמְרוּרִים כְּאֵלֶּה, הָאֵם זֶה נִקְרָא חַיִּים, הֲלֹא אֶלֶף מֵיִתּוֹת טוֹבִים מְחִיִּים מְרִים כְּאֵלֶּה, מֵאַחַר שְׂאֵינִי זוֹכֶה בְּחַיִּים הָאֵלֶּה לְהַשְׁגַּת הַתְּכֵלִית הָאֵמֶת". (שם)

אולם עדיין, המפתח להשגתה הוא אך ורק "כְּפִי הַפֶּרֶת הַכֶּעַס בְּרַחֲמָנוּת. הִינּוּ כְּשָׂבָא אָדָם לְכָלֵּל כֶּעַס, לֹא יִפְעַל כְּכֶעַסוֹ שׁוֹם אֲכַזְרִיּוֹת, וְאֲדַרְבָּא, יִמְתִּיק הַכֶּעַס בְּרַחֲמָנוּת". (ליקו"ת מ"ש)

אשר על כן נדרשת מאתנו זהירות מיוחדת שבדרכנו, דרך של עשייה בתורה ובמצוות בכדי להשיג את התכלית הזאת, גם אם אנו רואים שעדיין רחוקים אנו מחלומותינו הרוחניים, לא לכעוס בשום אופן! שהרי מידת הכעס היא זו שמרחיקה אותנו מלהגיע אל היעד, היא הגורמת להסתרת פני ה' אליהם אנו משתוקקים - "כל הכועס כאילו עובד ע"ז". ועל ידי זה נעשית העלמת אורם של המנהיגים הנכונים והאמיתיים שהם הצדיקי אמת, שהנהגתם היא זאת אשר מביאה את כולנו לתפוס במחשבתנו את התכלית הזאת שלשמה נבראנו.

ובכן, מידת הכעס מרחקת אותנו מאד מהשגת התכלית, ועלינו לזכור תמיד שגם אם אנחנו עדיין בתחילת הדרך ולא מצליחים להתקדם בכלום עלינו "לחבר את התכלית למחשבה והשכל" לזכור תמיד שכל הדברים אותם רוצים אנו להשיג הינם רק הדרך לתכלית וגם אם אין אנו זוכים אליהם עדיין ישנה לנו האפשרות לטעום כאן ועכשיו מאור התכלית שלעתיד לבוא, ולמרות רום מעלתם אינם התכלית בעצמה.

כאן נשאלת השאלה, כיצד אכן נתגבר על הכעס?

והתשובה היא: אמונה! "שהוא מאמין בה' יתברך!"

שכן התמעטות האמונה ומידת הכעס וחרון אף, תרי רעין הן דלא מתפרשין, ולכן התגברות האמונה היא אשר תמעיט לנו את הכעס ותזכה אותנו להמתיקו ברחמנות, שכן גם כשאנו מנסים לצעוד קדימה וכביכול מחזירים אותנו אחורה, ואיננו משיגים לפי עיני הבשר שלנו את ההישגים הרוחניים שאנו כל כך רוצים [עד כדי הצטיירות בעינינו כתכלית] נאמין בכל לב שיש מנהיג לבירה שיועד את צרכינו ויש לו תכנית ותכלית משלו כביכול [כמובן שכל זה אינו סותר כלל את הבחירה ואכמ"ל].

סיכומו של דבר: אם נזכור תמיד שהעשייה אותה מחויבים אנו לעשות ולא מצליחים להגיע אליה, היא רק הדרך ל'עצם התכלית', ונבטל את עצמנו גם כשלא הולך מתוך אמונה שלמה בהשי"ת. נזכה על ידי זה להפדת הכעס ברחמנות, ואזי יאיר לנו השי"ת התכלית האמיתית, שמצד עצמה איננה ברת השגה כלל.

ניסיון הכעס הזו אינו משהו שהגיע במקרה, האור שנוצר מההתגברויות הללו על הכעס אחרי כל כישלון הוא כל מהותו של כלי הקיבול, ה'ארגז' כביכול, שמשמש להשגת אור ה'תכלית'. בכל פעם שאנו מתגברים להמשיך בדרך אל התכלית למרות כל המניעות וההתרחקות ששולחים לנו כביכול, אנחנו בונים אט אט את הכלי שבסוף יזכה אותנו לאור התכלית בשלמות.

"מִי שְׂמִסְתַּכֵּל עַל הַתְּכֵלִית הָאֲחֵרוֹן שֶׁל כָּל דָּבָר הוּא רֵק לְהַשִּׁיג תְּכֵלִית הָאֲחֵרוֹן, זֶה זוֹכֵה בְּוֹדָאֵי לַעֲצָה שְׁלֵמָה וְגַם אֵין צָרִיף כָּל כֶּף לַעֲצוֹת, פִּי הַתְּכֵלִית הָאֲחֵרוֹן הוּא כְּלוּ אֶחָד כְּלוּ טוֹב וְשֵׁם אֵין שִׁיף לְהַסְתַּפֵּק בְּשׁוֹם עֲצָה כְּלָל כִּנְ"ל, כִּי בְּאֵמֶת הַכֵּל הוֹלֵף אַחַר הַפְּנֵינָה וְרַחֲמָנָא לְבָא בְּעֵי. וְכִמּוֹ שְׂאֲמָרוֹ רַז"ל, וּבְלֵבֵד שְׂיִכּוֹן לְבוֹ לְשָׂמִים.

ועל כן מי שֶׁחָסַע עַל נִפְשׁוֹ וּמִסְתַּכֵּל עַל הַתְּכֵלִית הָאֲחֵרוֹן וּבְכָל דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם הוּא מְכוּן רֵק כְּדֵי שִׂישִׁיג עַל יְדֵי זֶה הַתְּכֵלִית הָאֲחֵרוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁעִשׁוּעַ עוֹלָם הַבָּא לְהַפִּיר וְלַדַּעַת אוֹתוֹ יִתְבַּרַּף אֶף עַל פִּי שִׁגְם בְּעִבּוּדֵת ה' יֵשׁ כְּמָה וְכְמָה דְרָכִים לְפָנֵי הָאָדָם בְּאִיזָה דְרָף יִזְכָּה לְהַשִּׁיג עִבּוּדָתוֹ יִתְבַּרַּף בְּשִׁלְמוֹת בְּאֵמֶת. וְכִמּוֹ שְׂבִקֵּשׁ דּוֹד הַמְּלָךְ, עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם, עַל זֶה כְּמָה פְּעָמִים, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב, הוֹרְנִי ה' דְרָכֶךָ אֵהְלֶךְ בְּאֵמֶתךָ". כִּי כְּמוֹ שְׂכַתוֹב, "בְּעֲצָתָהּ תִּנְחַנְי וְכוּ' הַדְרִיכֵנִי בְּאֵמֶתךָ וְלִמְדֵנִי וְכוּ' וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה הַרְבֵּה, אֶף עַל פִּי כֵן אִם עָקַר כְּוָנָתוֹ בְּאֵמֶת לְשָׂמִים בְּכָל דָּבָר כְּדֵי לְהַשִּׁיג הַתְּכֵלִית הָאֲחֵרוֹן הָאֵמֶתִי, אִזִּי בְּכָל דָּבָר שִׁיעֲשֵׂה וְאִיזָה דְרָף שִׂיתְנַהֵג, בְּוֹדָאֵי יִזְכָּה אֶל הַתְּכֵלִית וּבְלֵבֵד שְׁלָא יְסוּר מִדְּבַרֵי הַתּוֹרָה".

(ליקו"ת ה' מעונן ומנחש הלכה ג, ב)

הוא אכן לקח
בחשבון שיהיו
קשיים, שכן להיחלץ
ממלתעות היצר
ולחיות חיי תכלית
הוא מסכים שצריך
להתאמץ. אולם
בכל זאת חזקה
עליו המלחמה פנים
ואחור, רצונותיו
וחלומותיו מתנפצים
להם על סלע
המציאות החזק
כל כך. אכן, מנסה
הוא להילחם בכל
כוחו, אבל רחוק
הוא כמטחוי קשת
מצורת החיים
שהגדיר לעצמו

כי עזזה כמוות

אהבה

הליכה מפרכת שעוה ארוכות, **זחילה של מאות מטרים** תחת סבך קוצני שלא נגמר, **הסתבכות ללא מוצא** בלב יערות שוממים, **חוסר אונים מוחלט** בכבישי הגליל, **גירוש והרחקה** שוב ושוב מהיעד הנכסף, **וכשנדמה היה כי אפסו הסיכויים** וכלו כל הקיצין **פרצו הכיסופים האדירים שהצמיחו את קרן הישועה עד לסיום הפלאי** | מסעם המטלטל של שלושה מאברכי אנ"ש, ר' וואלף שווארץ, ר' אברהם הורביץ ור' נחמן חשין, שלמרות חומות הברזל שעמדו בדרכם והתסבכות הקשה אליה נקלעו לא נטשו את הרצונות והכיסופים להיכלל בשמחת הרשב"י באתרא קדישא דיליה עד לשמחה הגדולה בחצר המערה | **לא בְּחַיִל וְלֹא בְּכַח כִּי אִם בְּרוּחַי**

י. הכהן

תמונות: בעולמה של ברסלב, גנזי ברסלב

אֲבֵדוֹן וּמוֹת אָמְרוּ בְּאָזְנוֹנוּ שֶׁמֵּעֵנוּ שְׂמִיעָה

עֵקֶר קִבְּלַת הַתּוֹרָה
וְקִיּוּמָהּ הִיא בְּמִי שֶׁמְמִית
וּמֵאֲבֵד עֲצָמוֹ עָלֶיהָ לְסַבֵּל
יְגִיעוֹת עֲצוּמוֹת וּלְשִׁבְרַת כָּל
הַמְּנִיעוֹת עַל יְדֵי תִקְוַת הַרְצוֹן
וְהַחֲשֵׁק. וְזֶה... מָה שֶׁאָמַר
שֶׁהִיא אֶצֶל הַיָּם וְהַתְּהוֹם,
כִּי אֵין הַכּוֹנֵה שֶׁיִּרְדַּד הָאָדָם
לְתוֹךְ הַיָּם וְהַתְּהוֹם מִמֶּשׁ,
לְהוֹצִיא אוֹתָהּ מִשָּׁם, רַק
הָעֵקֶר הוּא הַרְצוֹן וְהַחֲשֵׁק
שֶׁיִּהְיֶה מְרַצָּה בְּאֵמַת לְסַבֵּל
מִסִּירַת נַפְשׁ, אֶפְלוּ לִירֹד
לְתוֹךְ הַיָּם וְהַתְּהוֹם מִמֶּשׁ
בְּשִׁבְיָהּ, אֲבָל תִּכְף כְּשֶׁהוּא
מְרַצָּה לְכָךְ בְּרְצוֹן חֲזָק
בְּאֵמַת עוֹזֵר לוֹ ה' יִתְבָּרַךְ
לְקִבְּלָהּ מִיָּד, כִּי עַל יְדֵי
הַרְצוֹן מִשִּׁבְרַת כָּל הַמְּנִיעוֹת
וְזוֹכָה לְקִבְּלָהּ כְּרֵאוּי

(ליקוטי הלכות - הלכות הכשר
כלים הלכה ד')

פורסם ע"י מערכת ברסלב גלובל | info@breslevglobal.com

ציון הרשב"י כפי שנראה שנה שעברה בדמדומי החמה של ערב ל"ג בעומר ממרומי ההרים שסביבותיו

ביכולתם לנסות ולהתקרב ככל האפשר אל קודש הקדשים. ואכן, מה גדול חלקם ומה רב זכותם של מוסרי הנפש שהתגוללו בדרכים, באותו גילוי אדיר של כח הצדיק מרגיז ממלכות בקריסת כל המחיצות והמחסומים שהוצבו למנוע את העלייה הגדולה - למול עיניהם המשתאות של רבבות עמך בית ישראל.

בשורות הבאות נביא את סיפורם של כמה מהם, שלא עזבו את הרצון גם כאשר נראה היה כי המצב כבר אבוד. ר' וואלף שווארץ, ר' נחמן חשין ור' אברהם הורביץ הי"ו - אשר בדרכם מלאת הכיסופים נקלעו לתסבוכת מסוכנת ללא מוצא, כשהם הולכים ומתרחקים יותר ויותר ממשאת נפשם, אך בסופו של מסע מפרך

להמוני יהודים להשתטת, ואף לא לראות ממרחק גדול, את ציונו הקדוש של התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי אשר במירון.

ברם, רצונותיהם וכיסופיהם של הצמאים לאור הצדיק, הבקיעו חומות והרעישו עולמות. היו מהם שזכו לרקוד בגופם בחצר המערה, לקראת ערב של יום, והיו מהם שרק בלבבם ורצונם היו שם בשלמות.

"עולו ואתו ואתכנסו להילולא דרשב"י" מכריזה אותה 'בת קול', ומעוררת אלפי ורבבות נשמות בכל שנה ושנה להתאמץ בכל כוחם לעלות ההרה, ליטול חלק בהילולא הגדולה. גם בשנה זו - הגם שנדמה היה כי נגעלו השערים - היו מי שהחליטו שלא לוותר ועשו כל אשר

תש"פ. שנה בלבד אחורנית, וכל כך הרבה יש לספר

אודותיה. מעברים וקשיים, סגרים ומחסומים, שהיו מנת חלקו של העולם בכלל וכלל ישראל בפרט. אך דווקא מתוך הצרה והצוקה התגלו בעירת ליבם וכיסופיהם של רבבות נשמות, לקיים מצוות פשוטות שבתורה, בכל מצב, לעיתים אף במסירות נפש של ממש.

לא רק מצוות פשוטות וחיובים מדאורייתא היו בין הדברים עליהם מסרו כלל ישראל את גופם וממונם, אף מנהגים ועניינים אותם מחבבים ישראל כבבת עיניהם היו בכלל. ביותר בלטה ההשתוקקות והתבערה לנוכח אותה גזירה תמוהה ואטומת-לב, שלא לאפשר

ככל שהמשכנו ללכת הדרך הלכה והסתבכה. השביל נעלם ותחתיו הופיעו שיחים קוצניים וסלעים משוננים, שכל מעידה קלה מהם הביאה לנפילה מסוכנת. הלילה ירד והחושך כיסה את ההרים

על אתר טלפנתי אל חברי ר' נחמן, חיזקנו האחד את רעהו שאנחנו מוכרחים להימצא במירון ולהיות מבני היכלא של רשב"י השמחים בשמחתו במקום גניזתו, יהיה איך שיהיה.

ר' נחמן הבהיר כי מטרת המסע אינה לשבור את המחסומים בכוחות עצמנו ולהילחם עם המונעים בשטח, שהרי כבר נאמר "לא בחיל ולא בכוח כי אם ברוח". מטרתנו היא אחת: ללכת עם הרצון עד הסוף. לעשות כל מאמץ שיידרש, הכל כפי שתנהיג אותנו ההשגחה העליונה. הסכמנו לצאת מהבית באותו יום, אור ליום שני ערב ל"ג בעומר, יהיה אשר שיהיה.

בדרך לר' שמעון...

יחד עם כמה חברים התחלנו לברר מהם האפשרויות להגיע למקום הכי קרוב לציון, ואולי אף ממש אל הישוב עצמו. תוכניות עלו וירדו, שמותיהם של ישובים וכבישים נידונו בכובד ראש... קיצורו של מעשה: לאחר כיסופים נלהבים וצעקות להשי"ת מול קשיים עצומים וכמעט בלתי אפשריים שעמדו בדרכנו, מצאנו את עצמנו אחר חצות לילה של ליל ערב ל"ג בעומר יושבים ברכב שהושג במיוחד עבורנו ועוד יהודי נוסף, לאחר תחנונים רבים לאותו נהג יקר שהסכים לצאת לדרך, למרות שהוא היה בעצמו יכול היה להגיע בדרך אחרת. זה היה השלב הראשון של הנס - השגחה פרטית מאירה.

עם דמדומי שחר הגענו לישוב הדרוזי 'בית גאן' שנמצא במרחק הליכה של כשעה ומחצה מהציון הקדוש, שם שכרו חבריי מראש אכסניה בבית הארחה דרוזי הממוקמת בקצה הישוב. מכיוון שהגישה ממנו למירון היא דרך יערות והרים, סברנו כי משם יקל עלינו למצוא נתיב סביר משם נוכל לפחות להגיע למקום הכסא של אליהו, שם, הילכה השמועה, תתקיים במהלך יום ל"ג בעומר התקבצות גדולה של יקירי אנ"ש וחגיגת הילולת הרשב"י מול הר הקודש.

עם עלות השחר כשהגענו למקום מצאנו שם קבוצה גדולה נוספת של חסידי ברסלב דוברי אנגלית, שהגיעו יחד עם כל משפחותיהם כבר מאתמול, בעלות גדולה מאד ובמסירות נפש, כדי לנסות ולהגיע אף הם. עמם היו גם כמה ילדי חלאקה, וההתרגשות הרקיעה שחקים. סידרנו את חפצינו ונעמדנו לתפילת שחרית כוותיקין מרוממת ברוב עם מול הרי הגליל מלאי ההוד.

במהלך היום שררה דממה בכל האזור. רק

עסקתי באותם ימים, רצון עד אין סוף.

בדברינו אודות הנסיעה, היו מי מן החברים שנרתעו מן ההפחדות והאיומים שיצאו חדשים לבקרים, על מאות שוטרים ופרשים העתידים להסתובב בכפר ובהרים סביב, עם כל מיני אמצעים שיסייעו בידם לתפוס את כל מי שרק יהין להתקרב לאזור, לעצור ולקנוס בלי גבול וחשבון. הללו התייאשו מן הנסיעה מראש. על אחת כמה וכמה כאשר התברר לאחר מכן כי עתיד לחול איסור גורף על הדלקת מדורות בכל רחבי ארץ הקודש, שאז נשמעו מפיהם דיבורים מעין "הלוואי שנזכה להדליק פה מדורה כלשהיא, והיה זה שכרנו".

ביום ראשון שלפני ל"ג בעומר (שחל ביום שלישי), שמעתי על חברים שכבר התמקמו בהרים הסמוכים למירון (ראה מסגרת), והבנתי כי עד שאני חוכך בדעתי כדת מה לעשות, פספסתי הזדמנות שהייתה יכולה לקרבני אל היעד. לאחר התבודדות סוערת מלאת חיבוטים, גמלה בליבי ההחלטה לצאת לדרך ויהי מה.

אלילולי ששקוע הייתי באותה ימים בלימוד תורה ס"ו, מוסיף ר' אברהם, ספק אם הייתה תוקפת אותי התעוררות כה גדולה לרצות להימצא במירון ביום ההילולא, למרות כל המניעות. לנגד עיני עמדו דברי רבינו הק' באותה תורה כי אל לו לאדם לקרר לבו בנחמת חז"ל ש"מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה", אלא אף בעת שנראה כי אין כל סיכוי שהדבר יקרה בפועל, חובה עלינו לרצות עד שהדבר יתממש למעשה. הדברים חזקו ואמצו את לבי ברצון והשתוקקות להיות בל"ג בעומר במירון.

שהגיע לנקודת שבירה, אירע המהפך הלא יאומן שהביא אותם עד למרגלות הציון הקדוש באתרא קדישא דיליה, לרקוד ולשמוח בקול רינה ותודה יחד עם המוני עמך ישראל בשמחת הילולת הרשב"י - מגוללים בשיחה מיוחדת ל"אבקשה" את הרגעים הקשים של תחושת חוסר האונים המוחלטת והייאוש שאיימו להכריע את הלבבות. עד לישועה הניסית.

לנסוע או לא לנסוע...

היה זה כשבוע לפני ל"ג בעומר, מספר ר' אברהם. הייתי באמצע לימוד תורה ס"ו שבליקוטי מוהר"ן קמא, הסובבת והולכת על עניין שבירת המניעות על ידי הכיסופין - כשבתוך כך התחזקו הידיעות על כך שבשנה זו, ככל הנראה לא נזכה להשתטח כמדי שנה על ציונו של התנא האלוקי ולרקוד בהילולא הקדושה במירון.

התחבטתי מאד בנפשי, אולי נכון יותר לחגוג את ל"ג בעומר בנחת ובשמחה בביתי, לגרוס בהתעוררות את ה'אידירא' ולהשתתף מרחוק בשמחת הרשב"י בריקודים ומחולות, מאשר לצאת למסע של שוטטות חסר תוחלת בהרים וביערות, אשר בסופו אולי כלל לא יעלה בידי להגיע לציון הרשב"י. אולם, בשומעי את אחד מבני החבורה הניצב בעוז בבית הכנסת ומכריז בכל תוקף כי "מי שירצה באמת - בוודאי יזכה להגיע", התעוררתי לחשוב שמא ואולי בכל זאת ראוי שאנסה, הוסיפה על כך העובדה שהדבר השתלב עם ענין הרצון בו

ביערות בדרך לרשב"י

רחש המסוקים שפטרלו כל הזמן נשמע היטב. בינתיים זרמו אלינו טלפונים מאנשים שרצו והשתוקקו בכל ליבם להיות אף הם באזור הציון. אך במהרה נודע לנו כי נגעלו השערים והכפר כולו סגור ומסוגר מפני כל מי שחזותו מעידה עליו כי הינו שומר תורה ומצוות. לא זו בלבד, המשטרה מאיימת כי תיכף תיכנס ותפנה את כל מי שכבר הצליח להיכנס.

מסירות נפש ליחלאקה

ר' וואלף שווארץ, השלישי שבחבורה, מספר את תחילת מסעו: באותם ימים למדתי את הליקוטי הלכות' בהלכות סימני בהמה וחיה טהורה ד', שם מוזכר העניין של גדולת דיבוריהם של הצדיקים. מוהרנ"ת מבאר שם כי לא רק שהם מדברים דיבורים שמחזקים את האדם, אלא הם גם מעוררים אותו בעצמם שיהיה לו כוח ושיתעורר להקשיב היטב. ועל כך מרמז שמו של רשב"י - 'שמעון', שהוא בבחינת 'שמיעה', שישמע האדם היטב את דיבורי הצדיקים ויעמיק בהם כראוי. מתוך דיבורים אלו התעוררתי בחשק גדול לנסות להגיע למירון למרות כל המניעות והקשיים.

בתחילה דובר בין החברים לשכור דירה במירון בהיחבא, שם אמורה הייתה העלות להיות גבוהה מאד, על סך כמה אלפי שקלים לאדם! אבל מהר מאד ירדה האפשרות מן הפרק, עקב איומים חמורים של הרשויות בקנס של אלפים רבים למי שישכיר דירה, חוץ מהקנסות שיושגו על האורחים עצמם.

התוכנית הבאה הייתה להתמקם בישוב הדרוזי בית ג'אן, שם, בפאתי הכפר, בצמידות לשבילים המובילים אל כפר מירון נמצא מתחם מבודד. ואכן, יומיים לפני ל"ג בעומר הגענו יחד עם המשפחות וילדי החלאקה, כולנו מתוך מטרה אחת בלבד: אולי נזכה להגיע, אולי...

ההתרגשות הייתה עצומה. התחזקנו יחד בסיפורים אודות הנסיעות לאומן בימים עברו, ולמרות הפחד והחשש מפני הבאות שררה שמחה עצומה והתרגשות גדולה. אחד הנוכחים, יהודי יקר העמל לפרנסתו, סיפר כי מתחילת השנה ובפרט מאז החלו החששות, הוא מתפלל כסדר על כך שיזכה לעשות לבנו חלאקה במירון. בהמשך קיימנו ריקודים של אמונה ותקווה, לישועה במהרה.

בצהרי היום יצאו כמה רכבים כדי לנסות ולבדוק את ההתרחשויות באזור ההר. עד מהרה שבו על עקבותיהם בפנים נפולות וסיפרו כי ברגע שרק התקרבו, יצאו אליהם כמה רכבי שיטור ופקדו

עליהם להתרחק מהאזור, תוך שהם משמיעים אזהרות חמורות על כך שבפעם הבאה שינסו לחזור - ייעצרו.

למרות זאת, לא היה בכוחם של החששות לכבות את האהבה האינסופית לצדיק ולציונו הקדוש, ואדרבה מחמת המניעות התלבתה האש עוד יותר ויותר. אפילו הילדים כבר חיכו וציפו להילול הקדושה, וחזרו על הניגונים שוב ושוב. בסופו של דבר, הוחלט על יציאה לקראת ערב של כולם אל עבר הציון, ואם יחזירו אותנו - מה בכך, אנו את שלנו נעשה, ויהי מה.

תעיתי כשה אובד

בשלב זה התחברנו יחד, אני, ר' אברהם ור' נחמן, יחד עם רבים מהקבוצה ששהתה בבית ג'אן, ויצאנו מהאכסניה ברכבינו לשביל העפר שבין ההרים, המוביל אל המקום שנקרא 'כסא של אליהו', ממנו ניתן להשקיף ולראות את הציון. תכננו לערוך שם הילול לכבוד הצדיק, לקחנו איתנו מעט מים ואוכל, תפילין, ספרים ומה שנצרך בשביל לשהות שם במשך הלילה. הלכנו בעליזות ושמחה בהרגשה כי הנה בעוד זמן קצר ביותר יעמדו רגלנו למרגלות ה'כסא' יחד עם כלליות המתקבצים במקום לחגוג את הילולת הרשב"י כשעינינו חוזות מרחוק את מקום הקדוש. לא פיללנו ולא שיערנו מה מצפה לנו במהלך הלילה.

לפתע שמנו לב כי מעלינו מרחפים מסוקים, חששנו כי כוונתם לאתרנו ולשלוח כוחות שיגרשו אותנו מהאזור, החלטנו להחנות את הרכבים ולצאת להליכה רגלית של כחצי שעה עד ה'כסא'. השעה הייתה שבע בערב, כל הקבוצה שמנתה כשלושים איש, אכן פנתה לשביל הרגיל המוליך אל ה'כסא', אך שלושתנו ועוד שניים נוספים קיבלנו את הצעתו של אחד החברים ללכת בדרך צדדית ולקצר את הדרך במחצית. מרוב הרצון להגיע מהר ככל האפשר, בתוספת החשש הסביר כי בדרך הראשית מחכים לנו כוחות המשטרה להרחיק אותנו מהאזור, בחרנו באותו שביל שנראה היה מזמין ובטוח.

החלנו ללכת כשמעלינו חגים המסוקים שככל הנראה זיהו אותנו. ניסינו לחמוק מהם אל צידי השביל ולפלט את דרכינו בינות העצים הצפופים. ר' נחמן מתאר: בטוחים היינו כי אנו צועדים לכיוון הנכון אם כי הבנו כבר שהדרך אינה קצרה כפי שחשבנו בתחילה, השמש שקעה זה מכבר כשאנו מזרזים את צעדינו להספיק את האור הקלוש של בין השמשות שסייע לנו לבלי לאבד את דרכנו בשבילים המתפתלים.

שאר הקבוצה שלאחר חצי שעה של הליכה אכן הגיעו אל ה'כסא', התקשרו כל הזמן להתעניין ולשמוע היכן אנחנו. הם סיפרו לנו כי הם נמצאים כבר מול הר הקודש מירון יחד עם רבים נוספים מאנ"ש וחוגים יחדיו בשמחה ושירה. דבריהם עוררו את לבבנו בגעגועים עזים: "אוי... ר' שמעון! נפשי חולת אהבתך... מתי אבוא ואראה!... הם תיארו לנו כי ברקע ההר נראים היטב עשרות רבות של פנסי המשטרה, המסתובבת וסורקת את כבישי האזור, מה שהעצים עוד יותר את הצער על המניעה הגדולה העומדת מרבבות יהודים לעלות וליראות את פני האדון ה' - דא רשב"י. החברים שכבר הגיעו אל היעד, חיכו בכיליון עיניים לבואנו בשלום.

אך ככל שהמשכנו ללכת הדרך הלכה והסתבכה. השביל נעלם ותחתיו הופיעו שיחים קוצניים וסלעים משוננים, שכל מעידה קלה מהם הביאה לנפילה מסוכנת. הלילה ירד והחושך כיסה את ההרים. פחד ואימה החל לחדר בליבנו. בתחילה עוד יכולנו ללכת מעט ומעת לעת היה עלינו להתכופף על מנת שנוכל להמשיך, אך היער נעשה סמיך יותר ויותר. לעיתים אחרי הליכה של חמש דקות נאלצנו לשוב על עקבותינו כדי למצוא דרך לעקוף את השיחים אליהם נקלענו. אט אט הבנו כי תעינו בדרכינו, הרגשה קשה מילאה את ליבנו. חברינו נמצאים כבר בשיאו של ריקוד מול הר הקדוש, ואילו אנו הולכים ותועים.

בשלב זה עדיין האמנו שנגיע איכשהו ל'כסא של אליהו', היינו בקשר עם החברים במעט הסוללה שעדיין נותרה בפלאפונים, והם ניסו להדריכנו על פי גרמי השמים וההרים שמולנו, אך ללא הועיל.

למרות הכאב והתסכול, אני מוכרח לציין את האהבה ששררה בינו, כאשר כל הזמן חיזקנו אחד את השני באמונה ותקווה בעיזוז כוחו הגדול של בעל הילול אשר למענו אנו מוסרים את נפשינו, שבוודאי צופה ומביט על כל המתגוללים בדרכים לחסות בצילו הקדוש, ומעורר עליהם רחמים עליונים. הגדיל לעשות אחד החברים שנטל על עצמו לסחוב עבור חבר אחר שק ענק מלא ספרים ואוכל שלקח אתו עבור השהייה במקום. לאורך כל הדרך לא משו שפתותינו מתפילה ותחנונים לבורא עולם בזכות התנא האלקי רשב"י.

ר' אברהם מספר: לאחר הליכה מפרכת כשעתיים רצופות בצמחיה עבותה בניסיון להתקדם לעבר ה'כסא', כשאנו סוחבים משאות כבדים של תפילין וספרים ובקבוקי מים, הייתה בנו ההכרה כי אנו רק מתרחקים עוד ועוד מהכיוון הנכון, כשאנו נמצאים בלב הרים מיוערים מכל עבר ללא כל מוצא, וכל פסיעה רק מובילה אותנו עמוק יותר אל

המוני היהודים נדחקים לתוך המערה לאחר הסרת המחסומים

על סלע גבוה, כדי שתהיה קליטה לפלאפון. בידו האחת שוחח במכשיר אחד עם אנשי החילוץ, ובידו השנייה נופף במכשיר אחר שהיה דלוק עדיין, כדי שיזהו אותנו על פי האור. לפתע, מסיבה כלשהיא, מעד ונפל מגובה של קומה וחצי (!) יחד עם המכשירים שבידיו, ולמרבה הנס נפל אל תוך שיח קוצני שבלם את נפילתו אל המשך המדרון בגובה של כמה מטרים נוספים.

לאחר שהתברר שלא אירע כלום כתוצאה מהנפילה, הודינו לה' בשמחה והתעודדנו מאד מהנס. החלנו לחפש את המכשירים שנמצאו מהר ב"ה והמשכנו לנסות לכוון אלינו את כוחות החילוץ.

בשלב מסוים הם החלו לצעוק בקולות גדולים לעברנו על מנת שנשיב להם בצעקה בכדי שיזהו על פי הקול את מיקומינו. לאחר שהם שמעו אותנו, החלו להתקדם לעברנו מרחק הליכה של כמחצית השעה, כשכל כמה דקות אנחנו צועקים אחד לעבר השני כדי לכוונם. לפתע הפסקנו לשמוע אותם, והתברר שמחמת הסכך הקשה אפילו הם התקשו לשמור על הכיוון בו יצאו לעברנו, ולכן חזרו את כל הדרך אותה הם עשו מכבר והחלו שוב פעם מתקדמים והפעם מכיוון שונה, כך נמשך הדבר כשעתיים תמימות!

מתרחקים ממשאת נפשנו

השמחה שהייתה מנת חלקנו אותה עת, בה הבנו כי עומדים לחצונו, לא הייתה שלמה כלל. למרות שידענו כי נצא בע"ה מן המקום הנורא ללא נזק, ההר הקדוש ובו ציון הרשב"י אשר בשבילו ולמענו סבלנו כה רבות הלך והתרחק. אך גם כשהכל כבר היה נראה אבוד, לא התייאשנו לגמרי ועדיין התחזקנו ברצונות וכיסופים.

ר' נחמן מספר: רק בשעה שלש לפנות בקר פגשו בנו המחלצים, שכובים על סלע עיפים ותשושים, הם הביאו לנו בקבוקי מים ופקדו עלינו ללכת בעקבותיהם. בלב כבד התחלנו לשרך את דרכנו אחריהם, תוך כדי שאנו נדרשים להתכופף מתחת לשיחים ולהישרט מהקוצים. אט אט הלחלה בנו ההבנה כי הסיכויים להגיע בל"ג בעומר הזה לרשב"י הולכים ופוחתים. עכשיו, ידענו לפחות שלא ניפול עוד למקומות מסוכנים ושאנו בדרךנו החוצה. במהלך הדרך הם עצמם נאלצו להיעזר במצפנים משוכללים לאתר את הכיוון, מה שהבהיר לנו את גודל הנס שעשה עמנו השי"ת לחלצינו ממיצר שכזה.

לאחר כשעה וחצי הגענו לשביל עפר שם המתינו לנו רכבי שטח של המשטרה, ניסינו לנסח תירוץ מספק למשטרה על שוטטותנו באיזור בכדי

של מדרון חלקלק... נקלענו למדרונות קשים ומסולעים ובלתי עבירים. החשש שקינן בלבנו כבר לא היה רק שנזכה להגיע לרשב"י היום, אלא שנצא מכאן בחיים בכלל...

השעה כבר קרובה לחצות, הפלאפונים כבר אזל לגמרי. אחר זה, המים שבאמתחתנו כמעט אזל לגמרי. משראינו כי אין כל התקדמות לשום כיוון, ואף הנסיונות הרבים לשוב על עקבותינו עלו בתוהו - החלטנו בליט ברירה לפנות לחילוץ. הסיבה שעד עכשיו לא פנינו לכוחות החילוץ הייתה, כיוון שידענו שברגע שיחלצו אותנו מכאן, לא רק שנורחק מן האזור מיידית על ידי כוחות המשטרה, אלא אף נזכה לקבל במתנה 'קנס' מכובד. משכך, ניסינו להיחלץ בכוחות עצמנו.

עתה, משראינו כי כלו כל הקיצין ואף המוצב הולך ונעשה מסוכן ביותר, עשינו את הצעד הבא. בשארית סוללה יצרנו קשר עם מוקד החילוץ, שבתחילה לא התייחסו אלינו ברצינות, ורק לאחר תחנונים חוזרים ונשנים שנמשכו במשך שעה ארוכה, בה סיפרנו על המים האוזלים, על כך שאנו על סף עילפון ועל הבטריות ההולכות להיגמר, נאמר לנו כי כוחות חילוץ יוצאים לקראתנו. בפועל, חלפו שעתים עד שהם יצאו לדרך.

חשוב לי לציין השגחה פרטית מופלאה שהביאה להצלה. לפני שיצאתי מהבית ארזתי את כל מה שחשבתי שיהיה נחוץ להמשך. משום מה לקחתי עמי גם מכשיר פלאפון ישן שהיה מונח בבית מזה כמה שנים, ומעולם לא עשיתי בו שימוש. אין לי שום הסבר הגיוני למה נטלתיו עמי, אבל מסבב כל הסיבות כבר ידע ותכנן את כל המסלול, והקדים לנו את הרפואה למכה - שכן המכשיר הזה היה היחיד שהמשיך לפעול.

ר' וואלף מספר: האיתור שלנו בשטח היה מעשה נסים בפני עצמו. בשלב ראשון עלה אחד החברים

הסכך. הפחד היה גדול כשהכל מסביב חשוך ואפל. השעה הייתה תשע בערב, התחלנו להפנים כי ייתכן שנשאר כאן כל הלילה, החלטנו לעצור לתפילת מעריב וספירת העומר של ל"ג בעומר. התפילה הייתה בהמייה ובצעקות גדולות. היו מי שהתחזקו יותר אבל אני הייתי על סף שבירה, לא היה בכוחי לעמוד לתפילת ערבית בעת הזאת, ופרשתי הצידה להתבודדות בלב כבד... כל הזמן שמעתי על עוד אנשים שהגיעו ועל הריקודים הנפלאים המתקיימים במקום. בעוד אנו מתייבשים בין קוץ למדרון ולא רואים שום דרך שיכולה לסייע לנו במצבינו ולקרובנו אל הר הקודש.

אל המקום בו עצרנו לתפילת ערבית נשמעו ממרחק קולות השמחה מציון הרשב"י, עובדה זו חיזקה את ליבנו להמשיך ולנסות בכל זאת להתקדם בסכך שהקיף אותנו מכל עבר, היינו בטוחים שמעברו השני יתגלה לעינינו ההר הקדוש במלוא הדרו. התחזקנו והתעודדנו, התחלנו לרקוד ולשיר בערגה את ניגוני ל"ג בעומר כשכולנו שמים מבטחינו על רחמי השי"ת שבוודאי יושיענו בזכותיה דבר יוחאי.

לחול בדרך לרשב"י

אולם ככל שהמשכנו פלס את צעדינו, כבר לא שמענו עוד את קולות השירה שבקעו ממרחק, הכוחות החלו אוזלים, נגררנו אחד אחרי השני ובכדי להתקדם היינו מוכרחים לחול על גחון ממש מאות מטרים תחת סכך עצום של ענפים צפופים ודוקרניים, הקוצים קרעו את בגדינו לא אחת וגרמו לנו לשריטות עמוקות וכואבות. לפעמים מעד מי מאיתנו ממרומי הסלע עליו עמד, זאת לאחר שהיו במקום שיחים שנדמה היה כי הם מונחים על האדמה אבל למעשה הם היו בגובהו

התחלתי לפרש את שיחתי לפני ה' מתוך מרירות עצומה: 'למה תתעינו ה' מדרכיך', הלא כל כך הרבה כספנו ויגענו ימים ולילות בכדי להיכלל בשמחת התנא האלוקי, והנה אנו מושלכים בשום מקום רחוקים כל כך משמחת ההילולא...

מפרכת.

שלא יגרשו אותנו בבושת פנים מהרי מירון. אך לא הייתה לנו כל ברירה ולאחר תשאלו קצר שנערך לפני העלייה לרכבים, הבנו שאחרי כל מסירות הנפש שעשינו עד כה אנחנו מתרחקים מתשוקת נפשינו, רבי שמעון בר יוחאי. כל זאת בעוד חברינו יחד עם עוד רבים מאנ"ש הנמצאים בכסא של אליהו, מפזזים ומכרכים בחיות ואור מול הציון הנכסף... ניסינו שוב לשכנע את המשטרה לקחת אותנו לכיוון בית ג'אן שם מצויים כל חפצינו, וגם הרכב השכור נשאר חונה בלב היער הסמוך לבית ג'אן, אולם הם התעקשו לקחת אותנו לכביש הקרוב ביותר ושם להשליכנו לכל הרוחות. בסופה של נסיעה ממושכת כשבאופק כבר עולה השחר, הורדנו מותשים ועייפים על יד המחסום המשטרתי שבכניסה לכפר שמאי.

המקום בו הורדנו היה באותה עת מחוץ לתחום עבור כלי רכב מבחוץ עקב הסגר שהוטל על האזור, כך שעמדנו תקועים ללא כל אפשרות להגיע למקום אכסנייתנו. כל תחנונינו שיקדמו אותנו לעבר כביש שממש יוכל חבר לאסוף אותנו נפלו על אזניים ערלות, באכזריות רבה פקדו עלינו השוטרים ללכת רגלית עד צומת חנניה! דרך שאורכת כשעה וחצי הליכה.

בוקרו של יום ל"ג בעומר פגש אותנו עומדים על אם הדרך מותשים לחלוטין, מנסים לעצור טרמפ לעבר צומת חנניה, אך הכביש היה שומם. מלבד רכבי משטרה ואחמ"ם שקיבלו אישורים מיוחדים לא נראה כל רכב אחר, לפתע עצר לידינו רכב משטרתי והורה לנו 'לפנות את האזור מיד, לפני שכולכם עצורים', כלשונו. בלית ברירה החלנו משרכים את רגלינו הדואבות באפיסת כוחות בשולי הכביש לעבר צומת חנניה, אחרי יומיים כמעט ללא שינה ואוכל ולילה ארוך של הליכה

על סף ייאוש

הרגשנו מרוסקים לגמרי, מספר ר' אברהם, אחרי שהיינו קרובים מרחק דקות הליכה מהקיבוץ של אנ"ש בכסא של אליהו, הנה מוצאים אנו את עצמינו הולכים בכיוון הפוך לגמרי ומתרחקים ממשאת נפשינו, כשעדיין איננו יודעים כלל היכן נתפלל שחרית ואיך נחזור למקום אכסנייתנו שבבית ג'אן הרחוקה.

בעודי מטלטל את עצמותי במורד ההר בואכה צומת חנניה, התחלתי לפרש את שיחתי לפני ה' מתוך מרירות עצומה: 'למה תתעינו ה' מדרכיך', הלא כל כך הרבה כספנו ויגענו ימים ולילות בכדי להיכלל בשמחת התנא האלוקי, והנה אנו מושלכים בשום מקום רחוקים כל כך משמחת ההילולא... במור לבי ביקשתי מהשי"ת: אנא, אל תשליכנו מלפניך, עשה עמנו נס ופלא שעוד נזכה ביום הגדול הזה להגיע אל התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי.

לפתע פתאום, נוחתת עלי מכת מחץ שאימה למוטט אותי לחלוטין. לאחר כארבעים דקות שאני גורר את עצמותי אני שם לב לכך שתיק התפילין איננו נמצא עמי. באחת הכתה בי ההכרה כי כפי הנראה בשעה שניסינו לעצור 'טרמפ' כשעמדנו על יד תחנת האוטובוס בכניסה לכפר שמאי, הנחתיו על ספסל התחנה, וכשהשוטר גירש אותנו שכחתי שם מרוב בהלה.

בשלב זה הרגשתי כי אני קורס, אינני מסוגל יותר, לא מצאתי בעצמי שום כוח לשוב על עקבותיי במעלה ההר הלך ושוב מרחק שכזה. מאידך, 'לאבד את התפילין' הרי אינו בא בחשבון...

ואם אמשיך לכיוון צומת חנניה לא תהיה לי שום אפשרות להיכנס חזרה לאזור המסוגר של הרי מירון, ומשכך אלץ כל היום לבלות בניסיון למצוא את הדרך שהתפילין יגיעו לידיי.

ההרגשה היתה כבדה מנשוא, הגעתי לנקודת שבירה מוחלטת, מתוך מרירות עצומה השלכתי עצמי על השי"ת בביטול כל ההרגשות, אמרתי להשי"ת: עשיתי מה שביכולתי, מכאן ואילך בידי אפקיד רוחי, עשה עמי מה שתעשה...

מתוך עוצם המרירות הנוראה החלו פורצים ממעמקי לבבי כיסופים אדירים אל רבי שמעון בר יוחאי, אל אורו המופלא רום מעלה. למרות שגם עד אז היינו מלאים כיסופים והשתוקקות, אך הפעם היה זה ענין אחר לגמרי, מין השתוקקות אדירה אל הצדיק בעצמו בין אם נזכה להגיע אליו ובין אם לאו...

הישועה המושלמת ברגע האחרון

הישועה הפלאית לא אחרה לבוא, ברגע אחד הכל התהפך מן הקצה אל הקצה. הכל התחיל כשמכשיר הפלאפון שלי החל לצלצל. אני שהחלטתי מכבר שלא לענות לשום שיחה, לא התייחסתי לכך כלל. אבל משום מה, חברי שבידו היה המכשיר - החליט כן לענות. על הקו היה ידידינו שמבשר לנו להפתעתנו שברגע זה חלף לידינו על הכביש הראשי והבחין בנו מהלכים בצדי הדרך. היינו המומים, לא הצלחנו להבין כיצד הצליח להיכנס לאותו כביש סגור ומסוגר.

לאחר כמה שניות כשהוא הבין מה שאירע, סיכמנו איתו שיאסוף את התפילין מהתחנה שעל יד כפר שמאי וימשיך בדרכו. אלא שאז עצרה אותו המשטרה במחסום והחזירה אותו בדיוק אלינו כשהוא מסכים להעלות את כולנו על הרכב שהתברר כטנדר גדול. לשמחתנו שלא ידעה גבול, גילינו שהטנדר מלא עם אנשי שלומינו שיצאו מאזור המרכז לפנות בוקר לנסות להגיע בדרך לא דרך, כשההשגחה העליונה מכוונת אותם היישר אלינו.

עוצמת הנס התברר לנו מנוסעי הטנדר, כי לאחר ניסיון שלהם לחדור דרך כפר דרוזי שכשל, החליט הנהג ללא כל הסבר לנסות את מזלו בדרך הראשית שהייתה סגורה ומסוגרת, תוך שבאורח פלא המחסום של צומת חנניה שהיה מהקשים ביותר למעבר, היה פתוח לרווחה לאותם דקות ספורות בהם הוא הגיע לשם... שמחה עצומה מילאה את לבנו על הישועה הגדולה ועל רחמי ה' שהתגלו עלינו. זכותו של בעל ההילולא אשר

מעגלי ריקודים מופלאים פרצו בכל עבר בסביבות חצר המערה בשמחה מופלגת שלא מעלמא הדין ובאמונה עצומה בכוחו של הרשב"י שהתגלתה בתוקפה, כאשר כל כוחות הרע נמסים כדונג מול תוקף האמונה העצומה והאהבה היוקדת בלבות ישראל אל זה האיש מרעיש הארץ מרגיז הממלכות, צדיק ויחיד הדורות

הכיוונים אל עבר הציון, המחסומים הוסרו בזה אחר זה וההתפרצות למערה הייתה משהו שלא נראה כמותו מעולם, שאגות של ערגה נשמעו ברמה: 'ה' הוא האלוקים'... "רבי שמעון"... דמעות נשפכו כמים, והשמחה הרקיעה שחקים.

ההתרגשות אותה חוויית אז עם דמדומי חמה של היום המקודש, לא זכורה לי מעולם בל"ג בעומר. מעגלי ריקודים מופלאים פרצו בכל עבר בסביבות חצר המערה בשמחה מופלגת שלא מעלמא הדין ובאמונה עצומה בכוחו של הרשב"י שהתגלתה בתוקפה, כאשר כל כוחות הרע נמסים כדונג מול תוקף האמונה העצומה והאהבה היוקדת בלבות ישראל אל זה האיש מרעיש הארץ מרגיז הממלכות, צדיק ויחיד הדורות.

כל הייסורים והטלטולים הקשים שעברנו לא נחשבו למאומה מול התנוצצות אחת מאותה שמחה שאין לה קץ.

באותם רגעי פלא, מסכם ר' אברהם, כאשר מול כל הסיכויים זכיתי להשתתף בהילולת הרשב"י, הפנמתי לראשונה, כי הדרך לשבור מניעות אינה דווקא במאמץ של כוח - לא בגבורת הסוס יחפץ, לא בשוקי האיש ירצה - רוצה ה' את יראיו, את המייחלים לחסדו... בתחילת הדרך נדמה לאדם שיצליח לכבוש את ההר בכוחות עצמו, אך השי"ת רוצה את ההכנעה והביטול, ולכן הוא מסבב לאדם כאלו מניעות שאי אפשר לתאר, עד שהאדם מרים ידיו ואומר להשי"ת: 'עשיו זה רק אתה, רק אתה ישועתי'.

דווקא אז, הוא מתחיל לכסוף לקדושה בכאלו כיסופים אמיתיים בלי שום כוח עצמי. בחוסר אונים מוחלט הוא משליך את עצמו על ה' לגמרי, ומרגיש שלא בכוחו יגבר איש. אז הוא באמת כוסף לישועת ה' בעצמו, שהוא יושיע אותי, ודווקא אז מגיע הישועה המופלאה, ואז הוא זוכה לכזו הארה של 'מרוחק ה' נראה לי ואהבת עולם אהבתיך', ולכזו 'קרבת אלוקים לי טוב', שלולא המניעות הנוראיות האלו לא היה זוכה לזה כלל וכלל -

הַעֲקֹר תִּלְוִי בְּרָצוֹן שְׁבֵלֶב וּבְפִי, כִּי צְרִיכִין לְדַבֵּר הַרְצוֹן וְהַכְּסוּפִין בְּפִי כְּדֵי לְהוֹצִיא מִכֹּחַ אֶל הַפְּעֵל, וְתִכְף שֶׁהוּא מְרַצָּה עַל הַכֹּל בְּאֵמַת, אֶפְלוּ לְמִסֵּר נַפְשׁוֹ לְעֵלּוֹת לְשָׁמַיִם וְלִירֵד לְתוֹךְ הַיָּם בְּשִׁבִיל הַתּוֹרָה, תִּכְף הוּא זֹכֵה אֵלֶיךָ, כִּי אֵין הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּא בְּטְרוּנְיָא עִם בְּרִיּוֹתָיו, וְאֵין הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹלֵחַ לְהָאָדָם מְנִיעוֹת שְׁלֵא יוּכַל לְשַׁבְּרָם אִם יִרְצָה, וְהַעֲקֹר הוּא עַל יְדֵי תִּקְוָה הַרְצוֹן...

(ליקוטי הלכות הכשר כלים ד')

הדבר הטבעי שהיינו אמורים לעשות אחרי כל מה שעבר עלינו - מספר ר' אברהם - היה לנוח ולהירגע מהסערה האחרונה. בפרט כאשר חלק גדול מהשוהים במקום שכבר זכו לחגוג את ההילולא במשך הלילה ושעות הבוקר על יד ה'כסא' החלו לשוב לבתיהם, והמקום החל להתרוקן. המחשבה הפשוטה אחרי כל מה שעברנו הייתה להצטרף אל אותם שבים. אולם, לבבו של אחד מהחברים שהתעקש בעוז לצאת שוב לכיוון ה'כסא', הכריע את הכף. לקראת הצהריים התחלנו לחפש נהג שיסכים לקחת אותנו שוב. לאחר תחנונים והפצרות רבות הסכים אחד מבני החבורה שלא יכול היה לעמוד מול הרצונות שלנו, לקחתנו לשם.

בתחילה היו שם אי אילו מחסומים ומונעים שכמעט וגרמו לנו לחזור שוב, אבל ה'לב של האיש הישראלי' שבער בקרבנו לא נתן לנו מנוחה בשום אופן. ניסינו מפה ומשם עד שהגענו בס"ד לאחר הליכה ממושכת אל 'כסא של אליהו'. השמחה הייתה עצומה, במקום היו עוד הרבה אנשים יחד עם ילדי חלאקה רבים, הציבור רקד ושר את הניגונים הקדושים.

לקראת שעות אחר הצהריים התחלנו כולנו, יחד עם עוד עשרות אנשים וילדי חלאקה על כתפי הוריהם, לרדת ברגל בשירה ובזמרה לכיוון מערת הרשב"י, מתוך רצון עצום - כדי לנסות להגיע לציון הקדוש והנכסף כל כך. ואכן דומה שכיסופיהם ורצונותיהם הנוראים של כל הנוכחים במקום ובהרים שמסביב הצליחו לגבור באורח נס על כל הכוחות הרבים שניסו למנוע בכל דרך את העלייה הקדושה.

בשעה חמש בערך החלה עלייה מאסיבית מכל

גילה כי 'כול אני לפטור את העולם כולו מן הדין' - בוודאי הגנה עלינו.

ר' נחמן: אין שום דרך לתאר את גודל השמחה והארת הפנים שמילאה אותנו עת הגיעה הישועה מכיוון כל כך לא צפוי. הדרך הלא הייתה שוממת כמעט לחלוטין, ומי ירצה לעצור לנו, ולמי יהיה מקום פנוי לחמשה אנשים ברכבו... אולם גדול ה' ולגדולתו אין חקר, וכשם שהביא אותנו לתכלית הירידה כך הביא לנו צמיחת קרן הישועה באורח כה מופלא.

הארת הפנים אותה קבלנו הגיעה בצורה מושלמת כל כך כשלאחר שהתייאשנו מלהתפלל במניין ולהשיב את נפשנו הרעבה בדבר מאכל, הגענו עם החברים לפקיעין לקברו של ר' אושעיא דמן טיריאי, שם התפללנו ברוב עם ובחיות נפלאה את תפילת שחרית של ל"ג בעומר, ולאחר מכן זכינו לסעודת הילולא ראויה לשמה שארגנו נוסעי הטנדר לכבוד התנא.

לאחר התפילה החליטו אנ"ש נוסעי הטנדר לנסות לחדור דרך איזור בית ג'אן לעבר 'כסא של אליהו', היה זה עבורינו תקווה מחודשת להגיע אל המקום הנחשק. יצאנו עם הטנדר אל בין ההרים על שבילי העפר המובילים אל ה'כסא', אולם באמצע הדרך ציפתה לנו אכזבה קשה, ניידת משטרה שחסמה את השביל הכריחה אותנו לשוב על עקבותינו. שוב הננו מגורשים ומתרחקים מהאור הנערב, אך למרות הכל לא מרפים לרגע את הרצון. הנהג היקר חיפש מקום לנוח מעט מעמל הדרך והטלטולים הקשים, הצענו לו שיבוא לבית ההארה הדרוזי שבבית ג'אן, וכך בדרך מופלאה ביותר שבנו לאכסנייתנו.

ריקודים ליד הציון לאחר הנס המופלא

להתגלגל ברפיש וטיט בדרך לרשב"י

שלושה ימים ביערות ובשדות, ההימלטות והמסתור מתחת לקוצים ושיחים, והכיסופים האדירים שלא פסקו גם לאחר הגירוש וההרחקה מהאזור | מסע של **געוועים, כיסופים, ועקשנות בלתי פוסקת** מתוך יומנו של אחד האברכים בדרך ארוכה וקשה עד להשתטחות המאירה על מצבת האבן שבמערת הרשב"י עם רצונות שלא פסקו גם כשנראה היה שאין שום סיכוי | **מים רבים לא יוכלו לכבות**

י.י. ברוין, ערב ל"ג בעומר תש"פ, ירושלים

פורסם ע"י מערכת ברסלב גלובל | info@breslevglobal.com

מה עושים עם ל"ג בעומר?

סיפורה של הקבוצה שלנו מתחיל בתחילת תקופת הקורונה, כאשר בית מדרשינו נסגר מפחד השלטונות, אז התגבשנו קבוצה של אברכים ובחורים, והחלטתנו נחושה הייתה "לא מפסיקים להתפלל בבית כנסת עם אנ"ש", דבר שגרם לנו להפוך את כל התקופה לעליה נהדרת בעבודת ה' בכלל ובהתגברות על גזירותיהם נגד הדת בפרט, לדוגמא: מקוה, תפילה בציבור, ההליכה לכותל, לשדה, ולקברי הצדיקים, וכו' וכו'.

בחוה"מ פסח, התכנסנו יחד כמה חברים והתחלנו לחשוב מה נעשה אם ח"ו לא יתאפשר לעלות למירון בל"ג בעומר. ישבנו יחד ונסינו לטכס עצה איך נוכל לזכות להוציא אל הפועל את ההשתוקקות והגעגועים שהיו מנת חלקנו, איך נזכה להגיע גם אם הכל יהיה סגור חלילה? בתחילה עלו הצעות לשהות ביערות שבאזור למשך כמה ימים, אך מחמת הקושי שבדבר המשכנו לחפש דרכים אחרות.

בער"ח אייר נסענו למירון, על אף הסגר ההדוק, היו שמה כמאה מאנ"ש, וכיון שהציון היה סגור השתחלנו לתוך המערה דרך אחד החלונות, שם התפללנו לזכות להגיע בל"ג בעומר, והתחזקנו עם דבריו של ראב"ו המובאים בשיחות וסיפורים ("ט): "כפי המבאָר מִדְּבַרֵי הַמְּקַבְּלִים שֶׁהַתְּחַלֵּת עֲלֵיתָ הַנֶּפֶשׁ בַּיּוֹם הַשְּׁנֵה (אֶרְצֵיִיט) הוּא מִתְחַלֵּת רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ". ואם כן כבר בער"ח אייר מתחילה התנוצצות אורו של ל"ג בעומר, וקיוונו בכח הצדיק שנזכה להגיע לשם ממש גם בהילולא עצמה.

כשכבר החל ממש להתקרב ל"ג בעומר, העלה מאן דהו את הרעיון לשהות קודם ההילולא ביער הסמוך לעיירה הדרוזית בית ג'אן, יער שמשתרע עד ממש לכפר מירון. החלטנו שממוצ"ש נשהה ביער זה, ובליל ל"ג בעומר ננסה להשתחל למירון. ניסיון להשיג את המפתח של בית הכנסת העתיק בפקיעין הסמוכה כדי לשהות שם בשבת, לא צלח, ובליל ברירה התחלנו

לפני שאתחיל לספר סיפור כזה או אחר, חשוב לי להדגיש כי הגם שאין עניין העלייה למירון בל"ג בעומר הלכה פסוקה, וכמו עניין ההתקבצות בראש השנה אצל רביה"ק שעליו אנו מצווים: 'איש בל יעדר'. שהלא זהו אינו אפילו ציווי של רביה"ק או כל צדיק אחר, אולם דווקא משום כך גדול הוא החידוש שבדבר, כשמתגלית עוצם אהבתם בלי גבול של היהודים הכשרים, לנשמת גואלינו משה משיח, וכלשוונותיו של ר' אברהם בר": השמחה בהלולא דרבי שמעון בר יוחאי אם פְּכָר היא מְקַבְּלָתָהּ, וְנוֹדֵעַ מִהָאָר"י ז"ל וְשֶׁאֵר גְּדוֹלִים שֶׁהוּא דָּבָר גְּדוֹל מְאֹד, עוֹד מְבַאֵר בְּזֶה טַעַם נִפְלָא מְצֻרָפִי דְּבָרֵי רַבְּנֵי ז"ל, שֶׁזֶה מִחֲמַת שְׁכַל הַדְּבָקוֹת וְהַקְּשָׁר בְּהַצְדִּיק הוּא עַל יְדֵי מַדוּת הָאֵהָבָה שֶׁמִּמֶּשִׁיף הָאֵדָם עַל עַצְמוֹ... וְהָאֵהָבָה הִיא הַגּוֹרֵמֶת הַשְּׂמֵחָה בְּלֵב, וּבִפְרָט בַּיּוֹם עֲלֵיתוֹ בְּכָל שְׁנָה לַתּוֹרָה וְהַשְּׂגָה חֲדָשָׁה, שֶׁזֶה נִקְרָא יוֹם חֲתֻנָּתוֹ, עִם הַתּוֹרָה שֶׁנִּקְרָאָה בְּשֵׁם פְּלָה כְּנוֹדֵעַ. וְכַפִּי הַשְּׂמֵחָה וְהַהֲתַשְׂרוּת בּוֹ שְׂאוֹכָה כָּל אֶחָד, כֵּן יִזְכֶּה גַם כֵּן לְמַה שִׁיזְכֶּה. וְהַעֲקָר בְּכַח הָאֲתַעְרוּתָא דְּלִתְתָּא שֶׁל רֹאשֵׁי יְחִידֵי הַדּוֹרוֹת שֶׁהוּא אֲדָמוֹ"ר ז"ל, וְרַבֵּי שְׂמַעוֹן בַּר יוֹחָאי ז"ל, שֶׁמִּמְקַבֵּל מֵאֵתוֹ כְּנָל. וּבִפְרָט עַל יְדֵי עַצֵּם הַתְּקוּנִים שֶׁנִּתְּקְנוּ בַּיּוֹם הַסֵּתְרִיקוּתָם.

אף כאשר רואים אנו שגם יהודים אחרים מסרו נפשם על העניין הזה, הרי ידוע שכל זה בהשפעתם של המקושרים לצדיק האמת שבדורנו, וכפי שרוב עניין הנסיעה למירון שהיא כהיום נחלת הכלל, הינו תוצאה מריבוי נסיעותיהם הקבועות של אנשי שלומינו בדור העבר למערה הקדושה.

אני מאמין בוודאי שהניצחון שלנו אינו ניצחון גשמי, ולכן זה בכלל לא משנה מי הגיע ואיך, מדובר רק בניצחון רוחני שלא תלוי בהצלחות בשטח... מי שיותר מסר את הנפש, התפלל, כסף, והתגעגע, בזה הכל תלוי. נחוץ לי לציין כי יש כמה מבני הקבוצה, וכן עוד מאנ"ש כמה ששמעתי, שעשו הרבה יותר מסירות נפש מכל משהו אחר, ובסוף חזרו כלעומת שבאו ללא הצלחה, ובוודאי שזכותם עומדת להם על כל טרחא ויגיעה.

תפילת שחרית בכסא של אליהו

של ספירת העומר, ולפתע אנחנו רואים פנסים מתקרבים לכיוונינו, כולם השתתקו מפחד, אך אז גילינו כי מדובר בקבוצה נוספת של פרטיזנים מאנ"ש, שהסתתרו במקום אחר ונזעקו לשמע הצעקות והשאגות. לאחר מכן רקדנו יחד בערגה וגעגעו לאורו של הרשב"י והלכנו לישון על הרצפה באוהלים על מנת לקום חצות. כה מאירה הייתה אותה התבודדות מלאת געגועים בחצות הלילה, מול הציון המואר, כשהלב כוסף למעיין אבל אינו יכול כלל להתקרב אליו.

בינתיים קבלנו עשרות שיחות טלפון מחברים שרוצים להגיע ולא יודעים איך, והטלפונים הלכו ואזלו כולל המטענים הניידים. קבוצה אחת של חברים נתקעו בכניסה לבית ג'אן עם מחסום משטרה, וקבוצה שניה נחסמה על ידי דרוזים בכניסה ליער, כולם ביקשו שנתפלל עליהם מול הציון שיזכו להיכנס.

בצהרי היום בערב ל"ג בעומר ירדתי לכסא של אליהו משם ניתן לראות בבירור את כל הציון, פחד גדול ליוה אותנו, שכן אחד החברים הוזרז על ידי מאן דהו שיש בהתקרבות לציון משום סכנת נפשות, מכיוון שבהרים מסביב מפוזרים צלפים בכדי לשמור על האיזור נקי ממסתננים, חיפשנו אותם, ולא מצאנו... כשחזרתי אני שומע כבר מרחוק שהגיעו הרבה מאנ"ש, ובתוכם הרה"ר ר' יצחק אנשין שהגיע ברגל על אף גילו המבוגר, וכן עוד כמה קבוצות.

בשלב מסוים הגיע כוח גדול בליווי מסוקים וכו', ופינה את כל מי שהיה באזור, נאלצנו לשכב על האדמה זמן רב ללא כל תזוזה, ובחסד ה' לפחות אנחנו נשארנו בשטח לאחר הפינוי הגדול. אחד החברים שהגיע לאחר זמן סיפר שבאמצעו של מרדף הוא פשוט ברח לתוך שיח גדול של קוצים דוקרניים במסירות נפש, לשם נמנע הכוח מלהיכנס אחריו.

הערב הלך והתקרר והשמחה והכיסופים על ההר לא ידעו גבולות, השתדלנו כל הזמן לעסוק בתורה ותפילה, כשאנחנו חוטפים כל הזמן התבודדות מול הציון הקדוש בבחינת 'כל הראוה'. באחת מהיציאות להתבודדות פגשתי כמה מאנ"ש שהסתתרו בסמיכות, וכמעט לא היה להם מה לאכול אחרי ימים של גלות, הבאתי אותם למשכננו שם נתנו להם אוכל והם הצטרפו אלינו.

להתכונן לשהייה הממושכת ביער. בשלב זה התפרסמו ההנחיות ל"ג בעומר ומכיוון שעל פיהם עלה החשש שהדרך תהיה סגורה כבר מערב שבת, נפלה ההחלטה לצאת ולשוב בצפת עם כל הציוד.

שבת של געגועים

הגענו לצפת. כל הרעיונות והניסיונות להשיג מקום לינה כשלו בזה אחר זה, ונותרנו עזובים ברחובה של עיר, עד שיהודי יקר מאנ"ש כששמע על המקרה החליט לפנות עבורנו את הדירה שלו עצמו, כולל כל מאכלי השבת שהכין בטוב טעם!! כשהוא עצמו עבר עם משפחתו הנדיבה, להתאכסן בשבת אצל אחד מצאצאיו שגר בסמיכות מקום.

השבת שלפני ההילולא של צדיק נקראת בפי החסידים 'שבת יארציט', ואכן הייתה זו שבת שכל כולה כיסופים וגעגועים לאורו של הרשב"י ולזכות להשתתף בשמחתו ביום הקדוש. במשך השבת הסתכלנו עם משקפת בגעגועים עצומים אל עבר ציון הרשב"י, ובסעודה שלישית אף למדנו יחד תורה ס' תניינא העוסקת בענייניו של ר' שמעון.

בצאת השבת יצאנו ברכב של אחד החברים לעבר היער של בית ג'אן, בסה"כ מנתה הקבוצה 14 חברים, והיינו חדורים באמונה ותקווה עצומה שנזכה אכן להשתטח על קברו הקדוש של התנא, וכל הזמן התפללנו על כך. הלכנו לטבול במעיין סמוך, והתמקמנו ביער בין העצים שם הקמנו את האוהלים לשהייה הממושכת. חשוב לי לתאר את האווירה המרגשת והנעימה ששרתה שם, כלל לא היה קשה לנו לישון ולחיות ממש כמו בדואים, כיון שהמחשבה שמא לא נזכה להיות במירון בל"ג בעומר הטרידה אותנו יותר.

זמן קצר לאחר שהתמקמנו כבר החלו הצעקות, המשטרה שפזרה כוחות גדולים מאד בשטח עם אמצעים מיוחדים גילתה אותנו עם עוד אנשים שהיו באזור, וקראה לנו לעזוב מיד. ואכן עזבנו מיד ועלינו למקום גבוה עוד יותר יותר בהר משם ניתן היה לראות בבירור את ההכנות להדלקות ההילולא בהר השומם, מה שעורר את לבנו עוד ועוד להשתוקק לזכות לקדושת רשב"י זיע"א.

התפללנו יחדיו ערבית בהתלהבות בינות לעצי היער, ובאמצע הצעקות

להתלוות אליו. ניצלנו את ההזדמנות שממילא נחשפנו וכשהגענו לכסא של אליהו באמצע הדרך למעצר, התחלנו לקרוא את ספירת העומר בשאגות והתעוררות. השוטר לא ידע את נפשו וניסה לזרז אותנו ללכת, ומיד לאחר שסיימנו התפזרנו אחד אחד לבין העצים והוא נותר לבדו בשטח. מרוב פחד שמישהו יביא כוח גדול לחפש אותנו נותרנו בין העצים התבודדו שם במשך זמן ארוך.

בהמשך הגיעו כמה קבוצות, שחזרו מציון הרשב"י וסיפרו שהיו סמוכים מאד לציון וש אפשר לעבור בשקט, אולם מכיוון שזה עתה נתפסנו חששנו שהם מחכים לנו באזור, עוד והמתנו לזמן אחר. יחד עם כולם התחלנו לשיר ולרקוד שירי ל"ג בעומר בשמחה והתעוררות. לקראת בוקר החלו לבוא עוד ועוד מאנ"ש, גם כמה ילדי חלאקה היו ביניהם, והחלטנו לרדת לכיוון הציון מיד אחרי שחרית, לשחרית כבר היה ציבור של למעלה ממאה איש, והתפילה הייתה בהתעוררות גדולה מאד.

לפתע ללא כל הודעה מוקדמת הופיעו מעלינו מסוקים, ולצידנו פרשים רכובים על סוסים, והורו לכולם להתפזר. אנחנו שלא ברחנו משם מיד נעצרנו אחר כבוד, והורדנו לעבר חניון המשטרה בכדי לגרשנו מהאזור לאחר קנס כבד.

כל הדרך שהלכנו לכיוון החניון כשאנו מובלים על ידי השוטרים שרנו, היינו בשמחה עצומה על כך שאנחנו זוכים להתגלגל ברפש וטיט בשביל עניין גדול כזה, כמה פעמים ניסינו לברוח אבל הליווי היה כבד מאוד. הם הביאו אותנו ממול למערת ר' המנונא סבא שנמצאת על הר מירון עצמו, והודינו להם שנתנו לנו לדרוך על הר מירון עצמו, מקום אשר האור החיים הקדוש כבר הלך על ידיו ועל רגליו מיראת הכבוד.

באישון ליל ל"ג בעומר מסתתרים ומתבודדים מול הציון הקדוש

מתרחקים שוב

לא עזרו לנו שום טענות ומענות והועלנו בעל כרחנו על אוטובוסים שהובילו אותנו לכיוון כרמיאל, לשם הגענו מותשים ומיואשים מאד. אחרי כל כך הרבה ניסיונות ועקשנות התרחקנו כל כך מהאזור, וחלק מהחברים כבר לקחו אוטובוס חזרה. גם אני כמעט חזרתי אבל חבר יקר חיזק אותי ואמר שאחרי כ"כ הרבה מסירות נפש, שווה עדיין לנסות עוד, אולי בכל זאת תתקיים ההילולא בסוף, מי יודע...

נותרתי לבדי ולקחתי מונית לצפת, שם שמענו שכבר החלו מעט להיפתח הדרכים למירון ושלקראת ערב מתוכננת פריצה למערה, ראיתי סייעתא דשמיא מופלאה כשהגיע מאן דהו והציע לי לבוא אתו ברכב כדי להראות לו את הדרך מצפת למירון.

כשהגעתי לאזור כפר מירון שרר במקום בלאגן גדול, ניסיתי להיכנס מכמה מקומות שונים, אבל בכל פעם כמעט נעצרתי ונאלצתי לחזור על עקבותיי. בהמשך התברר שהיה זה לטובתי כיון בהמשך היה מחסום בו הייתי בוודאי נעצר, ולכן החלטתי ללכת מכיוון אחר. תוך כדי הליכה אני רואה פירצה שהייתה כמעט האפשרות היחידה להיכנס לכפר, שומר שעמד שם סירב להכניס אותי אולם לאחר תחנונים והפצרות התרחש הנס והוא קורא לי ואומר: תיכנס! לכבוד רבי שמעון!

השמחה וההתרגשות שהרגשתי אז אינם ניתנים לתיאור. התחלתי לרוץ לכיוון הציון תוך שאני עוקף מחסומים מכל כיוון אפשרי, אחרי כל כך הרבה געגועים וקשיים זכיתי לעמוד ולהתפלל סמוך מאד לציון, שם גם רקדתי יחד עם יהודים רבים שהיו נרגשים ומאושרים עד למאוד מהזכות שנפלה בחלקם. אשרינו שזכינו!

כִּי בְּכַחַם הַקְּדוֹשׁ וְהַנְּשֹׁבֵב נִצָּא מִבֵּין שְׁנֵי הָאֲרָיוֹת דְּסִטְרָא אַחְרָא שֶׁהוּא זֶה לְעַמְתָּא זֶה, וְנִזְכָּה לְבַחֲנֵינָא שְׁנֵי הַמְּזַבְּא בְּדַבְרֵי הַקְּדוֹשִׁים לְקוּטֵי תַנְיָנָא סִמְן פִּי, שֶׁהוּא רְאִשֵׁי תְּבוּת שְׁבֵת נִחְמו (נְחֻמַת הַגְּאֻלָּה) הַמְּכֻן גַּם לְרְאִשֵׁי תְּבוּת שֶׁל שְׁמוֹתֵיהֶם הַקְּדוֹשִׁים שִׁמְעוֹן נִחְמו זְכוּתָם יְגַן עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל אָמֵן. (כוכבי אור שם)

חץ וקשת מאולתרים מחוץ ליישוב

ציון הרשב"י כפי שנראה מההר בשממונו

ספירת העומר בצעקות מול ההר השומם

את תפילת מעריב התפללנו בכוח אבל די בשקט כדי שלא לעורר עלינו אי אילו בעיות, אולם לפתע הופיעה נידת שממנה יצא שוטר שפקד עלינו

יחסד, נמשפט אשריה'

ר' הערשל ור' לייזר משה בשיחה לאבקשה

“אפשר כבר להתכונן ללוויה!” אמרו הרופאים לבני משפחתו של הר"ר הערשל ומונשם תחת התקפה אלימה ביותר של הנגיף שכבר הפך את העולם | אך לבסוף נאלצו גם הרופאים להודות ש'אצבע אלוקים היא' עת קם על רגליו ותוך שבועות ספורים רקד בחתונת ביתו בכל כוחותיו | ידידו הר"ר אליעזר משה הלפרין הי"ו ישב לשיחה מיוחדת של תודה והודאה עם ר' הערשל במלאות שנה להתעוררות המופלאה | הוד שבהוד

ר' צבי הערשל בן יהודית -

השם שלא מש משפחותיהם המתחננות של אלפי אנשי שלומינו יחד עם המוני עמך בית ישראל במשך התקופה הקשה, כאשר שכב מורדם ומונשם והרופאים כמעט אמרו נואש לחייו.

הכל התאגדו לתפילות וקבלות- טובות למען רפואתו השלימה של האיש. ובחסדי השי"ת באופן מופלא, למעלה מדרך הטבע, התעורר ר' הערשל לחיים חדשים, ובתום תקופת החלמה קצרה ומהירה ביותר, שב לאיתנו ביתר שאת ועז, עם כוחות רעננים להמשיך במפעלותיו הברוכים.

הר"ר אליעזר משה היילפרין הי"ו, ידידו הקרוב, ישב עמו לשיחה מיוחדת עבור 'אבקשה', רווית שיר שבח והודאה להשי"ת, בה מגולל ר' הערשל את הניסים הגדולים שעשה עמו השי"ת, ושזר נקודות של הארה במעלתו וחשיבותה העצומה של עבודת ה'הודאה' להשי"ת, והחסדים הנפלאים המושפעים על הדבקים בה.

להודות על ה'חסד' ועל ה'משפט'

טרם אפתח בדברים, מקדים ר' הערשל, ברצוני לנצל את במה יקרה זו - להודות ולהלל להשי"ת על כל הטובות והחסדים אשר גמל עמי מעודי, הן על ה'חסדים' הגלויים והנראים לעין, והן על ה'משפטים' - הטובות שאינם נראים לעין, וכדבריו הנפלאים של רש"י (המבוססים על דברי חז"ל) על הפסוק (תהלים קא, א) **“חסד ומשפט אשירה, לך ה' אזמרה”**, וז"ל: **“כשאתה עושה עמי חסד - אקלסך ברוך הטוב והמטיב, וכשאתה עושה בי משפט - אני אשיר ברוך דיין האמת. בין כך ובין כך: לך ה' אזמרה”**.

בשונה מדרך העולם, שיודעים להודות ולהלל על החסדים והטובות, אך כאשר מקבלים 'סטירה' מאבדים את לשונם ונאלמים דומיה - דוד המלך ע"ה שר וזימר את ברכת ה'ברוך דיין האמת' באותו ניגון ובאותה השמחה בה שורר וזימר את ברכת 'ברוך הטוב והמטיב'.

דבריו אלו של רש"י מלווים אותי על כל צעד ושעל בחיי, ומחזקים אותי להודות לקב"ה על כל מה שעושה עמי.

ואכן, ההכרה בחשיבות העצומה של ההודאה להשי"ת, והניסים והנפלאות שבאו בעקבותיה - אותם זכיתי לראות עין בעין - עוררו בקרבי רצון עז לחזק ולהתחזק בנקודה זו יחד עם כלל ישראל. אף שלא איש דברים אנוכי, משנוכחתי לראות את ההשפעה העצומה שהייתה לכל מי שהתוודע לסיפורי, ובראותי את ההדים הרבים שעוררו מעט הדיבורים שדיברתי בפני קהל עם, במעמד חתונת בתי תחי", אשר רבים העידו כי התחזקו לאורם בענין ההודאה להשי"ת בכל מצב, אשר על כן 'במקהלות אברך אלקים' ו'בתוך רבים אהללנו'.

ידועים דבריו הנוקבים של מוהרנ"ת: **“אם היו הכל שומעים לקול הצדיקי אמת לילך בדרך זה, להאמין תמיד בהשי"ת שהכל לטובה, וליתן שבח והודיה תמיד להשי"ת בין בטיבו בין בעקו, כמו שכתוב 'בה' אהלל דבר באלהים אהלל דבר' - בוודאי היו מתבטלים כל הצרות וכל הגלויות לגמרי וכבר היתה גאולה שלימה”** (ליקו"ה פריקה וטעינה ד).

אם כן, כיהודים המחכים ומצפים בכליון עיניים לגאולה השלימה, מוכרחים אנו לדבר ולהתעורר בצוותא חדא בנקודה זו.

אם אתה משמח את שלי

בטרם נשמע את השתלשלות העניינים - מקדים ר' אליעזר משה - סבורני כי חשוב להקדים ולפרט את מקצת מהזכויות הרבות העומדות לו לר' הערשל, אשר בוודאי עמדו לו מן שמיא לחוס עליו ולהחזירו אל בין החיים.

במשך שנים ארוכות מכיר אני את ר' הערשל. זכורני היטב את אותם ימים בהם נחלץ חושים למען עניינו של רבינו, בבניית בית המדרש 'תפארת הנחל' אשר בקריה החרדית בבית שמש, ועוד עניינים רבים שבוודאי עמדו לו לזכות למגן ולצינה.

בשנים האחרונות אף זוכה להתמסר לעמוד לעזר למען אלמנות ויתומים, ואף ייסד לשם כך את מפעל הצדקה החשוב 'ליבנו' - לב ונפש לאלמנות ויתומים - ובוודאי נתקיים בו מאמר הקב"ה 'מי שמרחם על שלי, אני מרחם על שלו'.

ר' הערשל על מיטת חוליו

ביודעי ומכירי - ממשיך ר' אליעזר משה - כיצד משקיע ר' הערשל את מלוא מרצו וכוחותיו למען פעולות צדקה וחסד אלו שאחת מהם, היא טלטולא דגברא מעבר לים בגולת ארה"ב להתרים עבור כך נדיבי העם. ובל נשכח, כי גם אלו שבחסידי השי"ת החלימו מהמכה המהלכת, רובם עדיין סובלים מחולשות וסחרחורות וכיוצ"ב, ובמצב כזה, להיטלטל - לא אחת - אל מעבר לים, עם כל הטרחה הכרוכה בכך, זוהי מסירות יוצאת מן הכלל.

כשנוכחתי לראות כל זאת, ממש יצאתי מהתפעלות ושמתתי להטות שכם ולהיות לו לעזר עד כמה שידי מגעת, לזכות ליטול איזשהו חלק בפעולות נפלאות אלו.

כמדומני, שמסירות זו הינה תוצאה ישירה מהיותו משתדל לחיות ככל יכולתו באמונה את מציאות הבורא ית' בעולמו - ש"אין עוד מלבדו ית'" והוא לבדו המנהג עולמו בחסד, והוא חפץ חסד וקרוב לנשברי לב. זוהי ההרגשה ששוררת במחיצתו של ר' הערשל, שהוא בסך הכל שליח ההשגחה העליונה לשמח לבבות נשברים אלו.

לא פלא אפוא שכה התחבר ר' הערשל לענין ה'הודאה', שהרי כל עבודה זו עניינה להחזיר הכל להשי"ת ולפרסם בפה מלא כי הכל מאתו ית'.

רק להודות לה'

אכן, **מסכים ר' הערשל**, עבודת ה'הודאה' להשי"ת היא יסוד חיי היהודי, וזכות נפלה בחלקי - לדבוק בה כפי יכולתי, עד שתאיר מעט גם את חיי, בפרט לאחר מה שאירע עמי בשנה שעברה, מאורעות אשר חיזקו את אור ה'הודאה' ביתר שאת.

מי שהטעים אותי לראשונה מדרך נפלאה זו, היה מורה דרכי הגה"ח רבי יעקב מאיר שכטר שליט"א שבמשך שנים ארוכות ששהיתי במחיצתו, תמיד היה פונה אליי ומעוררני: 'איה נא הערשל, העיקר זה הודאה. להודות ולהודות ללא הרף ובכל מצב. גם כשהינך הולך ברחוב, גם כשהינך שוכב במיטה, תמיד תאמר דיבורי הודאה להשי"ת, וזוהי עבודה כה נעימה וקלה...'

ואכן, בבית תמיד השתדלנו להתחזק יחד להודות להקב"ה על כל צעד ושעל, על כל דבר שקורה, גדול וקטן, משמח ומצער. בסעודת 'מלוה מלכה' אנו אומרים יחדיו את תפילת 'נשמת', מודים על כל החסדים שנעשו עמנו עד הנה ועל כל הטובות והחסדים שענתיד הקב"ה לעשות עמנו מכאן ואילך,

כידוע מצדיקים זי"ע שההודיה על העתיד הינה צינור נפלא להמשכת חסדים.

רבות מחשבות בלב איש

הכל התרחש במהירות. בשלהי חודש ניסן (מספר שבועות לפני חתונת בתי תחי') החלו להופיע אצלי סימני מחלת הקורונה, חום גבוה ושיעול קשה שנמשכו במשך מספר ימים. לא העליתי על דעתי שהמצב עלול להתדרדר בתוך זמן כה קצר. בהמשך התחלתי לסבול מקשיי נשימה, אולם עדיין לא ידעתי עד כמה מצבי חמור. לתומי חשבתי כי מדובר בקוצר נשימה קל שתיכף יחלוף.

אולם, לבורא עולם היו תכניות אחרות

לפתע פתאום -

היישר אל תוך

אותו חושך מוחלט

שביקש לסגור עלי

מכל צד - הבזיק

במוחי הברק והרעים

בקול רעש גדול:

הערשל, מה עם

ההודאה לבורא

עולם!?

האם כעת אין חיוב

להודות!?

עבורי. רמת החמצן בגופי החלה צוללת מטה-מטה. חתני היקר ר' נחמן גולדברגר שיחי' הבחין שמצבי איננו טוב ומיהר למדוד את ה'סטורציה'. לאחר שפגה עם התוצאה אל אחד מעסקני הרפואה, התברר כי לפי הנתונים, המצב מסוכן וחמור ביותר. רמת החמצן בדמי הייתה כה נמוכה, באופן שלפי דעת הרופאים היה מדובר בשעות ספורות ר"ל. אותו עסקן-חסד בירר על אתר את כתובתי והודיע כי בתוך כמה דקות ימתין ליד ביתי אמבולנס שיובילניי בהילות אל בית החולים.

ארזתי לעצמי תיק עם מעט בגדים ותפילין. לא ידעתי בשלב זה כי לא יעלה בידי להניח

תפילין במשך ימים ארוכים. ואכן, לאחר דקות ספורות עליתי לאמבולנס שפתח בדירה בין הסמטאות הירושלמיות לעבר בית החולים.

הרגשה כבידה מילאה את לבי. חששתי מפני הבאות: הן בעוד מספר שבועות הנני מתעתד להכניס את בתי לחופה, והנה לפתע העתיד כולו לוט בערפל. רק לאחר מכן הבנתי, כי בשעה זו עדיין לא הבנתי כלל לקראת מה אני הולך.

בהגיענו אל בית החולים הוכנסתי לבדי ואילו בני המשפחה נאלצו להישאר מאחור, עקב ההנחיות המיוחדות. היה זה רגע קשה ביותר - להיכנס אל בית החולים במצב כה מסוכן, לבד, לבד. בלי כל משפחה או עזרה.

מיד כשנכנסתי לחדר המיון, קיבלו הרופאים דיווח על המקרה המסוכן והגיעו בריצה. החלו לחברני אל מכשירים שונים. בבת אחת הכתה בי ההכרה הנוראה, כי ככל הנראה בעוד דקות ספורות אני עומד להיות 'מורדם' ומונשם. מה שאכן התאמת מיד כשהרופא ניגש והסביר לי, כי לפי חומרת המצב אין מנוס מצעד זה.

אודך ה' כי אנפת בי

בשומעי את דבריו - נבהלתי מאד. כלל לא התכוונתי נפשית למצב זה. והנורא מכל, כששאלתי את הרופא מה הם הסיכויים שאתעורר מההרדמה, הלה התחמק והחל לגמגם 'סיכויים קלושים'... את המשמעות הקשה של גמגומו הבנתי היטב.

כך שוכב אני על המיטה, מבין כי בעוד שעה קלה אשקע בשינה שרבים הסיכויים כי לא אקום ממנה לעולמים. בעיני רוחי כבר ראיתי את בתי מגיעה להר הזיתים להזמינני לחופתה ואת בניי הילדים אומרים קדיש בבית-הכנסת, לעיניה הבוכיות של נוות ביתי הניצבת דומעת בעזרת-נשים.

שברון לבי היה עצום. בסך-הכל הנני אדם צעיר, בעל משפחה העומד לפני חתונת בתי. כאב עצום הציף את חדרי לבי לנוכח המחשבה כי ייתכן שאסיים את חיי בגיל זה.

אלא שאז, לפתע פתאום - היישר אל תוך אותו חושך מוחלט שביקש לסגור עלי מכל צד - הבזיק במוחי הברק והרעים בקול רעש גדול: **הערשל, מה עם ההודאה לבורא עולם!?** האם כעת אין חיוב להודות!?

היה זה ניסיון קשה ביותר. הלא הדבר האחרון אליו היה לי כח ברגעים שחורים אלו, זה להודות. אולם, השתדלתי בכוחותיי האחרונים להניע את שפתותיי ולמלמל להשי"ת מילים פשוטות: **"רבש"ע, אני מודה לך על כל מה שאתה הולך לעשות עמי, בין אם יהיה זה 'חסד', ובין אם יהיה זה 'משפט'. בין אם**

מוביל לחופה את חתנו שבועות ספרים לאחר ההרדמה

אקום מההרדמה ובין אם אני מסיים כעת את חיי - מודה אני לפניך...".

יהודי מלשון 'הודאה'

נקודת ה'הודאה' כה יסודית ועיקרית בעבודת ה', עד כדי כך שעל שמה אנו נקראים 'יהודים'. כך מפורש בתרגום על מגילת אסתר בפסוק 'איש יהודי היה בשושן הבירה' - מרדכי הצדיק הוא הרי היחיד בתנ"ך שזכה לתואר 'יהודי' - ומסביר זאת התרגום: 'איש יהודי' - גבר חסידא ומודה ומצלי קדם אלהא' (תרגום = איש חסיד, מודה ומתפלל לפני אלוקיו). הוא אומר כי זה הוא כל מהותו ותפקידו של 'איש יהודי' - להיות 'מודה ומצלי קדם אלהא'. ומקרא מלא דיבר הכתוב 'עם זו יצרתי לי תהלתי יספרו'.

כאשר פונה הקב"ה לכנסת ישראל ומבקש ממנה 'פתחי לי אחותי רעיתי' וגו' (שיר השירים ה). הרי מתרגם על כך התרגום: 'פתחי פומיך ובועי ושבחי לי'. (=פתחי פיך ובקשי ושבחי לי)

החסיד רבי לוי יצחק בנדר זצ"ל היה חוזר רבות על דברי הזוהר הק' על הפסוק 'פתחו לי שערי צדק אבוא במ אודה י-ה' - שכאשר יהודי אומר 'איני מבקש דבר, רוצה אני רק להודות', נפתחים בפניו מיד כל השערים - 'זה השער לה' צדיקים יבואו בו'!

משל לאדם פשוט הרוצה לדבר עם המלך, הלא מובן מאליו כי לא לכל אחד ניתנת הרשות להיכנס פנימה אל היכל המלך, אולם כאשר יאמר שרוצה הוא להיכנס אך ורק בכדי להודות ולשבח את המלך - בוודאי יכניסוהו מיד, שהרי 'שערי הודאה אינם ננעלים'. ואילו כאשר עומד הוא כבר בפני המלך, המלך כבר בוודאי ישאלהו למבוקשו וייתן לו... (ראה רש"י ברכות ד:)

חשבתי לעצמי פעם דבר פלא: הרי אמירת 'על הניסים' כל עניינה הוא הודאה והלל, ולכן אף מקומה נקבע בברכת 'נודה לך' או בברכת 'מודים'. והנה, מצינו בהלכה (או"ח תרפ"ב ס"א ברמ"א) שאם שכח לאומרה במקומה, אזי כשמגיע לה'רחמן' צריך להוסיף: 'הרחמן הוא יעשה לנו ניסים ונפלאות' וכו' וממשיך 'בימי' וכו'.

והדבר טעון ביאור, מה שייכות יש לומר 'על הניסים' ב'הרחמן' שעניינו הוא תפילה ובקשה, ומדוע אומרה כעת בדרך בקשה? ואולי אפשר ללמוד מכך, שאכן כל עוד האדם מודה ומהלל להשי"ת אין הוא צריך לבקש ניסים ונפלאות, שהרי הם מושפעים עליו ממילא. אולם אם אדם שוכח ח"ו להודות לה' ולומר 'על הניסים', מכאן ואילך

צריך הוא לבקש ב'הרחמן' - כעת כבר צריך לבקש את הניסים...

יסוד זה שההודאה ממשיכה על האדם חסדים והשפעות טובות, מצינו מפורש בדברי רבינו יונה ב'שערי תשובה' (שער ד), כשהוא מפרש בכך את הפסוק בתהלים: 'אודך לעולם כי עשית, ואקוה שמך כי טוב נגד חסידך', וז"ל: 'אודך על הטובה שעשית עמדי, ובעבור זה אקווה להתמדת טובותיך'. גם בחזרת הש"ץ בולטת חשיבות ההודאה וייחודיותה על פני שאר חלקי התפילה, שהרי את כל הברכות השליח-ציבור מוציא את הציבור, מלבד ברכת מודים, שם תיקנו חז"ל 'מודים דרבנן' לכל יחיד, להורות כי חובת ההודאה מוטלת על כל אחד, ואין הוא יכול לצאת ידי חובתו מאחריים.

כמה מאיר הוא הסיום הנפלא של ה'מודים דרבנן' במילים: 'על שאנו מודים לך ברוך א-ל ההודאות', כלומר, על זה עצמו שזכינו להודות לה', אנו חוזרים ומודים לו יתברך...

דבר נפלא מביא שם רבינו יונה על הפסוק בתהלים 'כי חמת אדם תודך, שארית חמות תחגור', שאם האדם מקבל באהבה ומודה על החימה הנשפכת עליו, אזי הקב"ה חוגר ושומר אצלו את שארית החימה לבל תפגע בו.

לנגן לפני הלוויה

נחזור לרגעים הקשים, בהיותי תלוי בין שמים וארץ...

משום מה נזכרתי אז באדמו"ר מפיטסבורג זצ"ל (שהסתלק לאחרונה), שבתו נפטרה על פניו ל"ע בעיצומה של

שבת קדש, והיו מוכרחים להמתין ללוויה עד מוצאי שבת... ודווקא אז, בשעות הקשות הללו, פתח פיו והלחין את הניגון המיוחד שהתפרסם לאחר-מכן בכל העולם היהודי על המילים: 'ידע כל פעול'.

ניגון מרטיט זה צף במוחי באותם רגעים, כשאני חושב לעצמי בצחות: הרבי מפיטסבורג הרי הכין עצמו להלוויית בתו עם ניגון זה, אף אנכי אכין אפוא את עצמי עם ניגון זה להלוויית... כך התחלתי לשיר לעצמי את המילים 'ידע כל פעול כי אתה פעלתו, ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלקי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה' - כשהמילים פורצות ממעמקי נפשי בבכיה עצומה.

הרופא המרדים שהיה יהודי חבוש כיפה, הצטרף אף הוא לבכייתי ודמעותיו נגעו בדמעותיי... וכך, תוך הודאה וניגון שקעתי בתרדמה ארוכה בת שבועיים תמימים. בדרך כלל אנשים מתעוררים מהשינה עם 'מודה אני', ואילו אני - זיכני השי"ת להירדם עם 'מודה אני'... רק לאחרונה הבחנתי בדבר פלא: ימי הספירה, כידוע, מקבילים לתיבות מזמור 'למנצח בנגינות', כאשר כל תיבה מכוונת ליום אחר. אותו יום בו נרדמתי, מכוון באורח פלא לתיבת 'יודוך' השייכת לעניין ההודאה בו עסקתי אז. ואילו היום בו התעוררתי וחזרתי לחיים, מכוון כנגד תיבת 'בארץ', המרמזת על יום חזרתי לארצות החיים!

בימים אלו, היו חיי תלויים על חוט השערה... כל מערכות גופי קרסו, הכליות לא תפקדו, הריאות היו שרופות לגמרי, כפי שניתן לראות זאת היטב בצילומים. ביום שישי - יום למחרת ההרדמה

אחד הרופאים הגדולים ב'שערי צדק' התבטא בפני: עוד לא היה דבר כזה שאדם היה מורדם ומונשם, להשך שבועיים, מתעורר, מתאושש כמה ימים ופשוט קם ו... זהו: 'הגעת לבית-חולים, נרדמת, קמת והלכת....' והכל בתקופה קצרה כל כך.

הרופאים דיברו על כך שנותרו לי שעתיים לחיות, והודיעו לבני המשפחה כי כבר אפשר להתכונן להלוויה.

אולם, מנגד עמדו המוני עמך בית ישראל האמונים על תפילה וצעקה להשי"ת, התאגדו בתפילות ותחנונים וקרעו שערי שמים. רק לאחר מכן שמעתי בהתרגשות עצומה כי הייתה התעוררות עצומה בקרב הציבור כולו, ואנשי שלומינו בפרט.

ההירתמות של כולם להעתיר עבורי באופן יוצא מן הכלל, אף היא הייתה מופלאה ביותר. אנשים מכל העולם, גם כאלו שכמעט אינם מכירים אותי, אנשים נשים וטף, סיימו עבורי ספרי תהלים בזה אחר זה. אחד מגדולי העסקנים אמר לי: לא היה קבר של צדיק שלא שלחתי להזכיר את שמך לרפואה וישועה. מעל חמישים אלף (!50,000) פעמים נאמר 'מזמור לתודה' לרפואתי!

ואכן, זאת ההזדמנות להודות לכל חבריי ומכריי מכל העולם, על כל תפילה ובקשה שהעתירו בעדי. אין ספק שריבוי התפילות והקבלות הטובות לרפואתי - סייעו לכך שבחסדי שמים קמתי לתחייה. התפילות פעלו, כפשוטו ממש, והעבירו את רע הגזירה.

מוכרחים להודות שיש בורא עולם

הרב אברהם חיים חשין שליט"א, מעסקני הרפואה הבכירים שליווה במסירות את התקופה הקשה, סיפר לי, שהרופאים הגדולים ביותר ב'הדסה' אמרו לו בלשון זו: "במקרה הזה אנו מוכרחים להודות שיש אלוקים. התרחש כאן נס של ממש, שאין לו שום הסבר בדרכי הטבע!"

עד עצם היום הזה, מסתובב ר' אברהם חיים עם תצלום הריאות השרופות ומראה זאת לאנשים, תוך שהוא מפטיר: "אדם הזה, חודש

לאחר מכן, רקד בחתונת בתו במשך שעות ארוכות". אי אפשר לשער את הנס שהתרחש כאן. תחיית המתים ממש!

כשהתעוררתי, הצוות הרפואי - חילונים במוצהר - של המחלקה בה טופלתי בבית החולים, ערכו לעצמם מסיבה גדולה. איש מהם לא האמין שאקום. הייתה שם התרגשות גדולה וקידוש ה' עצומה. ואמנם, מהרגע בו פקחתי את עיני לא הפסקתי לראות ניסים ונפלאות על כל צעד ושעל. לא היה דבר אחד שהתנהל כפי דרך הטבע!

הרי בדרך כלל, גם מי ששורד את ההרדמה, רק בחלוף תקופה ארוכה יחזור לתפקד כרגיל, אם בכלל. רבים מופנים לתהליך שיקומי ארוך ומפרך ורבים-רבים נותרים עם תופעות לוואי קשות למשך כל חייהם.

ואילו כאן, אי אפשר להסביר זאת בדרך הטבע, בתוך זמן קצר ממש כבר הייתי כאחד האדם, בחסדי ה'. כאשר שלש שבועות לאחר שהתעוררתי, כבר פיזיתי בחתונת בת. אין זה כי אם נס עצום ונגלה לעין.

אחד הרופאים הגדולים ב'שערי צדק' התבטא בפני: "עוד לא היה דבר כזה שאדם היה מורדם ומונשם למשך שבועיים, מתעורר, מתאושש כמה ימים ופשוט קם ו... זהו! הגעת לבית-חולים, נרדמת, קמת והלכת, והכל בתקופה קצרה כל כך".

עוד דבר שברצוני לציין, שזכיתי לו בזכות חבר יקר שדאג שבמשך כל הימים שהורדמתי אהיה עטור בכיפה על ראשי! מדי יום התקשר למחלקה ובירר ודאג לכך. למי שיודע, זהו איננו דבר פשוט כלל וכלל, בפרט במחלקות הקורונה שם אין רשות לשום אדם לשהות לצד החולה.

פעם אחת, כאשר התקשר למחלקה לברר האם ראשי מכוסה כראוי, ענו לו שכפתי נפלה, אולם ראשי מכוסה עם איזושהי פיסת בד. למרות תשובת אנשי המחלקה, לבו לא נתן לו מרגוע והוא מיהר לקנות כיפה המתאימה בערך לראשי ונסע במיוחד לבית-חולים על מנת לחבוש לי אותה.

עד היום אני חובש כיפה זו לראשי (על-אף שאינה מתאימה למידותיי במדויק...) והיא מרגשת אותי בכל פעם מחדש.

מקרב לב ברצוני להודות למשפחתי היקרה על כל התמיכה לאורך כל התקופה - ובמיוחד, לשלושה חברים יקרים: הר"ר מרדכי גוטליב, הר"ר שלמה לפקוביץ מבורו פארק שבארה"ב והר"ר נפתלי שטיצר הי"ו, שנטלו על שכמם את כל עול הבית והחתונה. וכמוכן לעסקני הרפואה המסורים והיקרים הרב אברהם חיים חשין שליט"א והרב שמעון רוטר הי"ו.

מודה אני בכל לב להשי"ת ולשלוחיו הטובים, אם הייתי לבד במערכה, לא הייתי מצליח לעבור את זה כך - - -

ר' אליעזר משה מוסיף: בכדי לסבר את האוזן עד כמה היה הנס מוחשי, אספר עובדה קטנה: ר'

הערשל שהתעורר מההרדמה ב"ג אייר, חיתן את בתו תיכף לאחר חג השבועות, וטבעי היה הדבר שיתאמץ בשמחתו כפי שכבר נזכר לעיל. גם אני זכיתי לחתן את בתי כמה ימים לאחר מכן, ולא ציפיתי כלל שר' הערשל יצליח להגיע לשמחה מחמת חולשתו. את אחד משמחות ה'שבע ברכות' ערכתי בביתי שבקומה השלישית, והנה להפתעתי ותדהמתי הרבה, אני רואה באמצע השמחה את ר' הערשל עולה ומטפס ברגליו לבדו את המדרגות עד לקומה הגבוהה בה אני גר. ללמדך כמה גדולים מעשי ניסים...

תחיית המתים בזכות השירה וההודאה

כאשר סיפרתי את כל פרטי המעשה לאחד מחשובי אנ"ש שליט"א, פתח ואמר לי כי איתא בחז"ל 'אז ישיר משה - מכאן לתחיית המתים מן התורה'. ויתכן שבזכות ההודיה והשירה שהשתדלתי לשיר לקב"ה על כל צעד בחיי, זכיתי לתחיית המתים...

ה'אור החיים' הק' (פרשת קורח) כותב שכמה שגדולה ויקרה אצל השי"ת השבח וההלל שיתנו לו מלאכי מעלה, ויותר מזה השבח וההלל שיתנו לו נשמות הצדיקים שבעולם העליון, אולם למעלה מן הכל הוא **השיר והשבח העולה מהנשמות אשר הם בעולם הזה, אשר הם תוך הבשר, והוא (הבשר) מונעם מהכיר ה', והם מתעצמים לאהוב את ה' ולשבחו ולהודות למאמרו - זה עליון וחשוק אצל הבורא למעלה מן הכל!**

הרגשתי היא כי מלבד מה שקיבלתי חיים חדשים במתנה בזכות ההודאה, הרי שכל הגישה וההסתכלות על מאורעות החיים השתנו אצלי לגמרי בזכות ההודאה.

כאשר אדם מתרגל להודות לקב"ה על כל דבר וענין, הסתכלותו טובה ושמחה תדיר, מתוך הכרה ברורה שלא מגיע לו כלום. אף אחד לא יכול לצער ולהקניטו, איש אינו יכול להפסידו ולפגוע בפרנסתו. הוא חי מעל כל הדברים האלו, והוא פונה תמיד ישירות להשי"ת בהלל והודאה, מתוך אמונה שלימה שהכל לטובה. וגם אם בתחילה נאמרות המילים מן השפה ולחוץ, הרי שבמשך הזמן הדברים מחלחלים פנימה.

כשרבינו הק' אמר "מי שיש לו אמונה - חיי חיים", היתה כוונתו על כך שהוא חי 'חיים טובים' גם בזה העולם, בחיים הגשמיים. אין לי כי אם להציע עצה טובה בפני חברים נאמנים: אין דבר טוב יותר מלהודות לה' יתברך! הן ברוחניות, כפי שכבר ראינו כמה זה חשוב לאין שיעור וערך, והן בגשמיות.

זו הרי תהיה צורת החיים לעתיד לבוא, כדבריו של רבינו הק' (תורה ב' תנינא): **"כי זה עיקר שעשוע עולם הבא - להודות ולהלל לשמו הגדול יתברך ולהכיר אותו יתברך, שעל ידי זה סמוכים וקרובים אליו יתברך... כי שאר כל הדברים**

יתבטלו לעתיד כולם... שלא ישאר לעתיד רק בחינת תודה והודאה, להודות ולהלל ולדעת אותו יתברך... שזה כל שעשוע עולם הבא."

מי שחפץ כבר עכשיו לטעום מעין עולם הבא, לחיות ב'האי עלמא' חיים של 'עלמא דאתי', מוזמן להיכנס לשעריה הפתוחים של היכל ההודאה. וההוכחה לכך היא: אנכי. אם אני האדם הפשוט, טעמתי מעט מן האור, וודאי שכל אחד יכול... ואם אכן יהודים יתחזקו בענין נשגב זה של הודאה להשי"ת בזכות מה שעברתי - הכל היה שווה...

[למותר לציין, כי כל דברינו הם רק לרומם ולחזק את עבודת ההודאה, ואינם באים ח"ו לגרע מעבודת התפילה והבקשה, שהרי הקב"ה מתאוה לתפילתינו. ואדרבה, ההודאה היא זו שנותנת כח להתפלל. כדבריו הידועים של מוהרנ"ת (ליקו"ה הל' נחלות ד) שלכן מקדימים בסדר התפילה את ה'שבחו של מקום' ל'שאלת צרכי', שכן ה'הודאה על העבר' מחזקת שיוכל להיות 'צועק על העתיד'. והביא שם (מודפס במהדורות החדשות) מרבינו יונה שזהו הענין של 'סמיכת גאולה לתפילה, עיי"ש דברים נפלאים].

מקדים רפואה למכה

אוסף עוד מעט מפרטי הנסים וההשגחה הפרטית המופלאה ששייכים לאותו נס - לקיים 'שיחו בכל נפלאותיו'.

לפני כמה שנים, בהיותי באומן בימי חנוכה, הותקפתי במכות אכזריות על ידי בריוני - ה'מאפיה' של אומן, כאשר נטפלו אלי מחמת דמיון חיצוני שהיה ביני לבין אחד מעסקני חצר הציון הקדוש, אותו ביקשו לחסל רח"ל.

הבריונים היכוני מכות נוראות עד שאבדתי את הכרתי, ולאחר מכן זרקו את גופי החבול עד זוב דם אל מצבור האשפה העירונית של אומן הקפואה והמושלגת, כשהם בטוחים שביצעו את זממם... אך כפסע היה ביני לבין המוות.

בהשגחה פרטית, כמה שעות קודם לכן פגש אותי ידידי ר' הלל כהן הי"ו ומסר לי את הקוד לדירתו. בחסדי שמים מופלאים התעוררתי לפנות בוקר, ועל אף שהייתי מטושטש ולא זכרתי אז כלום, נמשכתי כמעצמי לדירתו ובניסי ניסים זכרתי את הקוד שמסר לי. לקח לי זמן רב עד שהתאוששתי (במשך שבוע תמים לא זכרתי את שמות ילדי...). בכל אופן, במהלך תגרה זו שיניי קיבלו זעזוע רציני, עד שהייתי צריך לעקרום ולהשתיל שיניים חדשות במקומם.

ואכן, עקרו לי את כל שיניי, והתקינו לי פלסטיקים מתאימים למען יוכלו להשתיל את השיניים החדשות. משום מה, מאז לא הזדמן לי עדיין להשתיל את שיניי החדשות. ללא כל סיבה.

כאשר הרדימו אותי, התגלתה ההשגחה העליונה שהייתה בכך. שכן כאשר מרדימים אדם - באופן טבעי הוא אמור לנשון את צינור ההנשמה. ואם חלילה הוא מתחורר, החולה

עלול ל"ע להחנק. לכן פותחים מדי פעם את פיו ומותחים אותו למשך כל זמן ההנשמה. ואילו כאשר משחררים ממנו את הצינור ההנשמה, מחמת הפתיחה הממושכת נפגעים בדר"כ שרירי הבליעה והפה וכך קשה יותר אחר כך לחזור ולהסתגל לבליעה ונשיכה רגילה. ואכן הרבה אנשים לאחר שהם מתעוררים מההרדמה, אינם מסוגלים לנשון או לבלוע זמן רב. ואילו אני, כאמור, הלא הייתי ללא שיניים... חסדי הבורא.

גם כאשר שחררו אותי, הרופא אמר שאין סיכוי שאחיה בלי חמצן צמוד שיהיה תמיד מחובר אלי. לאחר כמה שעות הייתי כבר בלי זה...

כאשר קמתי, אמר לי מנהל המחלקה "אתה אדם צעיר, חבל שתהיה בכזה בית חרושת של מחלות. אפילו שאנו מקבלים הרבה כסף על כל יום שאתה כאן - לך הביתה".

אמרתי לו שאינני יכול להיזיז את עצמי - והוא אמר: נעזור לך, העיקר שתצא ממקום מזיק זה.

כך חזרתי הביתה - ללא שיקום, ללא תמיכה ומכשירי חמצן למיניהם. חסדי הבורא.

זה לא אותו בן אדם

נס נוסף וגלוי ממש אירע עמי בתקופה האחרונה: לאחר שהתאוששתי, התגלתה אצלי איזושהי בעיה בלב, שלא הגיע דם למקום מסוים. הרופא אמר לי שאני בסכנה קיומית ממש, וצריך להמתין חודש ואז לראות האם צריך לעשות צנתור או ניתוח של ממש ח"ו.

עשיתי אז בדיקת 'אקו' ללב - כאשר פי אינו חדל מלהודות להשי"ת על הכל. לאחר חודש וחצי הלכתי שוב לעשות אקו. והרופא שביצע את האקו, הסתכל אלי ושאל: עברת איזה טיפול?

"לא עשיתי שום טיפול", ענית לו, "לא לקחתי אפילו כדורים!"

"קח את שני התמונות הללו", אמר לי, "תראה למי שאתה רוצה - כולם יגידו לך שזה שני אנשים. בתמונה הזו יש את הבעיה, ובשנייה אין בעיה".

אין לי מילה אחרת מלבד: כוחה של הודיה.

אני נושא עמי בכיסי תמונה שאני שוכב מורדם ומונשם. ישנם כאלו שיש להם תמונה של הרבי או של המשפחה - ואילו זאת התמונה שלי. זה משמח אותי על המצב שהייתי בו ויצאתי ממנו. זה מדהים. אני מסתכל על התמונה הזו, איך שאני שוכב עם כיפה גדולה על ראשי, ופשוט מתרגש ושמח.

ה' העלית מן שאול נפשי חייטני מירדי בור. הטוב כי לא כלו רחמיך והמרחם כי לא תמו

חסדיך - - -

בצילום של העיר וקדיש

הדאגה לבאי ציון רשב"י והאכלת הרעבים, הדיבורים הפשוטים היוצאים מן הלב שנכנסו ללבבות, ה'מן המיצר' במירון שהדהד עד לפריז הרחוקה, מעשי החסד שנעשו פעמים רבות בלי ידיעת המקבלים, הפצת ספרי רבינו הק' והכיסופים העזים לאומן | **60 לפטירתו** בב' ניסן תשכ"א - פנינים מאירים מחייו של **החסיד הנלבב רבי יונה לבל**, שהיו מועט המחזיק את המרובה | **ויתפלל יונה אל ה'**

ד. ברסלבר

ליונה'לה. המיועד התנה את השידוך בכך שהחתונה תתקיים לפני שימלאו לו עשרים. תפילתו התקבלה. גם בליל אירוסיו, עשה החתן את דרכו לכותל המערבי יחד עם חבריו חסידי ברסלב, כשהוא שופך שם דמעות הודיה ותחינה לבוראו. "אבא היה זה שפרסם שהתפילה בעמוקה היא סגולה לשידוך", מפטיר בן זקוניו של ר' יונה, ר' אהרן לבל, מדי ספרו עובדה זו.

שיזכה להינשא לפני גיל עשרים. משם נסע בטנדר שאירגן ר' מיכל ברסלב, לעמוקה לציון רבי יונתן בן עוזיאל, גם שם שפך דמעות כמים לבנות בית נאמן בישראל. אך חזר ירושלימה, ואל הכותל המערבי הגיעה זה עתה מפולין בתו של ר' אהרן שיינברג, חסיד גור מלוקוב שבפולין. ראתה אותה בכותל הגבאית הצדקת גיטלה בייטלמכר, ומיד עלה בדעתה לשדכה

יונה'לה הנער לא ידע את נפשו מדאגה. בעוד שלושה שבועות ימלאו לו עשרים שנה והוא טרם זכה להקים בית נאמן בישראל. ירא שמים הוא, ומכיר היטב את דברי חז"ל על חשיבות הנישואין לפני גיל עשרים, ועתה, מאין יבוא עזרו?
קם יונה'לה ונסע מירונה להשתטח על ציון הרשב"י, לילה שלם בכה וביקש מה'

האהלים במירון בל"ג בעומר בימי התורכים

אליך נפשי אשא

החסיד הנלבב ר' יונה לייב לבל, ר' יונה'לה" בפי כל, נולד בירושלים העתיקה שבין החומות. סבו מצד אביו שעל שמו נקרא, רבי יונה לייב לאיבל, מתלמידי מרן החתם סופר, עלה לארץ הקודש והשתקע בקרתא דשופריא.

ביום מן הימים גלגלה ההשגחה לידיו של יונה'לה את הספר הקדוש 'משיבת נפש', כל דיבור ודיבור היה לו כטללי תחיה וכמים קרים על נפש עייפה. עד מהרה גילה את חסידי ברסלב שבעיר העתיקה ונפשו נקשרה בנפשם. בעוד סביבתו הקרובה מתנגדת לדרכו החדשה, דווקא סבו ר' פייבל אפטייקער תמך בו באמרו "תישאר עם הברסלבר, הם אנשים טובים..."

לב רחום

לב רחום פעם בקרבו. היכן שרק ראה שזקוקים לו - נתן את כל-כולו. לאחר שנישא והקים את ביתו בשנת תרצ"ה, עם זוגתו הצדקת מרת חנה, היה ביתם בית של חסד וכתובת לכל נצרך ודל. שנה לאחר נישואיהם, כשהגיע ר' משה בורשטיין עם בני ביתו ארצה, העניק להם ר' יונה האברך

כשהגיע ר' משה בורשטיין עם בני ביתו ארצה, העניק להם ר' יונה האברך הצעיר את אחד משלושת החדרים בביתו עד שימצאו דירה, "אבל במטותא" התנה עם ר' משה "שמדי לילה תעיר אותי בחצות"

כשמדי דברו הוא מניח בידו אשכול בננות שקנה בדרך, "תן לזוגתך, לשלום בית". רק כעבור שנים, אחרי הסתלקות רבי יונה למרומים, הרשתה לעצמה זוגתו של רבי מרדכי אלעזר לספר לבעלה מי גילה לה את מקום שבתו. וכך גם נודע לה מהיכן היו לבעלה בננות אצל שמעון הצדיק להשיב את רוחה.

ומעשה נוסף מני רבים:

בתקופה הראשונה לעלייתו של ר' יצחק גלבך ומשפחתו מאומן ארצה, סבלו הוא ובני ביתו עוני מחפיר, באחד הימים התקבל בביתו מכתב מהדואר שהגיעה עבורו חבילה מארה"ב. באותן שנים, כשהמחסור שלט בארץ, היו הרבה מיהודי ארה"ב שולחים חבילות מזון ובגדים לעניי ארץ ישראל, ואף הוא היה מקבל מידי פעם חבילה כל שהיא, שאת תוכנה היה לרוב מוכר. אלא שהפעם הייתה זו חבילה גדולה והיה על המקבל לשלם את עלות המשלוח בסך שתיים עשרה לירות, שהיו סכום נכבד באותם ימים.

רבי יצחק, שסכום זה לא היה תחת ידיו, לקחו מידיד בתורת הלוואה, בתקווה כי בכסף שיקבל תמורת אותם מוצרים שבחבילה, יפרע את חובו ואף ישתכר למחייתו. אך כשנפתחה החבילה בבית, גילתה זוגתו כי אינה מכילה אפילו דבר אחד הראוי למכירה, כל כולה לא הייתה אלא גיבוי סמרטוטים ופריטי לבוש שאי פעם היו בגדים.

הצעיר את אחד משלושת החדרים בביתו עד שימצאו דירה, "אבל במטותא" התנה עם ר' משה "שמדי לילה תעיר אותי בחצות", ר' יונה, ששנתו היתה עמוקה מטבעו, הוסיף "אבל אל תניח לי עד שתראה אותי קם". קיים ר' משה את התנאי ושני הידידים היו עושים דרכם לילה-לילה אל המקוה ומשם לכותל המערבי לאמירת תיקון-חצות.

לימים, כשהוגלה ר' משה בורשטיין בתש"ח עם עוד מתושבי העיר העתיקה לשבי בירדן, שם שהה חודשים ארוכים, היה זה ר' יונה - שניצל משבי לאחר שעם תחילת המצור עבר לגור במאה-שערים - שדאג לבני ביתו של ר' משה למזון ומצרכים חיוניים.

באחד הימים הלך ר' יונה ברחוב והנה באה לנגדו אשה ופרצה בככי מר, היתה זו זוגתו של רעהו הטוב ר' מרדכי אלעזר רובינשטיין שנישא לא מזמן, "בעלי נעלם ואיני יודעת היכן הוא" בכתה. ר' יונה שהיה מיווד מאוד עם ר' מרדכי אלעזר וידע את מקום שבתו עם חברים בעבודת ה', נענה על אתר "אני כעת בדרכי לשם". כך צעד והיא במרחק מה אחריו, עד הגיעו למערת שמעון הצדיק.

בטרם היכנסו למערה, ביקש שלא תספר לעולם מי גילה לה את מקום הימצאו של בעלה. נכנס ר' יונה, ניגש אל חברו ר' מרדכי אלעזר ואמר לו שאשתו עומדת בחוץ ומחפשת אחריו,

משמאל לימין ר' נתן שטרנהארץ, ר' נחמן בורשטיין, ר' משה בורשטיין, קטמון (אוסף ברגר)

ר' יונה בנישואי בנו ר' פייבל (אוסף ברגר)

לבה נשבר בקרבה מאכזבה ומהחוב של שנים עשרה הלירות שהתווסף לדלותם. באותו יום בא הגיס ר' נחמן רוסישער לבקר, כששמע את הסיפור, אמר "אל דאגה, יש לי ידיד הסוחר באלטע-זאכן", הלך והזעיק את ר' יונה. רבי יונה מצא כאן הזדמנות נאותה לסייע בידי צאצאי רבינו הקדוש. מיהר ובה לביתם, דפק על הדלת ושאל מעשה סוחר: "שמא יש לכם דבר מה למכור? אולי הגיע משהו מחוץ לארץ?".

הראתה לו בעלת הבית את אותה חבילת סמרטוטים, ורבי יונה שאל, כאילו עוסק הוא בסחורה משובחת שנפלה לידי: "כמה אתם רוצים תמורת חבילה זו כולה?" "שנים עשרה לירות, דמי המשלוח שלוינו" השיבה היא כנגדו. "מצאיה גמורה היא עיסקה זו, ובלבד שלא תתחרטו", הפטיר ר' יונה בהתלהבות מעושה. ספר על השולחן שנים עשרה לירות טבין ותקילין ועזב את הבית, כשהחבילה המפוקפקת מתלווה עמו עד לפח האשפה הראשון, שם הניחה במקומה הראוי וחזר לביתו שבבתי אונגריין, שש ושמוח על המצווה שנפלה בחלקו.

להאכיל את באי ציון רשב"י

אהבתו והרגשתו הגדולה בציון הרשב"י הובילו בעקבותיהם את ה"הכנסת אורחים", אותה הקים והחזיק במסירות במשך שנים רבות. הוא ראה במירון את מקומו הטבעי, וביאתו לשם היתה כאותו בן השב אל חיק אמו לאחר שזה זמן רב נפקד מקומו. מדי עמדו בד' אמותיו של הציון מזדעק היה מנהמת לבו: ריבונו של עולם! וואס וועט זיין מיט מיינע טעג און יאהרן וואס גייען אין דער פינצטערניש? ריבונו של עולם! מה

יהיה עם הימים ושנים שלי העוברים וחולפים להם בחושך?! כבן המתחטא לפני אביו היה מפרש שיחתו לפני הציון הק' בדברים היוצאים מן הלב.

לקראת ימי הרחמים והסליחות, מביא היה רבב משא גדוש במזרנים שולחנות וספסלים עבור באי אתרא קדישא הדין.

הוא דאג כל העת להאכיל רעבים ולהכין ארוחות לכל דכפין. ובעוד הסיר מבעבע על האש, היה פונה להשתטח על הציון ולפרש שיחתו לפני בוראו בדברי חן ותחנונים.

כך גם בסוף התענית, כאשר הקהל רעב וחלש, היה מסתובב בין הציבור עם פח גדול מלא ביסקוויטים, ודואג שיהיה לכולם במה לשבור את הצום.

ר' נחמן בורשטיין היה מספר: "באחת הנסיעות למירון חילק ר' יונה ברכבת אוכל, סרדינים, אני שהייתי בחור צעיר ישבתי בצד ולא אכלתי, שאלני ר' יונה, מדוע אינך אוכל? 'אין לי תיאבון' השבתי לו. 'ומה היה עושה לך תיאבון?' שאל ר' יונה, אמרתי 'אם היה סלט, הייתי אוכל'. מיד אורו עיניו 'אין שום בעיה' ומדי דברו שלף מכיסו האחד עגבניה, מהכיס השני פילפל ומלפפון, אירגן סכין והכין סלט בו במקום..."

ור' חיים בורשטיין סיפר כי כשהבחין ר' יונה שאינו אוכל במירון, הבין כי הוא חושש לניקיון הכלים, מיד לקחו פנימה, שטף לעיניו צלחת ואמר לו "זה נקי?" "כן" השיב חיים הנער, לאחר מכן שטף כוס ושאלו "זוה, נקי?" "כן"... כך הסיר את חששותיו והושיבו לארוחה.

ר' יונה היה מתבל את החסד שלו בתפילות, ואת תפילותיו בחסד. כולו מקשה אחת של אהבת ה' ואהבת ישראל.

מעשה באחד ממכריו משכונת בתי אונגריין, שפגשו ושח לו כי הוא נוסע לאמריקה ושאלו האם הוא רוצה שיקנה לו כובע, היות ובאותם ימים לא היה היכן לקנות כובע בארץ, השיבו ר' יונה: "איני צריך כובע, אני רוצה שתביא לי פרוג'קטורים נקיים", דהיינו שישמור על עיניו בהיותו בניכר.

אמונה פשוטה היתה לו בכוחו של רשב"י. "שח לי פעם רבי יונה" מספר הרה"ח ר' יעקב מאיר שכטר, "חשתי פעם כאב גדול בשיני, אך לא רציתי להזדקק לרופא, כי מה לרופא בבית יראי ה' עיצומו של חורף היה, עטפתי את ראשי היטב ונסעתי למירון. אמרתי לרבי שמעון: 'ראה את המצב, המלץ טוב בעדי לפני אבא שבשמים!' ועם חלוף ליל התפילה חלף הכאב..."

מן המיצר

בקיבוץ שהתקיים בראש השנה במירון, בשנים בהן לא ניתן היה להגיע לאומן, שימש רבי יונה כבעל-תוקע. פסוקי מן המיצר שהיו

נאמרים על ידו בזעקה ממעמקים, היו ממיסים אפילו לב אבן. אמרו, מי ששמע את ה'מן המיצר' של ר' יונה, מיד התמלא הרהורי תשובה.

היה זה בראש השנה תש"א, עת נסע רבי אברהם שטרנהארץ עם למעלה ממנין אנשים להתפלל יחדיו בצילו של העיר וקדיש, נסתבב שר' יונה יהיה התוקע, וכך מספר ר' שמואל הורביץ: "הנהגה הר' אברהם היה המדובר שיהיה הבעל תוקע, כי רצו שיהיה בעל תוקע מאותם אנ"ש שהיו באומן כבר, ודיבר עמי ר' אברהם שאני אהיה בעל המקריא לפני בעל התוקע, (היינו לקרות לפני התוקע: "תקיעה" וכו') כי רצה שהבעל מקריא יהיה גם כן מאותן שהיו באומן, כי הבעל מקריא יש לו חלק גדול בהתקיעות ... אבל לא רציתי בשום אופן, וכשראו שלא יפעלו אצלי בשום אופן, ביקשו את ר' צבי אריה [ליפל] (שכבר היה באומן) ולא רצה גם כן, אף על פי כן הוכרח להתרצות לזה.

"והנה כשכבר גמרנו אמירת הזוהר כנ"ל, התחיל ר' אברהם הבעל תוקע לומר בהתעוררות ובקול רם "למנצח לבני קורח מזמור", ואמרו כל העולם כולו ביחד בקול רעש והתעוררות חזק המזמור למנצח כולו ז' פעמים כנהוג בישראל, והתאחר זמן רב האמירה, והחזן גמר אמירתו בהתעוררות, ואחר כך אמרנו התפלה של הבעל תוקע המובא במחזורים בהתעוררות ובכיה ובלחש, ואחר כך אמר התוקע, והתחיל בקול בכיה והתעוררות עצום את הפסוקים מן המצר וכו', והקהל עונה אחריו כל פסוק ופסוק בבכיה והתעוררות וכו' ואח"כ הברכות.

"והתחיל לתקוע והבעל מקריא אמר: "תקיעה" והתחיל הוא לתקוע אבל לא יכול כראוי, (אולי מפני שהטריח עצמו בתפלת שחרית והכנתו לתקיעות), ואף על פי כן קרא המקריא: "שברים" וכו' והוא תקע אבל לא כראוי, וקרא המקריא: "תרועה" ותקע הוא ולא יכול כראוי וכו'. והכלל כי הוכרח איש אחר לתקוע, ונתן השופר ליונה מהצעירים מאנ"ש, והוא תקע עוד הפעם בלי ברכה ותקע כראוי, וכן קרא לפניו המקריא הלאה, ותקע כל התשר"ג פעמים, והיה התעוררות בין הקהל..." (ימי שמואל חלק ג', פרק ק"ט)

גם למחרת מספר ר' שמואל: "...ור' אברהם היה הבעל מקריא ויונה התוקע, ובין התקיעות הוודוי חטאים והיה רצון בהתעוררות כנ"ל, והתקיעות היו טובות מאד וההתעוררות היה עצום בפרט מאמירת הפסוקים כנ"ל והתעוררות התשובה..." (פרק קכ"א)

הרה"ח ר' חיים זילברמן מתרגש מדי דברו: "איני יכול לשכוח את התקיעות של רבי יונה לבל... הוא היה מגיע למירון עם בניו פיבל, נחמן שמעון, נתן, אהרן, ואולי גם הצעיר נפתלי. ר' יונה וזוגתו עמלו על הכנת הסעודות, הנסיעות היו אז קשות ולמרות זאת הוא היה נוסע לטבריה ולצפת ומביא ירקות, והעיקר דגים - משוק הדגים בטבריה, והוא ואשתו הכינו אותם. לא

מירון שנת תשי"ח

היה לו חוש מיוחד להרגיש ברעבון של הזולת, כמו גם יכולת מיוחדת לחוש כשהיהודי ההולך מולו ברחוב שרוי בעצבות, מיד היה אומר לו איזו מילה טובה ומרים את מצב רוחו, הרבה 'אוהדי ברסלב' עשה בזכות זה

אבא יקר! הרי אני בנך!

"בתקופת לימודיו בישיבת 'חיי עולם' מספר רבי נחמן בורשטיין בספרו 'אוצר נחמני', 'היה נוהג לומר לפני תחילת לימודו תפילות מהספר 'שערי ציון', בהשתפכות ובהשתוקקות, כשמדי פעם הוא נושא עיניו למעלה ואומר בשפתו שלו: 'אבא יקר! הרי אני בנך, רחם עלי שאהיה מעכשיו כמו שאתה רוצה!' אלו שישבו בקרבנו סיפרו, שדיבוריו הנלבבים חדרו ללבם ועוררו אותם עד כדי דמעות, וכשהעירו לו מהנהלה שכאן בישיבה לומדים ואין מתפללים, ענה: 'אחים יקרים, האם טעמתם פעם מה זה להגיד 'שערי ציון' ולאחר מכן ללמוד? הרי זהו לימוד אחר לגמרי!'. וכשאמרו לו שכאן משלמים על לימוד, ענה בפליאה: 'כסף עבור לימוד תורה? חלילה! על הלימוד משלם השם יתברך!'."

מקוה ישראל ה'

כל כך היה קשור להנהגת טבילת מקוה לתוספת טהרה, עד שלא בחל בשום עבודה לפרנסת ביתו, ובלבד שיהיו בה את שני התנאים: שיוכל ללכת למקוה מתי שיחפוץ, ושיאפשרו לו לנסוע למירון כל אימת שיעלה רצון לפניו.

"כשדרי העיר העתיקה עברו לשכונת קטמון אחרי תש"ח" מספר בנו ר' אהרן, "לא היה

לשמוע את התקיעות. הבעל מקריא היה רבי הירש לייב ליפל".

התקיעות שהדהדו עד לפריז הרחוקה

מעשה בנער ירושלמי אחד שירד מן הדרך הישרה, ורבי יונה הציע לו להתלוות אליו בנסיעתו למירון לראש השנה. פסוקי 'מן המיצר' הנרגשים של רבי יונה חלחלו אל נפשו של הנער, וגם לשנה הבאה הגיע מירונה. אולם בהמשך, בהשפעת חבריו, החליט לעזוב את הארץ ולנסוע לצרפת. מצרפת, הועיד פניו לאמריקה וקנה כרטיס באוניה המפליגה לשם. אלא, שהוא לא שם לב שתאריך ההפלגה הוא בליל ראש השנה. כשישב על האוניה, עברו במוחו ביעף ימי ילדותו, ולפתע נזכר שערב ראש השנה היום, ומאי-שם החלו מהדהדים בראשו זעקותיו של רבי יונה לבל בפסוקי 'מן המיצר' שלפני התקיעות. זעזוע פקד את נפשו, ובאותו רגע קלט פתאום את מצבו והחליט על אתר לעזוב את האוניה, בטרם תפליג לדרכה. הוא זינק מן הסיפון אל הרציף ושוטט בעיר הגדולה, עד שהגיע אל בית כנסת. בסופו של דבר, הוא שב אל היהדות והקים משפחה לתפארת עם צאצאים יראים ושלמים.

היה אז מקרר, וכדי שלא יתקלקלו הניחו אותם בבור שהיה מאחורי הציון. עם לחם לא היתה בעיה, היתה מאפיייה במורד השביל אל הכפר, משם הביאו חלות.

"השמחה והנחת של ר' יונה היו, כשהיהודי אכל. שמעתי מרבי נחמן בורשטיין, שפעם אחת רבי יונה אמר לרבי אברומלה שטרנהארץ: "בראש השנה אני כל הזמן במטבת, חוץ מבתקיעות ובתקיעות דמוסף, האם בשביל כך הגעתי למירון?", ובזו הלשון אמר לו רבי אברהם זצ"ל: "יונה, איך בייט זיך מיט דיר. אני מתחלף איתך, תהיה בתפילות ואני אהיה במטבח".

"המעמד של התקיעות במירון היה נורא הוד, ובעיקר ההכנה לפני התקיעות. אותו רבי יונה, החייכן, שהאיר פניו לכל אדם, כשהגיע לתקיעות עם זקנו ההדור אחרי הטבילה במקוה - היה אפוף כולו יראה ומראהו כמלאך. אמרו

ר' יונה בחופת בתו (אוסף ברגר)

ר' אלחנן ספקטור מנכ"ר בחופת בתו של ר' יונה (גנזי הנחל)

את קפיטל מ"ז 'למנצח' שבע פעמים, רבי יונה סיים בכל פעם מהשבעה, שלא בככל המקומות, בהתעוררות גדולה "עלה אלוקים בתרועה... מאוד נעלה", והציבור התחילו עוד פעם. היה ממש חרדת אלוקים. ואז הגיע ה'מן המיצר' 'קולי שמעת', בתור נער הייתי מחכה בכליון עיניים

למרגלות החומה העתיקה, קיימת 'מערת צדקיהו', הלא היא המערה עליה מסופר במלכים ב' פרק כ"ה, שדרכה נמלט צדקיהו המלך מחיל הבבלים.

ארוכה היא מערה זו, אולמות רחבים, אלו לפנים מאלו חצובים בה. חסידי ברסלב היו באים לשם ומתבודדים במסתריה וחביוניה, יושבים בסתר ומחלים פני מלך.

בני החבורה התקדמו לעבר פתח המערה, ועד מהרה נבלעו בתוכה. הפעם העמיקו לכת יותר. אולי מספרם

הרב הביא אותם לחדור פנימה יותר מתמיד. שעה ארוכה בילו בתפילה ובהתבודדות. אולם, כאשר רצו לצאת אל אור היום, גילו כי הדבר אינו עולה בקל. החושך במעמקי המערה היה כפול ומכופל, וכל שיכלו היה רק לגשש בכתלי האבן ולנסות למצוא את דרכם אל הפתח.

אלא שככל ששוטטו בפנים, הבינו כי הם הולכים ומסתבכים. שעות ארוכות של גישושים בפיתולי המערה, העלו חרס. הלילה עמד לרדת, והם ידעו שסיכוייהם על פי דרך הטבע להחליץ מכאן, פוחתים והולכים. נרות לא היו להם, וגם אוכל ומים לא הביאו עמם, כיון שלא שיערו שיתעכבו במקום. הם ידעו כי גם אם יקראו בכל כוחם לעזרה, זעקותיהם לא ישמעו בחוץ. היו ביניהם גם ילדים צעירים שנתפסו לפחד ולבהלה.

מלבדו יתברך - איש לא יעזור לנו!

ואז, לאחר שעות ארוכות שסבבו סחור סחור בסעיפי המערה הענקית, נעמד החסיד רבי יונה לבל וקרא אל החבורה: "חברים יקרים ואהובים, ניסינו כל שביכולתנו. עתה נותר לנו רק דבר אחד - לזעוק אל השם יתברך. מלבדו - איש לא יעזור לנו!"

האות ניתן, ובבת אחת פרצו מפיות כולם שאגות נוראות ומחרידות לב. ביני לביני נשמעו

פקיד הקבלה וביקש ממנו ראיון עם המנהל. לתדהמתו ענה לו הלה: 'אסוף את רגליך ועזוב את המקום'. הוכה תדהמה. הסביר לו הפקיד כי המנהל הוא שונא-דת קיצוני, קיבוצניק, שאם רק יראה את צורתו היהודית תאחזהו רוח תזזית. התעקש ר' יונה וביקש להיכנס. הפציר בו הפקיד והתחנן אליו, לטובתו, שלא יעשה זאת. אך הוא בשלו.

"לבסוף נכנס אל המנהל, הושיט לו יד בלב רחב ובפנים מאירות: 'בוקר טוב, אח יקר'... האיש פער עיניים יורקות שגאה והחל מצעק עליו ומגדפו, ור' יונה מדבר אליו באהבה ובחיבה: 'הלא אבותיך צדיקים היו. הו, הלא גם אתה מבני ישראל עם קדוש. התחזק אח יקר, מה שהיה היה'... וכהנה דיבורים אוהבים ומחזקים. לאחר דיבורים רבים, מלאים חן וחסד, התרכך האיש הקשה ושאל: 'בכן, מה באת לבקש?' ענה לו: 'הפסדתי מאה לירות, משום שקניתי תוצרת מקומית. מבקש אני פיצוי'. הוציא האיש המחאה ורשם עליה שלוש מאות לירות! זאת בזמן שבדרך כלל היו צריכים להמתין 3 חודשים לפחות לקבלת פיצוי על הפסד מסחרי, וגם לאחר מכן לא קיבלו את כל דמי ההפסד."

זעקות במערת צדקיהו

ירושלים עיר הקודש ידעה בסוף תקופת שלטון האנגלים תהפוכות שונות, תנועות שונות קמו ושמו להן למטרה להתנער מעול השלטון הבריטי, ואילו אלה האחרונים הכבידו עולם, היו מטילים 'עוצר' מפעם לפעם ועוקבים בשבע עיניים אחרי כל עובר ושב.

בתנאים שכאלו, לא תמיד יכלו חסידי ברסלב בעיר העתיקה לצאת כהרגלם אל מחוץ ליישוב ולהתבודד בינם לבין קונם בהרים ובשדות.

אך הלבבות הבורעים מצאו להם עד מהרה מקום מפלט חילופי, בו יוכלו לתת דרור לנפשם ההומיה ולזעוק אל המלך:

בצידה המערבי של עיר הקודש והמקדש,

שם עדיין מקוה, אבא מצא יום אחד בור מי-גשמים, ירד לתוכו וטבל, אולם כשרצה לעלות מן הטבילה לא הצליח... והחל לשיר, ולהתפלל בתוכו. בינתיים עבר במקום ר' אברהם ב"ר מאיר אנשין, צבעי במקצועו, ושמע קולות מהבור... 'זה צריך להיות יונה'לה'... אמר, הציץ לתוך הבור, 'מה קרה יונה'לה?' סיפר לו אבא את מה שאירע, 'אל דאגה' אמר לו ר' אברהם, ורץ להביא סולם גדול וכשהכניסו פנימה, אמר לו אבא 'רק רגע אחד, אני רוצה לעשות עוד טבילה'... ורק אז טיפס ועלה..."

"זהירותו בטבילת מקוה היתה להפליא" מתרגש ר' אהרן, "זה היה בנפשו. היה עושה ש"י טבילות כמובא בספרים, כן היה אומר בשם גדולים 'אם מקוה יכול להפוך גוי ליהודי, כנראה שזה דבר גדול ונשגב'. בגלל זהירותו בטבילת מקוה, היה מרגיש מיד אם האדם שמולו טבל היום במקוה."

אוהב ישראל

ר' נתן אנשין, בספרו 'סיפורים ירושלמים', מקדיש פרק נכבד לר' יונה, שם מתואר:

"פעם אחת בא במגע עם ראש ישיבת סלוני (לימים האדמו"ר) משום שסיפק שמן זית לישיבה. ראה את חיותו הגדולה באידישקייט, את אמונתו הברה, את המילה הנכונה שלו ואת הנעימות שבה העניקה לכל אחד. כשהלך לו, נענה ראש הישיבה: 'בחוץ לארץ היה יהודי כזה מנהיג של אלפי אנשים' - כך סיפר שותפו למסחר, ר' הערשל פרקוביץ'.

"עוד סיפר ר' הערשל: בשנים קדמוניות היה קונה ר' יונה אצל הערבים שמן זית, זיככו ואחר כך מכרו. לאחר קום המדינה נאלץ לקנות תוצרת יהודית, אך זיכוכה לא עלה יפה, וספג הפסדים גדולים.

"נסע ר' יונה לתל-אביב כדי להגיש בקשה לקבלת פיצוי ממשרד ממשלתי. נכנס שם אל

שכונת 'בתי מחסה' בעיר העתיקה ביום האחרון לפני עליה באש. מימין התגורר ר' יונה לבל (באדיבות מוזיאון חצר הישוב הישן)

מפיהם פסוקים שונים של זעקה לה', שמות הצדיקים, ולאחר מכן - 'תיקון הכללי'.
 כעבור שעה של זעקות ובכיות, פתח רבי יונה בקריאה מהדהדת: "שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד" - - - אך סיים את זעקתו, קראו כולם אחריו קריאת 'שמע ישראל', כסבורים שכאן יסיימו את חייהם. הילדים הרכים פרצו בבכי מר - - -

כרבע שעה לפני שקיעת החמה נשמע פתאום קולו של אחד מבני החבורה שהרחיק לכת יותר מן השאר: "הנה! הנה! מצאתי את הפתח, בואו לכאן מהר, בטרם תשקע השמש!"

אלא, שעקב הריחוק ממנו לא הצליחו להגיע אליו. הם סבבו וסבבו כשכל העת הוא מרים קולו כדי שיוכלו למוצאו. עד שבסופו של דבר עלה בידיהם להגיע למקום שבו עמד. כשהגיעו אליו, התחילו לרקוד ולשמוח בכל עוז כשבפיהם שירי הודיה לה' על שהוציאם ממעמקים.
 מתוך שמחה והתרגשות על הנס

ר' יונה לבל ומחנתו ר' שמואל הורביץ בנישואי צאצאיהם, בתו

שיצאו חיים מהמקום הזה, כיוון ששמועות התהלכו שהיו מי שנכנסו למערה ולא נודעו עקבותיהם.

אבל חז"ל כבר אמרו: "אפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם, אל ימנע עצמו מן הרחמים", ואכן נתקיים בהם הכתוב: "ויצעקו אל ה' בצר להם - וממצוקותיהם יוציאם".

פורסם ע"י מערכת ברסלב גלובל | info@breslevglobal.com

שהתרחש להם, נעמדו להתפלל מנחה בקולי קולות, מעומקא דליבא.

ר' נחמן בורשטיין זצ"ל, ששמע את הסיפור מפי החסיד רבי יענקל מלמד (קלמנוביץ) מוסר כי רבי יעקב היה שם עם האנשים וסיפר שחלק מהם לא האמינו

מודעה שפרסם ר' יונה על העשרה מזמורים שגילה רבינו (אוסף ברגר)

הרב ישראל זאב מינצברג בחתונת ר' פיבל בנו של ר' יונה (אוסף ברגר)

כבן אל אביו וכאיש אל רעהו

עוד מספר רבי יעקב מאיר:

"ג'ישה ישירה היתה לו לרבי יונה בדיבוריו אל השי"ת, הוא היה פונה אליו יתברך פנים בפנים, כאיש הפונה אל רעהו, בביטויים פשוטים ונכוחים. עוד בילדותי זוכרני אותו עומד שעון על אדן החלון בבית-הכנסת, בעיר העתיקה, שהשקיף אל עבר הר-הבית, ומשם היה מדבר ישירות אל מקום המקדש: 'ריבוננו של עולם, הרי אתה יודע את האמת, הרי אתה יודע' - בהשתוקקות הלב. פעם שמעתי מדבר נוכח פני ה' מעומק לבו: 'הלא הבעל-דבר כמעט רצה לעשותני גוי'..."

"ובהזדמנות אחרת זוכרני כיצד התרפק והתחנן לפני השי"ת: 'טאטע! ברכני גם אני אבי - גם אם אני עשיר, אתה מחויב לברך אותי...' "וכך גם שמעתי אותו אומר פעם, מתוך לב נשבר ומורתח, מלא בגעגועים: 'ריבוננו של עולם, האב רחמנות, ראטעווע! איך בין אינגאנצן צופלעמט! וואס טוט מען?! (= רבש"ע, רחם עלי, הציילני, אני מעורער' לחלוטין, מה עושים?!)"

"בצורה זו היה מדבר רבי יונה גם בינו לבין

ד"ר הסכים הרב מינצברג והרב ישעיה הרביץ משוחחים (גניז הנחל)

הוא היה מדבר ישירות אל מקום המקדש: 'ריבוננו של עולם, הרי אתה יודע את האמת, הרי אתה יודע' - בהשתוקקות הלב... מדבר נוכח פני ה' מעומק לבו: 'הלא הבעל-דבר כמעט רצה לעשותני גוי'..."

לשונות מ'סיפורי מעשיות'

מספר הרה"ח רבי יעקב מאיר שכטר שליט"א: "הביטויים ומטבעות-הלשון של ה'סיפורי מעשיות' היו חקוקים בעצמותיהם של אנ"ש. נהירנא מתקופת קום המדינה, כאשר היו שומעים תכופות קול יריות, ואז היו כולם נסים ונמלטים למקומות מוגנים והרחובות התרוקנו כליל, כעבור כמה שעות שוב התמלאו רחובות קריה, וחוזר חלילה; שוב נשמעים קולות של יריות או של אזעקה והמנוסה משתוללת במלוא עוצה.

"פעם אחת הייתי בקרבתו של רבי יונה, כשלתע נשמעו קולות הפגזים וכל מי ששהה במקום החל לברוח. רבי יונה שראה את המחזה נענה בלשון ובגנינה המיוחדת המלוכשת בפיות אנ"ש על מילות הסיפורי מעשיות, מעשה יג: 'ויהי היום און סע איז גיווען א בריחה, און זיי זענען אלע צו לאפן געווארן, ויהי היום והיתה בריחה וברחו כולם..."

"ופעם התפללתי עם רבי יונה, ואחד המתפללים העיר שהחזן מתפלל לאט מדאי, הוא ממש זוחל ('ער קראצט זיך'), ור' יונה, כדרכו למצוא תמיד את האימרה הטובה לכל דבר, את הפסוק בשעתו, נענה ואמר בנימוח מיוחדת: 'אה, אילו ידעת כמה מתוקה וערבה ונעימה כל תיבה מהתפילה, היית מתבטא בצורה אחרת לגמרי!'"

"פעם נוכחתי בשמחת נישואין" שח רבי יעקב מאיר, "עמד שם בדחן וחקיקה כמה עדות וקהילות, כשבתוך כך התחיל לחקות גם את חסידי ברסלב, את אנוחותיהם ואת זעקותיהם... זעק לו ר' יונה ממקום מושבו, בקולו הנעים והמתנגן: 'אבל אם היית מתכוון לכך ברצינות - הרי היית מציל את נפשך! ומיד הומתקו שם כל הדינים..."

"סיפר לי אחי, לפני כיוכל שנים שבאחד מימי ערב ראש השנה הק' הצטרף לרבי יונה בעריכת קניות לסעודות ראש השנה במירון ובהיותם על אם הדרך עצרו לסעוד את לבם ולאחר מכן בירכו ברכת המזון ואמר לי אחי שאינו יכול לתאר את הנעימות והתמימות אשר בה בירך ר' יונה עד שהיה נראה כאדם שלא בא אוכל לפיו כמה וכמה ימים ורק עתה הביאו לפניו דבר מאכל להשיב את נפשו והוא מודה למיטיבו באמת ובהכרת הטוב מעומק הלב. כך התיישב ר' יונה והודה להשי"ת אף באמצע הטרדות הרבות.

"זקנו, אבי אמו של רבי יונה, ה"ה הגאון האדיר רבי ישראל זאב מינצברג זצ"ל, רבה של העיר ירושלים העתיקה, היה מעריץ גלוי של הנכד החביב, וחיבה יתירה נודעת לו ממנו. זאת למרות שבתחילת התקרבותו לברסלב קמה עליו התנגדות מצד המשפחה. אך כעבור השנים נוכחו כולם כי היחיד שהיסב נחת יהודית אמיתית להוריו, היה רבי יונה, שדבק בדרך השי"ת, והקים משפחה לתפארת. הסבא רבי וועלוול ע"ה אמר פעם: מכל 'כפר העבר' - שם היה דר רבי יונה בצעירותו - הוא היחיד שנשאר ביהדותו ובתומתו, והיה לעובד ה' גדול.

"כולם היו מעריצים ומחבבים את ר' יונה, אבל הוא עצמו לא החזיק טיבואת לנפשיה, את כל כולו מסר עבור הזולת, גם כאשר נסע להתעלות בצל ציונו של התנא האלוקי רשב"י במירון, היה עסוק בהכנת מזון לאורחים ובאי המקום.

"הוא היה עומד בדבקות ובסילודין ליד מצבת הציון, כדרכו בקודש שכל תנועה שלו היתה נערכת מתוך דבקות ומחשבה. וכשהוא בשיאו של שיח נרגש, לפתע ננער... הגיעה השעה להוריד את סיר המרק המבעבע מעל האש, ולהגיש את המאכלים החמים לעמך בית ישראל. רבי יונה היה פונה לכיוון ציון הרשב"י, ומדבר אליו ישירות ובלשון נוכח: 'ר' שמעון, דער טאפ גייט איבער, איך גיי נאר אראפ נעמען דעם טאפ און איך קום שוין צוריק' - ר' שמעון, הסיר גולש, רק אלך להוריד את הסיר ותיכף אשוב..."

"לפרנסתו עסק אבא במכירת 'אלטע-זאכן"

מספר ר' אהרן, "מעילים מרופטים, ארגזי קירור ישנים, ועוד כמה פריטים שכבר עברו מיד ליד, אותם היה קונה ומוכר. הוא היה מתבודד תוך כדי עבודתו כל הזמן, היה אומר 'ריבונו של עולם, ראה איזה חפצים יש כאן, מסתמא יש מי שצריך את זה, נא תעשה 'שידוך' בינינו..."

נס פן השמן של ר' יונה

תלאות קשות ידעו יושבי ירושלים העתיקה היהודים, בתקופת ההפגזות מצד הלגיון הירדני בשנת תש"ח. בשבת קודש ט"ז כסלו, היתה הפעם האחרונה בה זכו יהודי ירושלים להתפלל בציבור סמוך לכותל המערבי בטרם פרצה המלחמה, מאות יהודים נאספו במקום שריד בית מקדשנו, והעתירו לה' כי יוכלו להמשיך ולדור בפלטרין של מלך.

כאשר נורו היריות הראשונות על ידי צלפי האויב, ומספר יהודים נפגעו - החליט שלטון המנדט הבריטי לסגור את השער הגובל בין הרובע היהודי ובין ה'בטראק' - השוק הערבי, שבו נהגו היהודים לערוך את קניותיהם. בפתע פתאום מצאו תושבי העיר העתיקה

את עצמם נתונים במצור ומנותקים מן העולם החיצון. אמנם בתחילה היה קשר בין הרובע ובין ירושלים החדשה, כאשר בחסות המשטרה הבריטית הגיע מזי יום רכב משוריין ובו אספקת מזון, ולעתים נדירות ניאותו השוטרים להעביר אנשים מהכא להתם, אך לא פעם אירע, ובהעדד ליווי לא הגיע הרכב המשוריין במשך כמה ימים; אפילו השוטרים הבריטיים פחדו מפני הצלפים הירדנים ולא הרהיבו עוז להתקרב אל הרובע הנצור.

כך הלכו החיים והפכו לבלתי נסבלים מיום ליום. עקב התקפות חוזרות ונשנות על הרכב המשוריין, השתבשה אספקת המזון ושאר המצרכים הבסיסיים.

ראו תושבי הרובע כי רעב בא בגבולם, עוללים מבקשים לחם ואין - פרצו את החנויות שהיו עד לא מזמן בבעלות שכניהם הערביים ורוקנו אותם מתכולתם: קמח, סוכר, קטניות, שמן זית, שמן שומשמן וכל מה שראוי למאכל. לפי שעה, היה בזה משום הצלה פורתא.

אולם המלחמה המשיכה להתנהל בעוז, פגזים נחתו ללא הרף על בתי הרובע היהודי, אלו שהתגוררו בקומות העליונות ירדו לבתים שמתחתיהן או למרתפים, מאימת ההפצצות

שהפילו חללים רבים דבר יום ביומו. בד בבד עם האבדות בנפש, דברי המזון האחרונים ספו תמו מן החנויות שנפרצו, והרעב שב להכות ללא רחם. לוח השנה מראה כי חג החנוכה קרב ובה, אך בימי מלחמה אלו, מי חושב בכלל על הדלקת נרות? אם נותרו אי אלו טיפות שמן בבית, משמשים הם כדי לתבל את פרוסת הלחם הנוקשה.

איש יהודי היה ברובע, מיקירי חסידי ברסלב, ושמו רבי יונה לבל. בתוך כל האנדרלמוסיה ששררה, שמר על 'נר התמיד' שדלק בבית המדרש דברסלב כעל בבת עינו. כשאזל השמן מבית המדרש, המשיך להדליק מן השמן שהביא מביתו.

וכי מילתא זוטרתא היא? הלא כך אומר רבינו הקדוש: "בזכות נר תמיד הדולקים בשמן זית, ניצולין מגזרת שמד" (ספר המידות).

אולם עתה יש לו לרבי יונה משימה כפולה; הן חנוכה מתקרב - האם לא ידלוק אפילו נר חנוכה אחד ברובע, חלילה! התייסר מעצם המחשבה.

במסירות נפש של ממש, חסך מפיו ומפיות בני ביתו את טיפות שמן הזית שהשיג בעמל רב, והצניע אותן במקום סתר בכלי מיוחד, מבלי לשתף איש בסודו הגדול.

ובינתיים, ממשיכים פגזי האויב להרעיש יומם ולילה. בתים שלמים קורסים, וגם בית-המדרש דחסידי ברסלב שבחצר בית-המדרש של רבי ניסן בק - התמוטט באחת ההפגזות והפך לתל חרבות. מקום תורתם ותפילתם של אנ"ש נדד אל שכונת 'בתי מחסה', ומאז הפך למרכז הרוחני של תושבי הרובע הנצור; כל מי שרצה לשאוב אמונה, תקווה ושמחה בימים טרופים אלו, הגיע אל בית המדרש דברסלב.

ליל כ"ה בכסלו, אנשים שולפים בתוגת-מה את חנוכיותיהם, ומניחים אותן ריקות בחלונותיהם ובפתחיהם, לפחות יזכירו במעט את הנסים שעשה ה' לאבותינו. ואילו רבי יונה רץ בחדווה אל המקווה הקר, יורד וטובל ומטהר עצמו לקראת המצווה הגדולה.

לאחר מכן הוא מוציא את חנוכיית בית-המדרש מן הארון, ומעמיד אותה ליד החלון הפונה אל רחבת 'בתי מחסה'.

תפילת ערבית מסתיימת, המתפללים פונים אל היציאה כדי ללכת לבתיהם, כשדוק של ערב מכסה את פניהם על שבנוסף למצב העגום ברובע ההולך ונחרב, גם נר חנוכה לא ידלק בביתם השנה.

אך רבי יונה, פניו זורחות כפני חמה, ובקול גדול מכריז הוא: "עימדו ונקיים מצוות נר חנוכה!"

הכל מסבים פניהם לעברו בתמיהה גלויה, אך בעודם עומדים משתאים שולף רבי יונה מתחת לארון הקודש את צנצנת השמן ויוצק מתוכה

ר' שמואל הורביץ בחופת בנו ר' שבתי, משמאל מחותנו ר' יונה לבל (גנזי הנחל)

קברו של ר' יונה

ר' יונה לבל

שבת "ר' יונה, שכחתי את השטריימל בבית, אני מתבייש ללכת בשבת בלי שטריימל". אבא לא היסט "קח את השטריימל שלי", "ומה איתך?" שאל הלה, "אני?!" הפטיר אבא, "מי מסתכל עלי בכלל". "אגב, את המקווה במירון הוא בנה. אז, כשעדיין לא היו ברזים עם מים, היה שואב מים במעיין 'מגידו' ומעלה לציון.

"כל כך אהב לנסוע למירון. הוא היה אומר "אתה ב'מוצא' נוסעים כבר למירון..."

"את אנ"ש אהב בלב ובנפש. היה מניח תדיר בבית הכנסת ביסקוויטים ושתייה שהשיבו את נפשם באותם ימי עוני ומחסור. במשך השבוע היה ישן עמם על ספסל בבית הכנסת, קמו חצות ועבדו את ה'. הם אהבו זה את זה אהבה עצומה, אבי, ר' שמואל שפירא, ר' הירש לייב, ר' שמואל הורביץ, ר' מרדכי אלעזר ועוד.

"כשהוא נפטר, כל הברסלבר בכו עליו במשך כמה חודשים, לא יכלו לשכוח אותו. הרבה פעמים היה עושה שלום בית, ה'עובדים' מאנ"ש לפעמים נשותיהם היו להם טענות, ואבא היה משכין שלום ביניהם".

בשנת תש"א הדפיס ר' יונה יחד עם ידידו ר' נתנאל תפלינסקי קונטרס מיוחד ל"ג בעומר, שכלל "תפילות ובקשות - דברי תורה ושירים... אשרי הזוכה לאומרם ולהגות בהם ובפרט ביום ל"ג בעומר" הספר מכיל את התורה לכו חזו ותפלה ל"ג בעומר ועוד. בסופו נכתב: "להשיג את הספר הק' הזה ועוד הרבה ספרי מוהר"ן זצוק"ל מברסלב אצל יונה ליב לאיבל ברסלבר. וגם אצל נתנאל תפלינסקי ירושלים עיר עתיקה, בתי מחסה.

כך גם הדפיס את 'ספר המידות' ואף הביא לדפוס מספר פעמים את ה'תיקון הכללי במהדורת כ"ס, והפיצו בקרב ישראל.

מי יתן לי אבר כיונה

"אבא מאוד השתוקק לנסוע לאומן" מספר ר' אהרן, "עוד לפני קום המדינה הוא עשה גרין-קארד, יש ברשותי חמשה דרכונים שהוא הוציא כדי לנסוע לאומן, דרכון אוסטרי (בגלל האזרחות של אביו לפני עלייתו ארצה) ומה לא, כל פעם שהיתה איזו התארגנות כלשהי לנסוע, הוא היה מהעשרה ראשונים"

"בעת לווייתו, כתב רבי שמואל הורביץ פתק, בו הוא מגלה דעתו שהוא נותן לאבי במתנה תיקון הכללי בציון רבינו, ומסר את הפתק לידו ר' שמעון אנשין איש החברא-קדישא, שייכנסו לקבר. אתם יודעים מה המשמעות של תיקון הכללי של ר' שמואל? איזו מסירות נפש היתה לו על זה! וזה מעיד על הידידות העצומה ששררה ביניהם!"

תודות לר' נתן אנשין, לר' אהרן אייזנבך, למערכת 'קרני אור', לר' אהרן ב"ר פייבל לבל, ר' שמואל אברהם תפלינסקי על עזרתם בהכנת המאמר

בכורו ר' פייבל לבל, מעשה פלא על אחותו מלכה ע"ה, שבנעוריה, בבית אביה ר' יונה, לא חשה בטוב במשך תקופה ניכרת. נסע ר' יונה למערת אליהו, במיוחד כדי להתפלל עליה. נכנס לחדר הקטן, אשר בו עמדו רגליו של אליהו הנביא, והתחנן לה' שיחזק את בתו. נמנם קצת, שמע קול מידבר אליו; 'למה לך לדאוג, עוד תינשא ותוליד שני ילדים'.

"עבר זמן, הבת החלימה ונישאה לר' יצחק כהן.

"חשתי פעם כאב גדול בשיני, אך לא רציתי להזדקק לרופא, כי מה לרופא בבית יראי ה'?... נסעתי למירון. אמרתי לרבי שמעון: 'ראה את המצב, המלץ טוב בעדי לפני אבא שבשמים!' ועם חלוף ליל התפילה חלף הכאב..."

ויהי לתקופת השנה ותלד שתי בנות תאומות, אך מאז לידתה חלתה עד מאד. הרעיש עולמות בתפילה, אף שכר מניינים לאמירת תהלים, אך כעבור תקופה קצרה שבקה הבת חיים לכל חי. ר' יונה נכנס לבית המדרש, וכך בישר לקהל את הבשורה הרעה; 'מיינע עוונות' (העוונות שלי), כשמיד דאג לשלם לבחורים ששכר לומר תהלים".

מחונתו וידידו ר' שמואל הורביץ, שאהבו אהבת נפש, לאחר שהתארח אצלו פעם בשבת קודש לאכילת חמין, סיפר: "הייתי בבית עני ואביון, אבל מדברים שם כל כך מעולם הבא, כאילו הם נמצאים שם, יושבים הם בביתם הקפוא ומתענגים מעולם הבא".

אמונתו החזקה של ר' יונה, יחד עם עצותיו הקדושות של הרבי, סייעו לו להפוך את הגיהנום לגן-עדן, ואת החושך הגדול ביותר לאור.

גאונות בחסד

"אבא ואמא היו גאונים בחסד" שח לנו ר' אהרן לבל, בן הזקונים של ר' יונה, "פעם הגיע בחור למירון חצי שעה לפני כניסת השבת, הסתובב ליד המטבח, אבא הבין שהוא רעב ואמר לו: בחור'ל, בוא טול ידיים לסעודה... משהו שראה זאת אמר לו 'יונה, חצי שעה לפני שבת אתה נותן לו לשבת לסעודה?!' הביט בו אבא ואמר 'אתה לא רואה שהוא הולך להתעלף מרעב?!' היה לו חוש מיוחד להרגיש ברעבון של הזולת. כמו גם יכולת מיוחדת לחוש כשהיהודי ההולך מולו ברחוב שרוי בעצבות, מיד היה אומר לו איזו מילה טובה ומרים את מצב רוחו. הרבה 'אוהדי ברסלב' עשה בזכות זה.

"פעם הגיע משהו למירון וניגש אל אבי לפני

בדחילו ורחימו אל תוך הבזיכים. אחר, פונה הוא אל זקן המתפללים רבי אברהם שטרנהארץ, ומכבד אותו בהדלקת הנר.

נהרה של שמחה פושטת לפתע על פני כולם. רבי אברהם מברך בעיניים עצומות, בדביקות ובהתלהבות: "להדליק נר חנוכה... שעשה ניסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה... שהחינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה" - - -

"אמן", מהדהד קול הציבור יחדיו. הוא מגביה את קומתו, ומדליק את הנר. עד מהרה נאחזת השלהבת בתפילה הטבולה בשמן-הזית. וקולו של רבי יונה נשמע כשהוא פותח בהתלהבות ובהתרגשות של שמחה: "מעוז צור ישועתי, לך נאה לשבח" - - -

בתוך רגעים פורצים כולם בריקוד נלהב ונרגש ומצטרפים למעגל השמחה. שלהבת של אמונה ותקווה ניצתה בלבבות, וקול השירה הדהד למרחקים.

כל שמונת ימי חנוכה דלקו הנרות בבית המדרש, מנצחים בעוז את החשכה וממלאים את הלבבות באמונה ובשמחה, כבימים ההם, כן בזמן הזה.

אספר לכם איך היו שמחים...

כששומעים על שמחתו וחדוותו ומעשי החסד הרבים של ר' יונה, עלולים לחשוב כי מדובר היה ביהודי רחב-דעת שחייו סוגים בשושנים. אולם לאמיתו של דבר היה ר' יונה בעל ייסורים מאין כמותו. חתנו ר' יעקב גדליה תפלינסקי, עובד ה' בהצנע ומופלא במידת החסד ובעל מאור פנים בלתי מצוי, הלך לעולמו בפתאומיות בשיא פריחתו, בגיל שלושים.

בספר 'סיפורים ירושלמים' מובא אודות הניסיונות הרבים שהתנסה בהן: "סיפר פעם בנו

**זעלטן
אינטערעסאנט!**

א

אנשי שלומינו במירון יחד עם ר' לוי יצחק

דאס שׂיכנות פון ברסלב'ע הסידים מיט אתרא קדישא מירון

**אַן אייגנאַרטיגע שיחת חברים פון
חברים מקשיבים, באַגלייט מיט
הייליגע דערהויבענע מאַמענטן און
געפילן פון אַתרא קדישא מירון,
די אָרט אין וועלכע עס האַלט זיך
אויף דער "עיר ו'קדיש מ'ן ש'מיה
נ'חית", איבער דעם שטאַרקן
וואונדערליכן קשר פון אונזערע
לייט און זייער צוגעבינדנקייט
צו דעם הייליגן מקום קדוש**

איבערגעטייטשט אויף אידיש: שמעון יו"ט הלוי
פורסם ע"י מערכת ברסלב גלובל | info@breslevglobal.com

ר' שמעון בורשטיין:

איינמאל איז א חבר מיינער פון חדר אויך געפאָרן קיין מירון, און מיט אַ קינדערישע תמימות האָב איך זיך געבייזערט אויף אים: "פאַרוואָס פאַרסטו? דאָס איז אונזער אָרט!"... - מען דארף וויסן אַז חוץ ל"ג בעומר איז כמעט קיינער נישט געפאָרן קיין מירון, אויסער די ברסלב'ע חסידים...

קלייבן עפעס אביסל פון אט די געשמאקע מעשה'לעך און עובדות פון ערשט-האנטיגן מקור, איבער דעם ספעציעלן דערהויבענעם קשר צווישן ברסלב'ע חסידים צום אתרא קדישא מירון, ווערנדיג באקאנט מיט נייע דעטאלן וואס זענען נאכנישט געווען באוואוסט אדער פארשפרייט ביז היינט.

די שייכות צווישן ברסלב'ע חסידים צום אתרא קדישא מירון איז פאר אלעמען באקאנט, פון וואנעט נעמט זיך דער זאך?

ר' נתן דוד רעאגירט גלייך: "די ערשטע תורה אין ליקוטי מוהר"ן רעדט דאך פון רבי שמ' עז..."

ר' שמעון בורשטיין: ווען איך בין גע- ווען א קינד, איבער זיבעציג יאר צוריק - א ברסלב'ער יונגל אין תלמוד תורה עץ חיים אין אלט שטאט - האב איך שטענדיג 'געוואוסט' אז מירון געהערט נאר צו די ברסלב'ער, ווער איז דאן געפארן קיין מי- רון? אונז פלעגן שוין פארן א וואך פאר ל"ג בעומר. איינמאל איז א חבר מיינער פון חדר אויך געפארן קיין מירון, און מיט א קינדע- רישע תמימות האב איך זיך געבייזערט אויף אים: "פארוואס פארסטו? דאס איז אונזער ארט!"... - מען דארף וויסן אז חוץ ל"ג בעו- מר איז כמעט קיינער נישט געפארן קיין מי- רון, אויסער די ברסלב'ע חסידים וואס פלעגן אלץ פארן צו יעדע צייט אפילו אינמיטן יאר.

ר' נתן דוד: ביי אונזערע לייט, ווען זיי פלעגן קומען קיין מירון, איז דאס געווען ביי זיי, ווי גלייך מען איז געקומען צום רבי'ן.

ר' אברהם שמעון: ס'דא א בריוו פון הרה"ח ר' אברהם שטערנהארץ זצ"ל אין וועלכע ער פארפירט שטארק פאר אונזערע לייט אין ארץ ישראל אז מען זאל אים שאפן די

ראש חודש אייר תשע"ז אין 'מאה שערים' געגנט. שארפע אויגן קענען דערקענען אין עטליכע פון אונזערע לייט וואס נעמען זיך צוביסלעך צוזאם אין צענטער פון געגנט, הארט נעבן די 'שטיבלעך מאה-שערים', שפאנענדיג געלאסן צום שטוב פון דעם איינוואוינער אנטקעגן.

אט די ספעקטאקל פלעגט זיך איבער'חזר'ן וועכענטליך א יעדן דאנערשטאג ביים שטוב פון הרה"ח ר' נתן דוד שפירא זצ"ל, דער טייערער זון פון הרה"ח הצדיק ר' שמואל זצ"ל, אין וועלכע עס פלע- גן זיך צוזאמענעמען די בני החבר- רה, פון די עלטערע און סמעטענע פון אונזערע לייט, צו א שעה פון שיחת חברים מיט א פארציטישע חן, זיך צו שטארקן און זיך בא- נייען אין דעם הייליגן רבי'נס וועג, ארויפברענגענדיג הייליגע זכרונות פון פריערדיגן דור.

צווישן די באטייליגטע וואס האבן זיך געציילט דארט אויסער דעם מכניס-אורח הרה"ח ר' נתן דוד, איז יבלחט"א הרה"ח ר' שמעון אלעזר בורשטיין שליט"א דער זון פונעם מירונ'ער חסיד רבי משה בורשטיין זצ"ל, הרה"ח ר' אברהם שמעון בור- שטיין דער זון פון דעם אומפארגעס- ליכן חסיד ר' נחמן ישראל בורשטיין זצ"ל, און נאך עטליכע געציילטע אינגעלייט מער פון דעם יונגערן דור.

לקראת ל"ג בעומר תשע"ז, איז די שטאב פון 'אבקשה' אויפגענומען געווארן מיט שעצונג און עהרע, אנטייל צו נעמען אין אט די היילי- גע חבריא קדישא, צו קענען צונויף

אזוויוי א חתונה אין די משפחה. עס איז כדאי דא אנצומערקן, אז ר' שמואל הורוויץ פלעגט פארטיילן 'ח'י-ראטל משקה' אין 'מירון ל"ג בעומר' נאך אין זיינע צייטן, פאר איבער זעכציג-זיבעציג יאר צוריק, אין קעגנזאץ צו די וועלכע ווילן טענה'ען אז דאס איז א נייער אויסטרעף פון די לעצטערע יארן. ער פלעגט צוגרייטן זיסע טרינקען אויף א גרויסע פאר-נעם און דאס פארטיילט אויפן וועג ארויף צו אלע ארויפקומענדע, כדי צו געהאלפן ווערן מיט אלע ישועות אין זכות פון רשב"י. זיינע קינדער פירן זיך אזוי נאך ביזן היינטיגן טאג.

א טייל פון דעם "סימבאל" פון מירון איז גע-וויס די אויסגעקריצטע פראכטפולער אויפ-שריפט וואס באצירט דעם הויפט טויער ביים אריינגאנג צום חצר פון ציון הרשב"י - דעם אלעמען באקאנטע ראשי-תיבות וואס דער הייליגער רבי האט מגלה געווען "כי לא תשכח מפי זרעו" און "עיר וקדיש מן שמיא נחית", צו ווייסט מען וועמענס ארבעט דאס איז?

ר' נתן דוד: לויט וואס איך געדענק איז דאס געווען די ארבעט פון ר' יצחק אייזיק זילבער-רמאן ז"ל, ער איז אויך געווען דער וואס האט אוועקגעשטעלט דעם שטיינערנעם טאוול מיטן אינהאלט פון די תורה 'לכו חזו' אין די מערה, אין שנת תש"י.

ר' אברהם שמעון: א עלטערער קארלינער

נויטיגע שריפטן צו קענען ארויפקומען קיין ארץ ישראל, צווישן אנדערע שרייבט ער אז ער פארמאגט ביי זיך געוואלדיגע שיחות איבער די קשר און די באהאלטענע שייכות צווישן דעם תנא ר' שמעון און דעם כותל המערבי - צום הייליגן רבי'ן.

ר' נתן דוד: איך פאר שוין אויף ל"ג בעומר אין מירון זינט אלץ קינד פון זעקס יאר. חוץ פון יאר תש"ח וואס דאן האט זיך קיינער נישט געוואגט צו פארן. פון די אנדערע זייט, מיין מוטער מרת פריידא ע"ה, איז קיינמאל נישט געפארן קיין מירון, אפילו נישט אויף ל"ג בעומר. איין איינציג מאל איז זי געקומען קיין מירון אן צו פרעגן מיין פאטער פריער, געווען איז דאס 'עשרת ימי תשובה' ווען זי איז געקומען צו גיין מיט מיין שוועסטער, מרת לעפקאוויטש תחי', וואס איז דאן גע-ווען נישט געזונט אויף די 'פאליא' קרענק און זי האט איר גענומען קיין מירון כדי איינצו-רייסן ביי רשב"י פאר איר לעבן, און ווירקליך האט זי טאקע גע'פועל'ט א ישועה בדרך נס ממש. ערשט אויף די עלטערע יארן, אין די לעצטערע יארן אירע, איז געווען אפאר מאל וואס מען האט איר גענומען אין מירון אויף ל"ג בעומר.

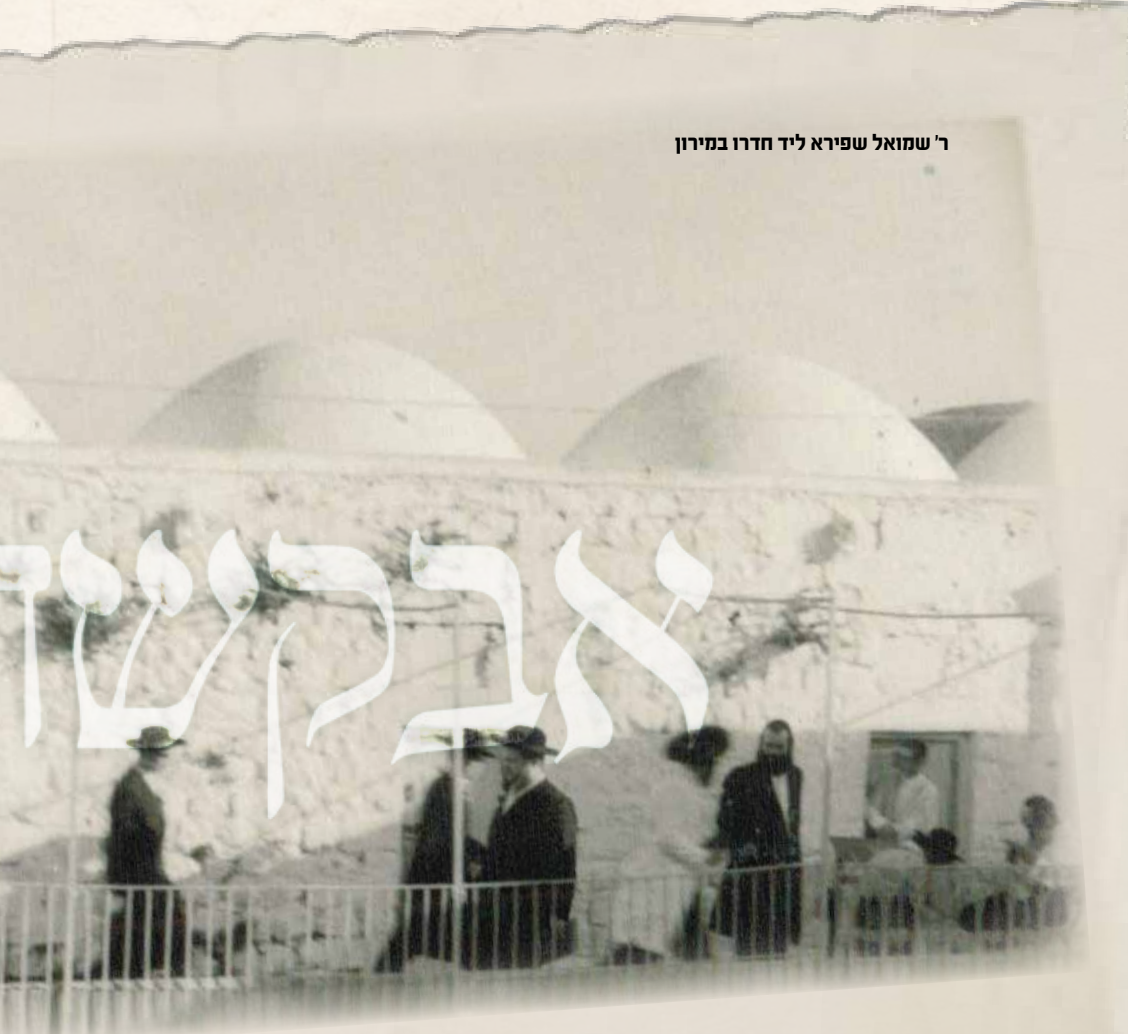
איינע פון די אנוועזנדע: ביי ר' שמואל הור-וויץ איז 'מירון ל"ג בעומר' געווען ממש

רלו"צ בנדר מירון. נראים ר' אליעזר בורשטיין

ר' נתן דוד:
די מקוה וואָס
געפונט זיך
אין חצר פון
רשב"י, האָט
מייסד געווען
מיין שווער ר'
אברהם יעקב
גאלדרייך זצ"ל.
ביז דאָן פלעגט
מען זיך באַנוצן
מיטן קוואַל פון
'מגידו' וואָס
געפונט זיך
אינעם טאָל
אויפן וועג וואָס
פירט צו די 'בית
שמאי'.

ר' שמואל שפירא ליד חדרו במירון

חסיד האט מיר אמאל א זאג גע-
געבן: "די ברסלב'ערס פארמאגן
ביי זיך א 'שטר מכירה' אז מירון
געהערט פאר זיי; זיי פארמאגן
דאך דעם שטיין אויפן וואנט..."

ר' נתן דוד: דאס אז דער
שטיינערנעם טאוול איז נאך פאר-
בליבן ביזן היינטיגן טאג, טראץ די
אלע שוועריקייטן און קריטיקירער
דורכאויס די אלע יארן, דאס איז
ווירקליך איינס פון די ניסים פון
מירון... מ'קומט היינט קיין מירון,
מען זעהט די אויפשריפטן און דעם
שטיין, עס שרייט גלייך אויס "בר-
סלב".

ר' יצחק אייזיק זילברמן

בער מעורר געווען אויף צו דרו-
קן איינס פון דעם רבי'נס ספרים,
ר' יצחק אייזיק'ס הארץ האט זיך
תיכף געעפנט און ער האט באלד
תורם געווען די גאנצע סומע צו
דרוקן דעם ספר אויף איינמאל.
ווען ר' ישראל בער האט דאס
געזען, וויאזוי ער געבט אוועק
אויף איינמאל אזא ריזן סכום
פאר הדפסה, איז ער געבליבן
שטיין ערשטוינט און האט אנג-
עהויבן פשוט צו וויינען פון רוב
התרגשות פון וואו ער האט זוכה
געווען צו אזא השגה, אזא הר-
גשה...

**ווי באקאנט, געפונט זיך א היפשע
חלק פון די צימערן אויבן פונעם חצר
רשב"י ביזן היינטיגן טאג אונטערן באזיץ
פון אונזערע לייט, פון ווי איז אנגעקומען די
אלע צימערן צו זייערע הענט?**

ר' נתן דוד: די אלע צימערן זענען פון אלץ
אן געווען אין די בעלות פון די ספרדישע
חכמים וואס האבן געוואוינט אין צפת און
פלעגן קומען טאג-טעגליך אין מירון אין
די בייטאג שעות, און פלעגן וויילן אין
די צימערן באשעפטיגנדיג זיך אין תורת
הנסתר. די ברסלב'ע חסידים, ו.צ.ב. מיין
טאטע ר' שמואל זצ"ל, ר' מרדכי אלעזר
רובינשטיין, ר' הערש לייב ליפל און נאך,
פלעגן באצאלן געלט פאר יעדע נאכט
וואס זיי פלעגן וועלן דארט איבערנעכט-
טיגן, און יעדער האט זיך פארמאגט זיין
צימער וואס ער פלעגט ארויסדינגען. נאך
די פטירה פון די אלע חכמים איז די חזקה
אריבער צו אונזערע לייט.

**א שטארקע ערגענצנדער טייל פון אתרא
קדישא מירון איז אודאי די פילע חסד אר-
גענעזאציעס פון הכנסת אורחים וואס פא-
רפולן דעם גאנצן ארט, אוואו עס טוען זיך
זעטיגן און שטילן די דארשט די שווערע
צענדליגע טויזענטערס 'עולים' קיין מירון.
די קומענדיגע פאר שורות זענען געווינדמ-
עט פאר אט די טייערע זעליגע נפשות וואס
האבן געזארגט און געטראגן דעם עול ביים
אנהויב פון אט דעם הייליגן פראיעקט.**

ר' נתן דוד: איך געדענק וויאזוי די צדיקת
'גיטעלע די פרומע', די ווייב פון ר' ישראל
קארדונער בזיווג ראשון, און פון ר' נתן
בייטלמאכער בזיווג שני, פלעגט פארן ל"ג
בעומר קיין מירון און צוגעטיילט עסן און
טרונקען כיד המלך ווען זי פלעגט פארמאגן
אין איר באזיץ א ספעציעלע צימערל אוואו
זי פלעגט קאכן און פארטיילן די עסן און
משקאות פאר'ן גאנצן ציבור וואס זענען
געקומען זיך צו שלעפן קיין מירון.

מירון און פאר הפצת ספרי רבינו. ער האט
אויך געזארגט צו פאררעכטן און אויסבע-
סערן די חצר פונעם מערה, נישט נאר פאר
ברסלב'ע צוועקן. אינעווייניג אין די מערה
אוואו עס געפונט זיך דעם טאוול פון 'לכו
חזו', האט ער איינמאל פארדעקט אלע
ווענט מיט שיינע האלצערנע ברעטער
פאר'ן 'כבוד המקום'. אבער דאס איז אלס
ארויף אין פייער וואס האט אויסגעבראכן
דארט אין איינע פון די טעג פון ל"ג בעומר
אין רעזולטאט פון די ליכט וואס מען האט
געצינדן דארט אויפן פלאץ, ווען עס איז
אויך פארברענט געווארן די בימה אין די

ארון קודש. דעם שטיין פון 'לכו
חזו' איז אויך צושפאלטן גע-
ווארן פון די היץ פונעם פייער
און איז פארשווארצט געווארן
פון די רויך, ר' יצחק אייזיק
האט מיר דאן געגעבן ספעציע-
לע שטיינער מיט וואס מען קען
איר צוריק ריין מאכן, איך האב
זיך געמוטשעט, איך האב אפג-
עקראצט דעם שטיין ביז זי האט
צוריקבאקומען איר גלאנץ.

ר' אברהם שמעון: ער האט אויך
געמאכט א אויסגעצירטע שילד
ביים היכל פון ר' אלעזר'ן, אויך
אין דעם האט ערשיינט די גאנצע
תורה פון 'לכו חזו'. אזוי אויך האט
ער געמאכט א שיינעם פלאקאט
מיט די שיר פון 'בר יוחאי'. ער
האט אלעס מקדיש געווען פאר
מירון און פאר'ן רבי'ן.

ר' נתן דוד: ביי זיין אנפאנג וועג
דא אין ארץ ישראל איז ער איינ-
מאל געפארן מיטן חסיד ר' ישראל
בער אודעסער פון מירון אריין אין
שטאט, ער איז געווען זיינס א מקר-
ר, אויפן וועג האט אים ר' ישראל

ר' אברהם יעקב גאלדרייך דער שווער פון הר"ח ר' נתן דוד שפירא (באדיבות ג.נ.)

מעשה וואס ער איז געראט-עוועט געווארן פון געהרגעט צו ווערן נאך וואס ער האט זיך געמאכט טויט, ער האט אויך געבויעט דעם ערשטן קיך אין מירון צוזאמען מיט ר' יונה לעבל), זיי האבן ביידע מלחמה געהאלטן אויפן פלאץ דארט, נאכט נאך נאכט, אין דורכלויף פון פיר חדשים נאכאנאנד און וועלכע זיי האבן געהיטן פון יעדן ווינקל אויף די מחיצה ביים כותל. געוויסע שונאי הדת פלעגן קומען שטערן און פרובירט איר בייצוקומען דורך פארשידענע וועגן אבער עס איז זיי נישט געלונגען, ביז עס איז ארויס דער ענדגילטיגער פסק פון זייער געריכט, צו מוותר זיין און דארט לאזן די מחיצה אויף איר פלאץ וואס שטייט נאך דארט ביזן היינטיגן טאג.

דאס זעלבע איז געווען אין אתרא קדישא מירון. אסאך מאל האט מען פרובירט צו חרוב מאכן די צימערן. איינמאל איז גע-ווען וואס דער רב הראשי האט געוואלט ארויסגעבן א דעקלעראציע צו צעווארפן די צימערן און איבערבויען דעם גאנצן בנין פון דאסניי מיט די ביישטייערונג פון עפעס א רייכע פאמיליע, ר' הירש לייב איז ארויף צו אים און אים אנגעווארנט "הזהר והשמר לך, טרעט אפ פון וועג, זיי וויסן ר' שמעון וועט דאס נישט פארש-ווייגן..." הערנדיג די קורצע אבער שפיזי-גע רייד האט אים אנגעכאפט א פחד און ציטער און האט תיכף צוריקגעצויגן פון זיין ארגינאלן פלאן.

די צייט איז שוין שפעט, מיר טרעפן זיך ארויסגייענדיג מיט א דערהויבענע שטי-מונג און מיט א העכערע גייסט, עפעס גאר נישט פון דער וועלט, עס זינגט זיך פון זיך אליין דעם נאסטאלגישן ליד "זאמ-רתם כה לחי": "ראה פניו מאירים, בשבתו עם חברים, עת גילה סוד נסתרים, אדונינו בר יוחאי".

- די צייט פון תפילת מעריב האקט אבער איבער, די חבורה איילט זיך און לאזט זיך ארויס אין ריכטונג פון 'שוהל' צו תפילת מעריב און ספירת העומר, פול מיט בא-גייסטערניש און בענקשאפט לקראת דעם גרויסן הייליגן טאג...

**ר' אברהם שמעון:
אַ עלטערער
קאַרלינער חסיד
האַט מיר אַמאָל
אַ זאָג געגעבן:
"די בוסלב'ערס'
פאַרמאָגן ביי זיך אַ
'שטר מכירה' אַז מירון
געהערט פאַר זיי; זיי
פאַרמאָגן דאָך דעם
שטיין אויפן וואַנט..."**

ר' נתן דוד: די מחיצה ביים חצר אין מירון איז אויך געווען די ארבעט פון אונזערע לייט, איבערהויפט האט זיך אוועקגעגעבן דערויף מיט מסירת נפש מיין שווער ר' אברהם יעקב, מיט נאך אנדערע טייערע פון אונזערע לייט פון ירושלים.

אויך ביים כותל המערבי איז מיין שווער געווען דער וואס האט שטארק פארפירט צו איינריכטן דארט די מחיצה. מיט אים איז צוגעשטאנען נאך א איד מיטן נאמ-ען ר' מאיר - אדער ווי מען פלעגט אים רופן: 'דער לעבעדיגער מת' (צוליב א

ר' אברהם שמעון: פאר א זעכ-ציג יאר צוריק, דער וואס האט אממערסטנס זיך געפארעט אין אויסטיילן עסן אין מירון איז געווען דער באוואוסטער חסיד ר' יונה לעבל מיט זיין פרוי די צדיקת - און גיטעלע, זיי האבן געקאכט און מסדר געווען די עסן און טרונקען פאר'ן גאנצן עולם ל"ג בע-מר אין מירון.

אזוי אויך היינט צוטאגס, זעען מיר, אז א גרויסער טייל פון די פילע אירגוני החסד פון הכנסת אורחים אין מירון, אין אלע אנדערע אנגעלעג-ענהייטן פון די הילולא, ווי די מוזיק און די הויכהילכערס, זענען אריינגעפאלן מן השמים אין די הענט פון די טייערע עסק-נים פון אונזערע לייט און זייערע חשוב'ע מיטהעלפערס, וואס טוען דארט אויף גדולות ונצורות פאר'ן כלל הציבור.

דא טיילן מיט די בני החבורה מיט שאקיר-נדע עובדות איבער די השתלשלות פון די מקוה טהרה און די מחיצה ביים אריינגאנג און ביים חצר פונעם ציון הקדוש, אויף די מסירת נפש פון אונזערע לייט דערויף.

ר' נתן דוד: די מקוה וואס געפונט זיך אין חצר פון רשב"י, האט מייד געווען מיין שווער ר' אברהם יעקב גאלדרייך זצ"ל. ביז דאן פלעגט מען זיך באנוצן מיטן קוואל פון 'מגידו' וואס געפונט זיך אינ-עם טאל אויפן וועג וואס פירט צו די 'בית שמאי'.

ר' שמעון: דער וואס האט אים צוגעהאלפן דאס ארויסצוברענגען מכה אל הפועל איז געווען אין פאקט, ר' שמעון ב"ר שמואל מאיר אנשין. דאס איז געווען נאך וואס עס איז אריבער עטליכע יאר זינט זיין חתונה און ער האט נאכנישט זוכה געווען צו קינדער. איך בין געווען א 'עד ראיה' וויאזוי ער איז צוגעגאנגען צו ר' אברהם שטרענהארץ און אים געבעטן א ברכה פאר זרע של קיימא. ר' אברהם האט אים דאן געענטפערט מיט דעם לשון: "איך בין דיר מבטיח אז אויב דו ביסט זיך מקבל צו פאררעכטן די מקוה פאר'ן קומענדיגן ראש השנה אז עס זאל זיין א מקוה פאר אונזער לייט - וועסטו געהאלפן ווערן". די הבטחה איז ווירקליך פארפולקאמט געווארן.

י. הכהן

ניצוץ של אור

ניצוץ קטן יכול להדליק יער שלם | זרקור לפעילות הפצת אור האורות על פני תבל

זמירות שבת מגן עדן העליון

זמירות השבת וניגוניו הנלבבים של החסיד ר' שמואל מאיר אנשין זצ"ל אותם הלחין מלבבו הטהור שהלכו ונשתכחו מהלבבות רואים אור מחדש על ידי הר"ר שמעון אברהם גודלבסקי הי"ו ממודיעין עילית שלקח לעצמו למטרה את הפצת הניגונים הקדושים בעולם בכדי שיעוררו עוד נפשות בגעגועים וכיסופים לעבודת ה' | מעלת הניגון אין לשער

נשכחו לגמרי ואני משתדל ומנסה לחפש אחריהם.

מתי החלטת להוציא את זה למעשה?

לקראת החתונה של הבת שלי קראתי לידידי ר' נחמן צוקר ובקשתי ממנו שילמד כמה מהשירים המיוחדים הללו בכדי שיידע לנגן אותם בחתונה. הוא הקשיב לשירים האלו שוב ושוב והם ממש "כבשו" אותו... לאחר מכן הצעתי לו לסייע לי בהוצאתם לאור והוא נענה בשמחה.

לאחר מכן רציתי את ליווי של ר' יוסף קרדונר לניגונים שרציתי להוציא, והוא גם כן התפעל מהם מאד ורצה לסייע בהוצאתם לאור. ואכן לאחר עמל רב והשקעה מרובה הוצאנו לאור ביחד את הדיסק הנוכחי.

לעת עתה הכנסנו את הניגונים בלי מילים, מכיוון שרצינו לאפשר לכל אחד להתחבר בדרכו הוא לאותם צלילים מופלאים, ולהרכיב עליהם את מילים כפי הרגשותו. מה גם שהניגון עצמו ללא המילים הוא הרבה יותר גבוה, וסוגלתו לעורר את הנפש גדולה היא עד למאד.

ההשקעה בניגונים הייתה רבה מאד, לדאוג שהכל יהיה בצורה הכי מדויקת, שתעביר את כל הרגשות הנפש שהשקיע בהם ר' שמואל מאיר ותעורר את

ר' שמואל מאיר אנשין

הלבבות לעבודת ה' מאהבה.

מה העניין 'להפיץ' ניגונים?

ישנם כמה וכמה מקומות בדברי רבינו שמוזכר בהם עניין הניגונים וסוגלתו לעבודת ה', ובפרט שכאן מדובר בזמירות של שבת שרבינו כל כך הזהיר שלא להתחכם ולשיר אותם בתמימות, ועל אחת כמה וכמה עם המנגינות שיצאו ממקור קדוש שכזה.

אבי מורי הרה"ח ר' אליהו נטע גודלבסקי שליט"א טבע בי מקטנותי חזק מאד, את תורת ה'אזמרה' שהוא הולך עמה תמיד. שם בתורה, רבינו מדבר על כך שמהנקודות הטובות נעשים ניגונים, ואף ששם הכוונה היא לניגונים רוחניים הנעשים מהנקודות הטובות, אולם אין מקרא יוצא מידי פשוטו, וכוחו של הניגון בוודאי יש בו כדי לעורר את האדם לאהבת השי"ת, לכסוף ולהתגעגע לקדושה, ולזכות להרהורי תשובה.

אצל אנ"ש היו הרבה שחיברו ניגונים ושירים בענייני התכלית והתקרבות לה', וישנם אלפי אלפים וריבי רבבות של הרהורי תשובה שאנשים זכו להם רק בזכות שמיעה של ניגון טהור.

הדיסק שהוצאנו עכשיו יש בו בסה"כ עשרה ניגונים מתוך הזמירות של שבת, אולם אנשים מגיעים כל הזמן ומספרים לי שהם שומעים אותו שוב ושוב, מרוב המתקוות שהם מרגישים בהם.

בינתיים השקעתי כבר קרוב ל - 15 אלף ש"ח בכדי להוציא את הדיסק הראשון, כשהכל ללא שום מטרות רווח, כל המטרה היא רק להרבות קדושה בעולם, לעורר עוד לב יהודי להתקרב לה'!

מי היה ר' שמואל מאיר אנשין?

על קצה המזלג... ר' שמואל מאיר היה אדם גדול מאד, ברסלב'ר חסיד נלהב. הוא התקרב אצל אנ"ש בברדיטשוב שבאוקראינה שהיו תלמידיו של ר' אברהם בן ר"נ, ולאחמ"כ נסע לאומן שם ישב מיד לאחר בואו וסיים ברציפות את הליקוטי הלכות כולו תוך כמה ימים. הוא היה ידוע כאדם עליון מאד, ואף ר' שמואל הורביץ מתאר אותו כאיש שמח במיוחד, וכל זאת למרות ייסוריו הרבים עליהם הוא מספר במכתבו המפורסם: "אשר עליהם יסמרו שערות ראש כל שומען", כדבריו.

יראת השמים שלו שהייתה בלולה באותה שמחה עצומה הייתה רבה, וכאשר הוא גויס בעל כרחו לצבא הרוסי בחר להצטרף לכליזמר הצבאי, וזאת מכיוון שהניגון בכלי זמר גם אם יכפה עליו בשבת אסור רק מדרבנן, וכך הוא יימנע מעבירות חמורות יותר. (ראה קורות חייו בהרחבה גליון אבקשה 6 סיון תשע"ח)

אותו ר' שמואל מאיר שהיה בעל רגש עצום חיבר גם כמה ניגונים מיוחדים מלאי כיסופים, ערגה, ושמחה, שכל מי ששומע אותם מתעורר מהם מאד. אולם ברבות הימים נשכחו, ונשארו נחלתם של נכדיו ועוד כמה חסידים ברסלב בודדים.

מה הביא אותך לטרוח ולהשקיע כל כך בהוצאת הניגונים?

כבר בהיותי ילד כשאחד מבני משפחתי נהיה חתן אצל משפחת הרה"ח ר' יעקב פראנק, מנכדיו של ר' שמואל מאיר ע"ה. יצא לי לשמוע את הזמירות המיוחדות הללו, והם עוררו אותי בצורה מיוחדת שזכורה לי היטב עד היום.

לאחר חתונתי כאשר נכנסתי למשפחת אנשין שגם הם הינם נכדים של רש"מ, הייתה לי ההזדמנות לשמוע את הניגונים כפי שהועברו בצורה מדויקת מאב לבן מפי מו"ח ר' ישראל אנשין שליט"א, כששמעתי אותם חשתי כי אני טועם טעם של גן עדן. וכבר בשבת הראשונה לאחר נישואיי החלטתי שאני חייב יום אחד להוציא את הניגונים לאור עולם, כדי להטעים בהם עוד יהודים.

חמי נוהג לומר שכאשר הוא שר את הניגונים מלאי הגעגועים הללו, הוא מדמיין את עצמו כאילו הוא נמצא ב'כסא של אליהו' מול הר מירון, וההרים הנפלאים שסביבו... זה פותח את הלב, ומקרב להשי"ת, בתשובה מאהבה.

מה הם הניגונים שהוא חיבר?

רוב הניגונים הם על זמירות שבת בהם יש את: 'יהא רעווא', 'כל מקדש', 'מה ידידות', 'צור משלו', 'יה רבון', 'ברוך ה' יום יום', 'יום זה מכובד', ועוד... למוצאי שבת הוא חיבר את: 'אמר ה' ליעקב', ו'המבדיל'.

גם זמירות חנוכה ישנם ממנו הידועים כיום, בהם 'מעוז צור', שמוכר מאד, ו'אנא בכוח' שפחות ידוע לציבור. ישנם עוד ניגונים שכבר כמעט

לא מוֹתָרִים עַל רַבֵּי שְׂמֵעוֹן

רבי שמואל רבי אלעזר מרדכי רוזנפלד שגם הוא שם פעמיו לאתרא קדישא מירון.

"התחנה היתה מלאה אף ורק בסלים, היינו כמעט האזרחים היחידים בה" - מספרת הרבנית רוזנפלד - וכשהגיע האוטובוס הוא התמלא מיד באנשי צבא, ואנו היינו הנוסעים האזרחים היחידים.

משך כל הנסיעה אמר רבי שמואל תהלים בהתעוררות רבה, ובקש גם מבחו וחתנו להתפלל כל העת להצלתו של עם ישראל.

"לארץ כל הדרך ראינו רק כבישים שוממים מפלי רכב. מלבד רכבים צבאיים כבדים שהשתרכו להם בקול מבשר רעות. מתנה זה הטיל בלבנו חשש גדול ודאגה עמקה" - אף רבי שמואל הרבץ התחזק שוב ושוב בבטחוננו האיתן בהשם: תברך כשפיו ממלמל ללא הרף! "התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי גנו על עם ישראל ובזכותו ינצלו מכל רע".

בהגיעם למירון מצאו את המקום ריק מאדם, תחת למצא הכנות קדחתניות להלוא הקדושה כבכל שנה. ובמקום לראות את כל העולי רגלים שהתקבצו מכל שבטי ישראל ראו את מרון בעזבוניה ובשממונה. נפש טיה לא נראתה. הדממה זעקה והדגישה את המצב המסכן בו הם שרויים.

תושבי הפקר השתוממו לראותם מגיעים וספרו להם שכל עולי מירון בני עדות המזרח שהגיעו כמנהגם כבר מאחרי פסח להלוא, עזבו את המקום ברגע ששמעו כי מלחמה עומדת לפרץ.

באותה שנה חל ל"ג בעומר במוצאי שבת. לפיכך תקף כשהגיעו פנו מיד להכנות לכבוד שבת קודש. רבי שמואל שקה רב הזמן בציון הקדוש, רק ביום ששי לקראת שבת הקדוש זמן להכנות ובשול הדגים, פניו האירו באור מיוחד ובשמחה של מצוה הכריז כל העת: "לכבוד שבת קודש! לכבוד שבת קודש!".

שבת המלכה פרשה את כנפיה על הרי מרון הנשאים, אור השבת זרח בלבבות הבוודים ששהו בהר הקדוש, אוירה עלאית השתתרה במקום, אוירה מיוחדת של "גלוי ברעדה" מצד אחד שמחה וסדנה ומצד שני התעוררות ותשובה.

"אבא! השנה זו ספנה עצומה לנסע למרון. בכל רגע עלולה לפרץ מלחמה וזה לא הזמן להטלטל בדרכים. הכי בטוח להשאר יחד בחיק המשפחה" - הפציר הבן אהרן באביו הרב החסיד רבי שמואל הורביץ. אף רבי שמואל לא נבהל כלל מההפתדות ונשאר נחוש בדעתו.

"אדרבא! אמר - אם המצב הוא כזה, אז בודאי שצריכים להיות אצל רבי שמעון".

היה זה לפני יותר מחמשים שנה. ערב מלחמת ששת הימים, מתח עצום שרר באויר, כל תושבי ארץ הקודש היו מפחדים עד מנת. כמה ממדינות ערב הסוכבות את ארץ ישראל עשו יד אחת להשמיד להרג ולאבד את כל היהודים. הגדיל לעשות נאצר נשיא מצרים ש'הבטיח' כי ישליך את כל יהודי ארץ ישראל לים. הפחד היה מוחשי, אנשים התהלכו אוחזי אימה ובעתה. ההרגשה היתה כי הסוף קרוב מאוד, וכי מה שלא הצליחו הנאצים ימ"ש להפיק זממם ביהודי ארץ הקודש יעלה כעת חלילה בידי הישמעאלים צמאי הדם.

מוכן אפוא כי אנשים מן השורה לא העלו על קצה דעתם נסיעה למרון בנימים טרופים אלו. כל אחד העדיף להיות קרוב לביתו ולמשפחתו ולא להסתכן בטלולי דרכים בזמנים כזה קשים.

אף לא כן חסידו ברסלב שפמו קרוצים מחמר אחר, הם היו יחידים ומיוחדים אשר רוח אחרת היתה עמיהם, מפה ומשם התקבצו להם קבוצות קבוצות אשר לכם נשא את רגלם ועשו את הדרך בואכה מרון בתרוף נפש.

רבי שמואל הורביץ איש מרון, שתקופה נכרת מימי חיי אף התגורר בכפר מירון סמוך ונראה לציון התנא האלוקי, לא יכול היה להעלות בדעתו ל"ג בעומר ללא רבי שמעון". בעזות דקדושה גמר אמר בדעתו לנסע למרון חרף כל האזהרות והאיומים, כשהוא שם מבטחו בבורא עולם אשר בודאי לא יעזבונו וינהגו עמו בדרך לשמרו בזכות ה'עיר וקדיש' את ציונו הולך הוא לפקד.

יחד עם בתו הרבנית רוזנפלד יצא לעבר התחנה המרפזית כדי לקחת אוטובוס לחיפה. שם בתחנה פגשו את בעלה של הרבנית, חתנו של

היכל הציון היה כמעט ריק מאדם, אף המציאות הזו קלל לא פגמה בהרגשה המרוממת.

השבת עברה ברגיעה יחסית אף לקראת צאת השבת בשעת רעון דרעוין בעת שסעודו סעודה שלישית נכנס השכן בסערה וספר בבקלה שהגיע ידיעה שהמצב חמור מאוד ומבקשים מכל התושבים לחפר שוחות להסתתר בהם מאימת ההפגזות.

רבי שמואל לא אבד את עשתונותו והרגיע את כל הסובבים: "כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק, ובדאי לא יטש ה' עמו". הוא הוסיף לחזק בדברי אמונה ובטחון שהשרו על כלם רגע ותחושה של קרבה להשם יתברך.

מוצאי שבת הגיע. היום הקדוש ל"ג בעומר התחיל להפציע בעולם. הנוכחים המעטים התפוננו לתפלת ערבית ולהדלקה. אמנם הכלי זמר הקבועים שבכל שנה לא היו בכדי להנעים ולרומם את המעמד, אף משתתפי ההלולא המועטים שמחו את עצמם ואת חבריהם בכל מיני שמחה. הם רקדו, שרו, ותופפו על פחים.

רבי שמואל שקה רב הזמן בהיכל הציון כדרכו בכל שנה בל"ג בעומר. במשך היום התפללו בהתעוררות רבה ממש הרעישו עולמות בזעקות לשומר ישראל שיחוס וירחם על שארית הפליטה.

רבי אברהם יעקב גולדרייך מחשובי חסידי ברסלב הכריז שמפיון שאין הרבה אנשים בציון לכן זה זמן מתאים לקיים סגלה עתיקה לבטול גזרות קשות: להקיף את ציון רשב"י ורבי אלעזר בנו באמירת פסוקים ותקיעות שפר.

הצבור עשה כבקשתו והקיפו מספר פעמים את הציונים הקדושים. לאחר כל הקפה נעצרו ליד ציונו של רבי שמעון ותקעו בשופרות ומיד לאתריה קרא רבי שמואל הורביץ בקול רם את הפסוק: "וכי תבואו מלחמה בארצכם על הצר הצר אתכם והרעתם בהצצרות

ונזפרתם לפני ה' אלקיכם ונושעתם מאיביכם". וכל הקהל פלו חזר אחריו על הפסוק בקול ובזעקה.

לקראת הערב החלה בתו של רבי שמואל בחפזים אחר אביה, מאחר שנודע לה כי האוטובוס היחיד שנוסע ממירון לירושלים עומד תוך לחזור לירושלים. כשמצאה את רבי שמואל ושטחה לפניו את רצונה לחזור לעיר הקדש בשעה הקרובה, לא אבה רבי שמואל לעזב את המקום. "הרי ל"ג בעומר טרם הסתיים" - אמר.

"אף אבא! אני מפחדת מפני העומד לקרות, בכל רגע עלולה מלחמה לפרוץ ואנו פה רחוקים מהבית וקרובים לחזית" - אמרה בדאגה.

מלים אלו אכן פעלו את פעלתם, ורבי שמואל הסכים להפרד מהציון הקדוש.

הוא עלה על האוטובוס ובמשך כל הנסיעה היה שרוי בשמחה גלויה, "ברוך השם פעלנו אצל רבי שמעון", אמר בפנים זורחות. וכשכל הנוסעים דברו ביניהם בפתח על המצב הלא פשוט, חזר שוב ושוב על המלים: "ברוך ה' פעלנו אצל רבי שמעון". כשהוא מוסיף בבטחון גמור שבזכותו של רשב"י עם ישראל נצאל מכל גזרות רעות.

ימים מספר לאחר ל"ג בעומר פרצה המלחמה להקדת כל יושבי ארץ הקדש. כמה מדינות התקיפו בו זמנית את הכבשה האמללה הנתונה בין שבעים זאבים. אף הנסים והנפלאות שהתרחשו במלחמה זו היו ממש מעל לדרך הטבע. עין בעין ראו כלם כי לא ינום ולא ישן שומר ישראל.

כדאי היה רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק, התפללו והזעקות מלבם הטהור של משתתפי ההלולא פעלו את פעלתם והביאו ישועה לעם היושב בציון.

אור צדיקים ישמח

ובכל שנגללים יחד יותר נפשות לבוא אל הצדיק כמו"כ נתרבה אור הצדיק ומאיר לעולם ובכל שנתרבה האור פן נתרבה השמחה יותר ויותר.

וקא לכם לשונו הטהור של רבינו"ל (בתורה ס"ב אות ח):

"ועי"ז שנגללים יחד כל הנפשות עי"ז נעשה שמחה בבחינת אור צדיקים ישמח פי הנפש הוא בחינת נר בבחי' נר ה' נשמת אדם ובשנגללן יחד נעשה מהם אור ועי"ז נעשה שמחה בבחינת אור צדיקים ישמח".

נמצינו למדים ברסלב'ר קינדער!

שפדי שנוכל להאיר את אור הצדיק לעולם ובתוך נשמחנו פנימה, צריכים אנו - הנשמות הבאים אל הצדיק, להכלל יחד, לאהב אחד את השני, לשמח בטובת חברינו ולהצטער בצרתו חלילה וק"ו לא לדבר לשה"ר ורכילות ודבורים אסורים אחד על השני ולגרם חלילה למחלוקת ולפרוד לבבות פי בךד מחליש את אור הצדיק ח"ו.

וכמו שכל אחד מבין שפשיבוא אחד למדורה הגדולה ונתחיל להשמיט ממנה קרשים ועצים ושאר חמרי בעירה עי"ז גורם להקטין את אור המדורה ובמהרה תדעך האש ובעירתה.

כמו"כ אם מדבר חלילה על חברו או שאינו מסתדר אתו או שעושה עמו מחלוקת וכדו' הרי זה פאלו לוקח מן מדורת הצדיק עצ, ומכבה במקצת אור הצדיק רח"ל.

ובנדאי שלהפך בכל מלה טובה שאומרים לחבר, ובכל ותור שמנותרים לו ובכל מניעה ממחלוקת, ובכל קרוב ואהבה שבין אחד לשני, הרי הוא מוסיף למדורת הצדיק עוד נר ועוד עצ נעוד משטח ומגדיל בךד את אור הצדיק שיאיר למרחוק ולזמן רב. אמן.

חזקי! תקרב לי את הקלוץ (=עץ-קרש) הזה אני רוצה להכניסו למדורה.

יפי, מנחם! איזה קלוץ ענק!

היכן מצאת את זה?

מצאתי אותו בחרשה ליד בית הכנסת, יש שם עוד קרשים ומשטחים לרב.

"מנחם?"

כן, חזקי!

אתה רוצה שנביא משם עוד קרשים למדורת ל"ג בעומר שלנו או שפבר יש לנו מספיק עצים?

שמע, חזקי!

ב"ה שיש לנו כבר הרבה עצים וקרשים, אף כמדמני שלכבוד התנא האלוקי ר' שמעון אי אפשר לומר שזה מספיק, הרי כל קרש מוסיף אור וכל בול עצ מוסיף אש ואור של קדושה...

ילדים יקרים!

שמעו מה שמנחם אמר, 'כל קרש מוסיף עוד אור וכל בול עצ מוסיף אש'. כלכם יודעים ומבינים שאינו דומה מדורה המרפכת מקרשים בודדים, למדורה המרפכת מעצים ומשטחים רבים.

מדורה קטנה הגם שהיא מאירה ודולקת בכל זאת אינה מאירה למרחוק, ואינה דולקת לזמן ממשך כמו המדורה הגדולה שיכולה להאיר למרחק גדול ולזמן רב עד למאד.

כלפי מה דברים אמורים?

רבינו"ל מגלה לנו שהצדיק נמשל לאור ואש המסתופפים אצל הצדיק (כלומר לחמר בעירה וגם

מי לכם פה ומה לכם פה?

לפניכם 5 מדורות עם הגדרות שונות. פתרו את ההגדרות, וגלו בכל מדורה אות אחת החוזרת על עצמה בכל מלות הפתרון. את האות המשותפת כתבו בתחתית המדורה (בעגול המסמן) - לאחר מכן הרפיבו מפל האותיות המשותפות מלה הקשורה להלולא דבר יחאי.

פה צלחה!

אמר _____ שלי הוא רק ארץ
ישאל (סי מוהר"ן קני"ו)
אמר: ממני עד _____ לא יקנה
הדשות.
בעל ההלולא
ספרו העקרי של רבנו
זה עשה אותי ליהודי

אין נוהגים זאת במתנה (שיחות
הר"ן ט'
מסקת _____ היא סגלה לבטל
מחשבות רעות (ספר המדות ה'
מעולם לא שתה אפלו _____ קדם
התפלה (שיחות הר"ן רעו')
סו' שנים שרשב"י וכו' היו
במערה.
חדש של רפואות

העיר בה נולד מוהרנ"ת
אמר: אני איש פלא ו _____ הוא
פלא גדול (סי מוהר"ן רנו')
עשרה מזמורים שגלה רבנו.
על ידי למוד _____ באים
ליראה (ספר המדות י')
הקדוש של הזמר מעורר
מאוד לעבודת השי"ת. (שיחות הר"ן
קח')

על ידי צדקה לשם שמים בא
למדת _____ (ספר המדות צ'
רשב"י קדש כל כה את לשון
ה _____ (שיחות הר"ן קט')
אמר: אני _____ של יראת שמים.
מי שיש לו _____ חיו חיים (שיחות
הר"ן נג')
הספירה של ל"ג בעמר

הרבית מפסיד ה _____ (ספר המדות)
ברסלב = אותיות - (סי מוהר"ן
שלט')
טוב שהתבודדות יהיה מחוץ
_____ (שיחות הר"ן רכו')
חבורו של רשב"י
הרב של ברסלב

את התוצאה הסופית יש לשלח בכתב ברור וקריא עד ראש חדש סיון בלבד, לפקס המערכת: 0237-318-077 או להקליט את התשובות בקול ברור בטלפון המערכת: 63-63-539-02 בשלוחה 7 בלבד, יש לציין באופן ברור שם וכתבת מגורים וטלפון בין הפותרים נכונה יגרל זכוי של 50 ש"ח ברשת חנויות ספרי "אור החיים"!

הפתרון לחדש ניסן הוא: ארבע מלכיות שבקדשה | הילד שזכה בהגרלה הוא: נחמן מרדכי מאיר חשין מבית שמש

עיר וקדיש מן שמיא נחית

ש לא תשכח מפי זר

השותפים היקרים
בעלי ה'אבנים'
מקבלים את
הגליון מדי
חודש לביתם
בדיוור ישיר

מבול אפיקורסות שוטף את העולם... שכחה, חושך ובלבול...

הבטחתו הנצחית של רשב"י עומדת לעד גם בתוקף
ההסתרה, בדור של ניסיונות וקשיים, מעודדת ומחייה את
הלבבות בטל תחיה של אמונה, שהתגלתה על ידי הנחל
הנובע אשר אינו פוסק, ומחיה עם רב

טלו חלק בהפצת אור הגאולה, הזיכרון והקדושה, בעקבתא
דמשיחא, הצטרפו אלינו בשותפות אמיצה למען הפצת האור
והזרחתו על פני תבל בתפארה

הניחו אבן בבניין הקדושה - בית 'אבקשה'

חייג כבר עכשיו:

0534-112-148